

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: HB/17-IKV/00291-71/2026
Ügyintéző: Polyákné Apjok Judit Ilona
Telefon: 52/511-000

Tárgy: Előzetes vizsgálati eljárás lezárása

HATÁROZAT

A környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1. KÜJ: 103061113) meghatalmazásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) által benyújtott kérelemre lefolytatott, a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítására vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásban megállapítja, hogy a tervezett beruházással kapcsolatban az alábbiakban felsorolt feltételek betartása esetén

nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges,

továbbá tájékoztatja az ügyfelet, hogy a vízilétesítmények építése csak az illetékes vízügyi hatóság által kiadott végleges vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető el, illetve a termőföld más célú hasznosításának engedélyét a termőföldek igénybevételekor az illetékes ingatlanügyi hatóságtól meg kell kérni.

Az előzetes vizsgálatra vonatkozó jogszabályokban meghatározott szakkérdések vizsgálata megtörtént az indokolásban részletezettek szerint, kizáró ok nem merült fel. A tevékenység az alábbi feltételek betartásával végezhető:

Földtani közeg védelme

A tervezett tevékenység megvalósítása, üzemeltetése és felhagyása során – a földtani közeg minőségének védelmével kapcsolatos jogszabályi előírások, valamint az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak betartása esetén – nem feltételezhető jelentős környezeti hatás a földtani közeg minőségének védelme szempontjából.

Levegőtisztaság-védelem

1. A rekonstrukciós munkák végzését az elérhető legjobb technika alkalmazásával úgy kell megvalósítani, hogy azokból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerüljön a levegőbe. Ennek érdekében a kivitelezési területen, illetve annak környezetében a kiporzásra hajlamos munkálatok által okozott diffúz levegőterhelések mérséklése érdekében műszaki intézkedéseket kell tenni (pl. nedvesítés, takarás, munkaszervezés optimalizálása), valamint a munkagépeket jól karbantartott állapotban kell üzemeltetni.

Zaj- és rezgés elleni védelem

2. Az elérhető legjobb technika alkalmazása mellett a technológiai fegyelem betartásával (pl. munkaszervezés, rendszeres karbantartás, zajforrások tájolása, zajszegény gépek, zajcsökkentett üzemmód és mobil zajvédő fal, burkolatok alkalmazása stb.) biztosítani kell, hogy az építési tevékenység során a jogszabályban meghatározott zajvédelmi követelmények maradéktalanul teljesüljenek.
3. Az építési tevékenység megkezdése előtt az organizációs terv és géppark pontos ismeretében zaj- és rezgésvédelmi szempontú, építés alatti környezetvédelmi tervet kell készíteni és benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz jóváhagyásra. Az építési tevékenység kizárólag a környezetvédelmi terv jóváhagyását követően kezdhető el.
4. Az építési tevékenységek és az építési munkálatokhoz kapcsolódó szállítási tevékenységek csak nappali megítélési időben (06:00-22:00) végezhetőek. A szállítási útvonalakat lehetőség szerint a főútvonalak irányába kell kijelölni. Ettől eltérni csak a környezetvédelmi tervben ismertetett, különösen indokolt esetekben lehetséges. A környezetvédelmi tervben meg kell indokolni az adott éjszakai munkafolyamat szükségességét és be kell mutatni az éjszakai munkafolyamatok pontos körét, helyét, időtartamát és környezeti hatásait.
5. Az építési tevékenység legzajosabb munkafázisaiban szabvány szerinti zajmérések alapján elkészült szakvéleményben meg kell határozni a zajterhelés mértékét a kritikus pontokban, és igazolni kell a zajvédelmi követelmények teljesülését. Amennyiben indokolt, további szükséges mértékű zajvédelmi intézkedést kell haladéktalanul megvalósítani.
6. Amennyiben az építési tevékenység során a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető, vagy előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó tevékenység végzése fordul elő, az engedélyesnek az organizációs terv és géppark pontos ismeretében elkészült környezetvédelmi terv alapján zajterhelési határérték betartása alóli felmentést kell kérnie. A kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit.

Éghajlatvédelem

Éghajlatvédelmi szempontból az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a tervezett tevékenység nem kifogásolt, jelentős környezeti hatása nem feltételezhető.

Szakkérdés vizsgálatok rendelkezései

Természet- és tájvédelem

7. A kivitelezés során végzendő munkálatok megkezdése előtt 5 nappal értesíteni kell a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot (hnpi@hnpi.hu) (a továbbiakban: Igazgatóság). Az üzemeltetés során, minden olyan munkálat megkezdése előtt 5 nappal, amely közvetlenül érint védett természeti területet, Natura 2000 területet, természetközeli élőhelyet, védett faj egyedét, élőhelyét vagy ezek bármelyikére hatással lehet értesíteni kell az Igazgatóságot.
8. A kivitelezési munkálatok, valamint az üzemeltetés során védett élőlény egyedének, illetve állományának veszélyeztetése esetén a munkálatokat fel kell függeszteni és haladéktalanul értesíteni kell az Igazgatóság területileg illetékes természetvédelmi őrét (Tiszavasvári - ifj.

Herczeg Ferenc: +36 30/ 237-7783, Hajdúnánás - Bötiné Solymos Laura: +36 70/ 647-5057, Dr. Mester Béla: +36 30/783-1789, Hajdúböszörmény - Dr. Mester Béla: +36 30/783-1789, Balmazújváros - Tar János: +36 30/249-4159).

9. Az országosan védett, ex lege védett és Natura 2000 hálózat részét érintő kivitelezési munkálatokkal (beleértve a munkagépek mozgását, rakodást, deponálást, megközelítési útvonalakat és egyéb tevékenységeket is) érintett helyszínek kijelölése az Igazgatóság szakfelügyeletével történhet.
10. A Kaján-szik ex lege szikes tó tisztított szennyvizet tartalmazó vízzel való pótlása tilos.
11. A tervezett beruházással érintett területeken élő védett növényfajok mentéséről a kivitelezési munkálatok megkezdése előtt mentési tervet kell beadni a természetvédelmi hatósághoz.
12. A védett növényfajok elfordulási helyein a kivitelezési munkálatok kizárólag a véglegessé vált védett növény áttelepítésre illetve szaporítóanyag gyűjtésre vonatkozó természetvédelmi engedély birtokában kezdhetők meg.
13. A beruházás megvalósítása során szükséges munkálatok az országosan védett, ex lege védett Natura 2000 hálózat részét képező területeken kizárólag a véglegessé vált természetvédelmi engedélyek birtokába végezhetők. Az engedély kérelmek részeként organizációs tervet kell benyújtani.
14. A potenciálisan denevérek élőhelyét képező idősebb faállományokban történő fakivágásokat a denevérek számára legkisebb kockázatot jelentő augusztus 1. – szeptember 30. közötti időszakban kell végezni.
15. A kivitelezési munkálatokhoz kapcsolódó fakivágási munkákat - a 14. pont kivételével - a természetvédelmi értékek zavarásának, illetve károsításának elkerülése érdekében, vegetációs és fészkelési időszakon kívül kell végezni.
16. Az 1 méteres magasságban 40 centimétert meghaladó törzsátmérőjű fák esetében a fakitermelést irányított döntéssel kell végezni, úgy hogy azt egy szomszédos fára kell dönteni, annak érdekében, hogy azok lecsapódását a felakadások jelentősen tompítsák. A ledől fa odvainak nyílását szabadabbá kell tenni, és a törzset legalább egy éjszakán át a földön kell hagyni, aprításuk ezután történhet.
17. A munkálatok során az esetlegesen gödrökbe, munkaárkokba kerülő állatfajok (hüllők, kétélűek, kisemlősök) egyedeinek kíméletes kimentéséről és zavarásmentes élőhelyre történő szállításáról a munkálatok során a betemetés, mederburkolatok kialakítása előtt gondoskodni kell.
18. A tervezett mederburkolatok és rézsűk (ide értve a földmedrű szakaszokat, földrézsűket is) kialakítását úgy kell műszakilag megoldani, hogy abból a védett hüllő, kétélű és kisemlős fajok egyedei ki tudjanak jutni.
19. A fakivágási, cserjeirtási, és a mocsári növényzet eltávolításával járó munkálatok kizárólag fészkelési időszakon kívül végezhetők.
20. A kivitelezési munkálatok során a létesítendő depóniák oldalait, egyéb rézsűket 45° vagy annál kisebb dőlésszögben kell kialakítani vagy azok lefedéséről (pl.: szövésű hálóval) kell gondoskodni a védett és fokozottan védett üreglakó madárfajok egyedei megtelepedésének

elkerülése érdekében, valamint a nyitott munkaárkokat minél hamarabb be kell temetni.

21. A műtárgyak felújítási munkálatainak megkezdése előtt meg kell győződni arról hogy védett madár fészkelése nem történik, amennyiben a fészkelés bizonyított a munkálatok a fiókkák kirepülését követően végezhető.
22. A Vidi-ér EOY Y: 823 020 m, X: 271 921 m, illetve Y: 823 777 m, X: 272 047 m koordináták közötti szakaszának közelében található fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) jelenléte, fészkelése miatt a kivitelezőnek egyeztetni kell az Igazgatósággal.
23. A kivitelezőnek a rétisas fészkelésére vonatkozó információi alapján kell a tervezett munkálatokat ütemezni: aktív és bizonyított fészkelés esetén mindennemű munkálat az Igazgatósággal történő egyeztetés követően történhet, ide értve például a terület előkészítését, a megközelítési útvonalak kialakítását és minden területi jelenléttel járó tevékenységet.
24. A fentebbi pontokat érintően (kivitelezés tekintetében) az Igazgatósággal folytatott egyeztetésekről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyben rögzítésre kerülnek a megközelítési útvonalak, a tervezett munkálatok valamint a faj életvékenységei zavartalanságának biztosítása érdekében szükséges intézkedések, ide értve az egyes munkálatok megkezdésének lehetséges időpontjait is és azt a természetvédelmi hatóság részére meg kell küldeni.
25. A kotrási munkálatok a hüllő, kétéltű és halfajok szaporodási és vermelési időszakán kívül (július 31. és október 30. között) végezhető.
26. A kivitelezőnek a kotrási anyaggal esetlegesen partra kerülő védett és fokozottan védett kétéltűeket, hüllőket és halakat vissza kell juttatni a mederbe. A partra került állatokat a lehető legnagyobb kíméllettel kell visszahelyezni a vízbe.
27. A kikotort anyagot a lehető leghamarabban kell szétteríteni, hogy a partra került élőlények mentése a legnagyobb hatékonysággal végezhető legyen.
28. A mentési munkálatot végző személyek minden állatfaj összes fellelt egyedét kötelesek kíméletes módon visszajuttatni a víztérbe, azok védettségétől függetlenül.
29. A partra került állatokat a lehető legnagyobb kíméllettel kell visszahelyezni a vízbe lehetőség szerint a legközelebbi, iszapolással nem érintett szakaszon.
30. Iszapolási munkálat csak akkor végezhető, ha az időjárási viszonyok a mentést is lehetővé teszik.
31. Az elterített iszapot a mentést végző személyek 30 percenként, visszamenőleg is kötelesek újból átnézni, mivel ekkorra újabb állatok vergődhetnek a felszínre.
32. A partra került állatokat lehetőség szerint a legközelebbi, kotrással nem érintett szakaszba kell visszaengedni.
33. A mentési munkálathoz a beruházó/kivitelező köteles min. 2 fő személyt biztosítani a nagyobb hatékonyság érdekében és a balesetveszélyes körülmények (veszélyes munkagép, csúszós terep) miatt.

34. A kikotort anyagot a lehető legszélesebben kell szétteríteni, hogy a partra került élőlények mentése a legnagyobb hatékonysággal végezhető legyen.
35. A kotrást szakaszosan a lehető legkíméletesebb módon, csak a feltétlenül szükséges iszapmennyiség eltávolításával szabad végezni. A kotrást lyukas kotrókanállal kell végezni.
36. Kotrás után a kotrási anyagot el kell egyengetni és gyommentesen kell tartani.
37. A Keleti-főcsatorna EOY Y: 824720 m, X: 257237 m és EOY Y: 825311 m, X: 253797 m koordinátapárral határolt szakaszán a védett tiszavirág (*Palingenia longicauda*) előfordulása ismert, ezért a kotrási munkálatokat féloldali mederszelvény kotrással kivitelezhetők.
38. A deponálás a Vidi-ér esetében a déli partra történjen; a Döglőéri-csatorna esetében az északi-nyugati partra történjen; a K.-IV-3 csatorna: esetében a Hajdúböszörmény 0631 hrsz-on és attól Ny-ra eső területeken az északi partra történjen; a K-IV-főcsatorna esetében a déli partra történjen; a Brassó-éri bal É-i óvárok esetében a K-i partra történjen.
39. A kivitelezési munkákkal érintett oldallal szemközti oldalon nem történhet munkavégzés (földmunka, deponálás, jelentősebb talajfelszín bolygató gépi munkavégzés).
40. A kotrási munkálatok során, ahol az érintett csatornának van depóniája, ott kizárólag a csatornák depóniája legyen igénybe véve, a Natura 2000 hálózat részét képező, valamint az országos jelentőségű védett, vagy ex lege védett gyepek területeire kotrási anyag nem juthat.
41. A kotrási munkálatokkal érintett csatornaszakasznál ahol nincs depónia, ott a csatorna partján a műszakilag megvalósítható lehető legkisebb szélességű területsávon valósuljon meg a deponálás az Igazgatóság útmutatásai alapján.
42. KFCS 7+350 és 9+570 cskm közötti szakaszon, a bal parton a töltés mentett oldalán a töltésrészűre is felkúszó elhelyezkedésben védett növényfajok [fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*, kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), kislevelű nőszőfű (*Epipactis microphylla*)] jelentős állományai találhatóak, ezért a kotrási munkálatok ezen a szakaszon a jobb partról féloldali mederszelvény kotrással végezhetők.
43. KFCS 11+540 és 11+690 cskm közötti szakaszon a jobb parti töltés részűje magas természetességű, jó állapotú löszgyep-fragmentum, ezért a kotrási munkálatok a bal partról féloldali mederszelvény kotrással végezhetők.
44. A KFCS 14+480 és 16+100 cskm közötti szakaszon a jobb parti töltés és a mocsárinövényzóna közötti terület jó állapotú mocsárrét, valamint védett növényfaj, a mocsári lednek (*Lathyrus palustris*) élőhelye, ezért a kotrási munkálatok a bal partról féloldali mederszelvény kotrással végezhetők.
45. A KFCS 17+450 és 21+070 cskm szelvények közötti szakaszon a bal part mentén gazdag és változatos struktúrájú hínár- és mocsári növényzet található, védett növényfajok [gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*), mocsári nőszőfű (*Epipactis palustris*)] állományával valamint a Natura 2000 terület jelölő élőhelytípus található, ezért a kotrási munkálatok a jobb partról féloldali mederszelvény kotrással végezhetők.
46. A KFCS 23+110 és 23+640 cskm szelvények között a bal parti töltés előterében Natura 2000 terület jelölő élőhelytípus található, ezért a kotrási munkálatok a jobb partról féloldali

mederszelvény kotrással végezhető.

47. KFCS 31+300 és 32+350 cskm szelvények között a jobb part mentén kiemelkedően fajgazdag és változatos struktúrájú hínár- és mocsári növényzet található, védett növényfaj a gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*) erős állományával, ezért a kotrási munkálatok a bal partról féloldali mederszelvény kotrással végezhető.
48. KFCS 38+220 és 38+260 cskm szelvények között a bal parti töltés külső részsűjén a védett sziki kocsord (*Peucedanum officinale*) élőhelye, ezért a kotrási munkálatok a jobb partról féloldali mederszelvény kotrással végezhető.
49. Az előzetes vizsgálati dokumentációban az 1/3 megnevezésű zagytér igénybe vétele, úgy történhet, hogy az értékes déli és délkeleti mocsárréti jellegű részen nem történhet felvonulás, deponálás, közlekedés.
50. A Hajdúnánás 0824/58g hrsz.-ú ingatlanon földmunka, a felvonulást és a deponálást is beleértve nem történhet.
51. A védett és/vagy Natura 2000 hálózat részét képező területeken járművel közlekedni csak száraz/fagyott talajviszonyok között lehetséges.
52. A munkálatokkal nem érintett védett és/vagy Natura 2000 hálózat területe még időszakosan sem vehető igénybe.
53. A kivitelezési és üzemletetési munkálatok semmilyen káros hatással nem lehetnek a környező védett és/vagy Natura 2000 hálózat részét képező területekre, azokon deponálás gépek felvonulása nem megengedett.
54. Depóniát a kivitelezők csak a természetvédelmi őr által kijelölt részen helyezhetnek el, és a deponált anyagot onnan a lehető leghamarabb el kell távolítani.
55. A munkálatok során fellelt inváziós fajok egyedeit a területről el kell távolítani, a természetvédelmi őrral egyeztetett módon meg kell semmisíteni, újbóli megjelenésüket meg kell akadályozni.
56. A bolygatott területeken az inváziós növények megtelepedését meg kell akadályozni, gyommentesen tartás végett a munkálatok befejezését követően 2 évig kaszálással kell azt biztosítani.
57. A tervezett erdőtelepítések kizárólag őshonos fajokkal történhetnek.
58. Természetvédelmi érdekből, eseti jelleggel további korlátozást írhat elő a természetvédelmi hatóság, illetve a munkálatokat időlegesen felfüggesztheti.
59. Éjszakai munkavégzés nem történhet a védett és/vagy Natura 2000 hálózat részét képező területeken.
60. A tervezett beruházás megvalósítása kapcsán esetlegesen szükséges ideiglenes külső világítási rendszerek (pl. felvonulási, deponálási területek kivilágítása) az alábbiaknak megfelelően alakíthatóak ki:
  - Teljesen ernyőzött, a horizont alá 3-4 fokkal takart síkburás, legfeljebb 2700 K színhőmérsékletű lámpák alkalmazhatóak, olyan módon felszerelve, hogy az a horizont síkja

főlé, illetve a megvilágítandó területen kívülre ne világítson,

- A területen külső világítás kialakítása során a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TÉKA) 75. § (2) bekezdésében foglaltakat be kell tartani.

- Védett természeti területen állandóan (éjszakánként) üzemelő kivilágítás nem létesíthető.

Hulladékgazdálkodás

Kivitelezés szakaszában

61. Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.

62. A kivitelezés időpontjáig a kivitelezési szerződés alapján el kell dönteni:

- a kivitelezési (rekonstrukciós munkák) tevékenységből keletkező hulladékok tulajdonjogát;
- a kivitelezési (rekonstrukciós munkák) tevékenységből keletkező hulladékokról vezetendő nyilvántartás és készítendő adatszolgáltatás felelősét;
- a kivitelezés (rekonstrukciós munkák) során keletkező hulladékok – engedéllyel rendelkező kezelőhöz történő– elszállítására (elszállíttatására) kötelezett megnevezését.

63. A kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 1. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.

64. A kitermelt mederanyag szennyezőanyag tartalmát további felhasználása/elhelyezése előtt vizsgálni kell, amennyiben szennyezett a vonatkozó jogszabályok szerint besorolásáról és további jogkövető kezeléséről gondoskodni kell.

65. A zagykazettákban elhelyezendő anyagok vonatkozásában igazolni kell a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését. Feltöltésre, visszatöltésre – hulladékhasznosítási engedély hiányában – kizárólag hulladéknak nem minősülő, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező anyag használható fel.

66. A medereanyag minőségére és a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó aktuális szakmai véleményeket, dokumentumokat a kitermelt mederanyag további felhasználásáig/elhelyezéséig meg kell küldeni a területi hulladékgazdálkodási hatóság részére.

67. A kivitelezési tevékenység során keletkező hulladékokat be kell sorolni.

68. A kivitelezési tevékenység során keletkező hulladékokat egymástól elkülönítetten, felirattal ellátva, a hulladék fajtájának megfelelő gyűjtőedényzetben/gyűjtőterületen, környezetszennyezést kizáró módon kell gyűjteni mindaddig, amíg kezelőnek átadásra nem kerül. Gondoskodni kell arról, hogy az egyes hulladéktípusok ne keveredhessenek egymással. Az elkülönített gyűjtést a keletkezés helyén kell megoldani, amennyiben ez nem lehetséges,

akkor annak hulladékkezelő létesítményben kell eleget tenni.

69. Az elkülönítetten gyűjtött és megfelelő minőségű (szennyezetlen) hulladék az építés során felhasználható, amennyiben ezen feltételek nem teljesülnek, úgy engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet részére történhet a hulladék(ok) átadása.
70. A kivitelezési tevékenység során keletkező hulladékok kezeléséről gondoskodni kell.
A kivitelezési (rekonstrukciós munkák) tevékenység során keletkező és helyben már nem felhasználható hulladékok átadása csak arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet felé történhet.
Ha a hulladékbirtokos a hulladékot másnak átadja – a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében történő átadás kivételével –, meg kell győződnie arról, hogy az átvevő az adott hulladék szállítására, közvetítésére, kereskedelmére, illetve kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik, vagy az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.
71. Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adottak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak. Ennek megfelelően a hasznosítható hulladék hasznosításáról gondoskodni kell.
72. A kivitelezési tevékenység végzése során keletkező veszélyes hulladékok további kezelésekor be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.
73. A tevékenység végzése során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékoknak a jogszabályi követelményeknek megfelelő üzemi-, vagy munkahelyi gyűjtőhelyet kell biztosítani és azokat a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell üzemeltetni.
74. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékkal való egyéb tevékenység (pl.: nem a keletkezés helyén történő gyűjtése, szállítása, törése, osztályozása, lerakása, feltöltés, visszatöltés stb.) hulladékgazdálkodási engedélyköteles tevékenység, amennyiben a kivitelezés során hulladékgazdálkodási engedélyköteles tevékenység valósul meg, úgy előzetesen a vonatkozó jogszabályok szerint engedélyt kell kérni.
75. A kivitelezési tevékenység során keletkező hulladékokról a vonatkozó jogszabályok szerint nyilvántartást kell vezetni és adatszolgáltatást kell készíteni.
76. A kivitelezés befejezését követően az anyag és hulladéktárolásra igénybe vett területet rendezni kell, annak eredeti állapotát vissza kell állítani. Az építési területeken hulladékot felhalmozni tilos.

Üzemelés szakaszában

77. Az üzemelési tevékenység során keletkező hulladékokat be kell sorolni.
78. A keletkezett hulladékok kezeléséről gondoskodni kell. Hulladékot csak adott hulladék átvételére engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet részére lehet átadni.
79. Az üzemelési tevékenység során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok számára a vonatkozó hatályos jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelő gyűjtőhelyet kell biztosítani.

80. Nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségnek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően eleget kell tenni.

Felhagyási szakaszban

Jelen pont vonatkozásában hulladékgazdálkodási szempontból további feltétel előírása nem indokolt.

Közegészségügy

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály állásfoglalása:

A megkereső hatóság által megküldött dokumentumok alapján népegészségügyi feladatkörbe tartozó szakkérdés vizsgálata során - megállapítást nyert, hogy az, illetékességi területük vonatkozásában (Balmazújváros) közegészségügyi szempontból megfelelő.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály előírásai:

81. A talajt, a vizeket és a levegőt nem szabad fertőzni, illetőleg olyan mértékben szennyezni, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti.
82. A tevékenységet úgy kell végezni, hogy abból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerülhessen a környezetbe, és így a tevékenység az azt végzők és más személyek egészségét ne veszélyeztesse, és a környezet károsodását, illetve szennyezését ne idézze elő, illetőleg annak kockázatát ne növelje meg.
83. Az ivóvízbázis védőterületén történő kivitelezési munkákat úgy kell végezni, hogy azok ne veszélyeztessék a víz minőségét, mennyiségét, valamint a vízkitermelési folyamatot.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály állásfoglalása alapján a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósítása jelentős környezetegészségügyi hatást nem eredményez, így az engedély kiadásához a vizsgált szakkérdések vonatkozásában hozzájárul és külön előírások megállapítására javaslatot nem tett.

Talajvédelem

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály előírásai:

84. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.
85. A kivitelezés és az üzemeltetés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak.
86. Az anyagszállítás a meglévő közutakon és nyomvonalakon történjen, ügyelve arra, hogy minél kisebb mértékben vegye igénybe a terheletlen környezetet.
87. A kezelt mederiszap (ideértve az iszapdepóniában elhelyezett mederiszapot is) mezőgazdasági felhasználásához a Tftv. 49. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedély iránti

kérelmet a meder kezelőjének a kezelt mederiszap felhasználására tervezett termőföld fekvése szerint illetékes talajvédelmi hatósághoz kell benyújtania.

88. A beruházás során - a talajvédelmi követelmények betartását - a talajvédelmi hatóság ellenőrzi.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály előírásai:

89. A termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak, illetve a kivitelezés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföld minőségében kárt ne okozzanak.

90. A beruházás során időlegesen más célra hasznosított termőföldek (pl.: iszapdepónia helye) talajáról előzetesen el kell készíttetni az eredeti állapot helyreállításához szükséges beavatkozásokat meghatározó talajvédelmi tervet.

91. Az előzetes vizsgálati dokumentáció szerinti zagyterek/zagykazetták termőföldön történő kialakítása talajvédelmi szempontból nem elfogadható. A beruházás során kitermelt iszap termőföldön történő mezőgazdasági felhasználását a 2007. évi CXXIX. törvény és a 190/2023. (V.22.) Korm. rendelet előírásai határozzák meg.

Termőföld mennyiségi védelme

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2. állásfoglalása alapján a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósításához Hajdúböszörmény és Hajdúnánás település külterületén az alábbi feltételekkel járul hozzá:

- A beruházás megkezdése előtt a beruházással érintett termőföldek (erdő és kivett területek kivételével) időleges/végleges más célú hasznosításra vonatkozó engedélyt előzetesen meg kell kérni a Kormányhivatal területileg illetékes szervezeti egységétől. A beruházáshoz, amennyiben földvédelmi szempontból engedélyezésre kerül, az ügy(ek) lezárását követően hozott földvédelmi döntés(ek) véglegessé válása után lehet hozzákezdeni.
- Az időleges/végleges más célú hasznosítás megkezdésének napját az igénybevevő köteles előzetesen, a beruházás megkezdését megelőzően legalább 8 nappal, az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni.
- A kérelmező köteles a termőföldet az engedélyezett célú felhasználásig művelési ágának megfelelően hasznosítani.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályának állásfoglalása alapján a megkeresésben meghatározott tevékenységhez azzal a feltétellel hozzájárul, hogy a szakkérdés vizsgálatában kiadott hozzájárulása nem helyettesíti a termőföld más célú hasznosításának engedélyét, amit termőföldek igénybevételekor a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. számú törvény (a továbbiakban: Tftv.) rendelkezései alapján az illetékes ingatlanügyi hatóságtól meg kell kérni.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályának állásfoglalása alapján, a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a beruházás a Tiszavasvári 0372, 0443/1 hrsz.-ú termőföldeket érinti, mely termőföld területek más célú időleges, illetve más célú, végleges hasznosításának engedélyezése a Szabolcs-Szatmár-

Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályánál a termőföld védelméről szóló 2007. évi. CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) értelmében bármilyen beruházás megvalósításának előfeltétele.

Megállapította továbbá, hogy a beavatkozással érintett Tiszavasvári 0373/7, 0421/4, 0350, 0351 helyrajzi számú ingatlanok földvédelmi szempontból rendezettek, a termőföld más célú végleges hasznosítása a 10075/4/2022. sz. alatt engedélyezésre került.

Vízvédelem

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály rendelkezései:

92. Az rekonstrukciós munkálatokból eredően vízügyi és vízvédelmi szempontból jelentős hatás nem feltételezhető.
93. A tervezett beruházáshoz kapcsolódó vízilétesítmények építése/átépítése/üzemeltetése vízjogi engedély köteles. A vízilétesítmények építése csak végleges vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető el.
94. A Kelet-főcsatorna kivitelezéssel érintett szakasza Debrecen ivóvízellátása miatt védett ivóvízbázis és egyben hajózási útvonal is. A kivitelezés során be kell tartani a vonatkozó előírásokat és szabványban előírtakat.
95. A Keleti-főcsatornából a hidromechanizációval kikotort iszapot – a káros lerakódások elkerülése érdekében – a kivitelezés során a szakmai gyakorlatnak megfelelően mintavételezéssel és vizsgálatokkal ellenőrizni szükséges.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály állásfoglalása:

A dokumentációban megjelölt települések alapján az eljárásban „a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 7. a), 9. a) és 9. b) pontja alapján a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály rendelkezik illetékességgel.

Erdővédelem

Az erdészeti hatóság azt az állásfoglalást adja, hogy azzal a feltétellel járul hozzá az előzetes vizsgálati eljárásban a beruházáshoz, hogy a beruházó a beruházás megkezdése előtt a jelenlegi kérelemben szereplő újabb területek vonatkozásában is az **erdő időleges igénybevételére** vonatkozó eljárást folytassa le az erdészeti hatóság előtt. Az erdészeti hatóság megállapítja, hogy a környező erdőket érintő negatív környezeti hatás nem feltételezhető.

Kulturális örökség védelme

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1. előírásai:

96. A kulturális örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása mindenkinek kötelessége. Tilos a kulturális örökség elemeinek veszélyeztetése,

megrongálása, megsemmisítése, meghamisítása, hamisítása. Régészeti emlékek és leletek eredeti helyzetükből csak régészeti terepmunka keretében mozdíthatók el.

97. Tárgyi beruházáshoz elkészült, projekttervet tartalmazó előzetes régészeti dokumentációk (a továbbiakban: ERD) utasításait be kell tartani, miszerint a beruházás megvalósításához kapcsolódó elsődleges földmunkák során régészeti megfigyelést kell végezni.
98. Az ERD-t az engedély iránti kérelmet benyújtónak a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik, a beruházással érintett terület régészeti érintettségének, valamint a beruházást megelőző régészeti feladatellátás módjának meghatározása érdekében.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály előírásai:

99. A Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegye területét érintő mederszelvény rekonstrukcióhoz kapcsolódó elsődleges földmunkák (humuszmentés, munkaárok földtömeg kiemelése) csak régészeti megfigyelés mellett végezhető. A beruházó és/vagy a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a Jósa András Múzeummal (4400 Nyíregyháza, Benczúr tér 21.) és állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről.
100. A földmunkák befejezése után szükséges a beruházónak és/vagy a kivitelezőnek a régészeti feladatellátást igazoló jegyzőkönyv másolatát megküldeni az Örökségvédelmi hatóság részére.

Területrendezési tervekkel való összhang

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda állásfoglalása alapján a tervezett beruházás magasabb rendű területrendezési tervekkel való összhangja biztosított.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda állásfoglalása alapján, a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái megfelelnek a területrendezési terveknek, az összhang biztosított.

Szakhatósági állásfoglalás rendelkezései

Településrendezési terv és helyi építési szabályzat érvényesülése

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal által Tiszavasvári Város Önkormányzatának Jegyzője helyett kijelölt **Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzat címzetes Főjegyzőjének FŐÉP/616-3/2026 számon adott szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály (4024 Debrecen, Piac u. 42-48.) megkeresésére, az **Országos Vízügyi Főigazgatóság Kft** (1012 Budapest, Márvány u. 1.) megbízásából eljáró **VIZITERV Environ Nonprofit Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) kérelmére a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái megnevezésű beruházás érdekében indult előzetes vizsgálati eljáráshoz, - mint **települési Önkormányzat Jegyzője,**

szakhatósági hozzájárulásomat megadom.

A szakhatósági állásfoglalás ellen külön fellebbezésnek nincs helye, az ügyfél határozat ellen irányuló fellebbezés keretén belül gyakorolhatja az ezzel kapcsolatos jogorvoslati jogát.”

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal által Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Jegyzője helyett kijelölt **Hajdúsámson Város Önkormányzat Jegyzőjének III.312-2/2026. számon adott szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15. - kérelmére - Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztályánál folyamatban lévő eljáráshoz - Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda kijelölése alapján - a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” előzetes vizsgálati eljárás ügyében - ,mint eljáró szakhatóság az alábbi állásfoglalást adom.

A Hajdúböszörmény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Hajdúböszörmény Város Helyi Építési Szabályzatáról (továbbiakban: HÉSZ) és Szabályozási Tervéről szóló 16/2008. (III. 18.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján a tervezett „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” engedélyezési ügyében - az érvényben lévő településrendezési szabályokat, környezet- és természetvédelmi előírásokat figyelembe véve – az alábbi véleményemet adom:

- A tervezett rekonstrukciós munkák elvégzése ellen kifogást nem emelek.
- Véleményem tulajdonjogot nem dönt el és nem mentesít egyéb érdekelt hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

Hozzájárulásomat az alábbi kikötések, feltételek teljesítésével adom meg:

HÉSZ 15. §

„Vízgazdálkodási zóna”

„(1) A zóna területébe a folyók, az állóvizek és vízjárta területek, a csatornák, a vízbeszerzési és kezelési területek, valamint ezek védműveinek területei tartoznak.

(2) A zóna területén új építményt elhelyezni csak a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően szabad....

(3) A zóna mentén szabályozási terven szereplő, 10,0 m szélességű védősávban építmény nem helyezhető el

(4) A zóna Keleti-főcsatorna és a Brassó-ér menti területén a parti sáv szélessége a partvonaltól számítva 6 méter.”

HÉSZ 30. §

„Általános környezetvédelmi előírások”

„(1) A város igazgatási területén kommunális és veszélyes hulladékégető nem helyezhető el és csak olyan tevékenységek folytathatók, olyan létesítmények üzemeltethetők, építhetők, amelyek zaj-, rezgés- és légszennyezőanyag kibocsátása nem haladja meg a telek területe szerinti – a vonatkozó jogszabályokban előírt – kibocsátási határértékeket.

(3) Veszélyes hulladék az üzemek, intézmények területén csak átmeneti jelleggel, a vonatkozó jogszabályok és hatósági előírások betartásával tárolható. Új veszélyes hulladék lerakó, ártalmatlanító telep létesítése csak Magyarország Területrendezési Tervéről szóló törvényben meghatározott

esetben és módon lehetséges.

(5) A talaj és a felszíni, illetve felszín alatti vizek védelme érdekében veszélyes hulladékot, növényvédő szert, műtrágyát, útszórás anyagot csak fedett, szivárgásmentes, vízzáró szigetelésű, zárt tárolóban szabad elhelyezni. Állati tetemet csak a kijelölt gyűjtőhelyen lehet elhelyezni.

(6) A telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, kommunális hulladék és egyéb hulladék ártalmatlanított átmeneti tárolásáról és a kijelölt telepekre szállításáról.

(7) Élővízfolyásokba, csapadékcatornába, felhagyott kutakba bármely hulladékot, szennyvizet vezetni tilos,...

(8) A talaj- és talajvíz védelme érdekében kommunális szennyvíz belterületen csak a közcsatornába, annak kiépítéséig zárt tárolóba vezethető, vagy a szakhatóságok előírásai szerint ártalmatlaníthatók. Külterületen a teljes közművesítettség előírásának teljesítéséhez - ahol a szennyvíz közcsatornába nem vezethető - egyedi szennyvíztároló, szennyvíztisztító berendezés létesíthető, a szakhatóságok előírásai szerint. A közcsatornába vezetett szennyvizek minőségének meg kell felelnie a jogszabályban megállapított határértékeknek.”

HÉSZ 33. §

„Korlátozási zónák”

„(5) A folyók és csatornák korlátozási zónájában, azok külső telekhatárától mérve:

a., a Keleti-főcsatorna esetében (a meglévő horgásztanyákhoz rendelt telekrész kivételével) 100,0 – 100,0 m,

b., egyéb csatorna és ér esetében 50,0 – 50,0 m-en belül eső telkeken, illetőleg telekrészekben épület nem helyezhető el.”

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az, az engedélyező határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal által Hajdúnánás Város Önkormányzatának Jegyzője helyett kijelölt **Polgár Város Önkormányzat Jegyzőjének I/1427-2/2026. számon adott szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása érdekében, a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztályánál indult előzetes vizsgálati eljárása ügyében, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló, 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 9. táblázatának 20. pontja alapján megkért, a településrendezési tervben, és a helyi építési szabályzatban meghatározott előírásoknak megfelelés elbírálása során, az állami főépítési feladatkörében eljáró Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (továbbiakban: *Állami Főépítési Iroda*) HB/14-ÁF/00095-2/2026 ügyiratszámom átadott dokumentáció alapján, szakhatósági állásfoglalásomat az alábbiak szerint megadom:

- Hajdúnánás Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló, Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármesterének 32/2020 (XII.18.) önkormányzati rendelete és mellékletét képező tervlapjai szerint szabályozott szempontokat a bemutatott beruházás műszaki tartalma nem sérti így az, az általam vizsgált szakkérdések feltételeinek megfelel.

Jelen szakhatósági hozzájárulásom nem mentesít más szükséges hozzájárulások, továbbá jogszabályokban előírt engedélyek megszerzésének kötelezettsége és más előírások betartása alól.

Jelen végzés ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye.

Jogorvoslati lehetőséggel élni csak - az engedélyező hatóság által - az ügy érdemében hozott határozattal szemben lehet.”

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal által Balmazújváros Város Önkormányzatának Jegyzője helyett kijelölt **Nagyhegyes Község Önkormányzat Jegyzőjének NH/885-2/2026. számon adott szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„Nagyhegyes Község Önkormányzatának Jegyzője, mint a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal által kijelölt elsőfokú szakhatóság a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása érdekében indult előzetes vizsgálati eljárás ügyében, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázatának 20. pontja alapján szakhatósági állásfoglalását az alábbiak szerint adja meg:

A rendelkezésre álló dokumentáció és a hatályos településrendezési eszközök vizsgálata alapján, a helyi településrendezési tervekkel való összhang vonatkozásában az alábbiakat állapítom meg:

- A beruházással érintett, Balmazújváros Város közigazgatási területén található ingatlanok a Balmazújváros Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 12/2021. (VII.1.) önkormányzati rendelet és a hozzá tartozó Szabályozási Terv szerint V-1 és V-2 jelű vízgazdálkodási terület, továbbá Msz-1 jelű mezőgazdasági szántóterület, Mgy-V jelű mezőgazdasági gyepterület, valamint Ev jelű védelmi erdőterület övezetbe tartoznak.
- A benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a meglévő vízgazdálkodási létesítmények rekonstrukcióját és a kapcsolódó vízgazdálkodási feladatok megvalósítását szolgálja, amely a hatályos településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási előírásokkal nem ellentétes, az érintett övezetek rendeltetésszerű használatát nem akadályozza.
- A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység Balmazújváros Város településrendezési tervében és helyi építési szabályzatában meghatározott előírásokkal összhangban áll.

Döntésem ellen önálló fellebbezésnek nincs helye. Végzésem csak az ügy érdemében hozott határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal által Hortobágy Község Önkormányzatának Jegyzője helyett kijelölt **Nádudvar Város Önkormányzat Jegyzőjének 2569-3/2026. számon adott szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész HB/14-ÁF/00121-2/2026. számú kijelölő végzése alapján eljáró hatóság, a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása érdekében indult előzetes vizsgálati eljáráshoz–tervező: VIZITERV Environ Nonprofit Kft. 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15. felelős tervező: Koleszár János terve alapján-, a szakhatósági hozzájárulást

megadom

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Ezen állásfoglalás nem mentesít más szakhatósági engedélyek és szakvélemények beszerzésének kötelezettsége alól.”

A környezetvédelmi hatóság felhívja a figyelmet, hogy a környezethasználó utólag is kötelezhető környezetvédelmi, természetvédelmi célú műszaki megoldás, vagy intézkedés megtételére környezetet vagy természeti értéket zavaró, káros környezetterhelés kialakulása, természeti értékek veszélyeztetése, károsítása esetén.

A döntés közzétevése közhírré tétel útján történik. A környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozatot a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 5. § (6) bekezdése alapján közhírré tétel céljából megküldi az eljárásban részt vett települési önkormányzat jegyzőjének részére.

A határozat ellen annak közzétételétől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz (Energiaügyi Minisztérium 1117 Budapest Október huszonharmadika utca 18., postacím: 1440 Pf. 1.) címzett, de a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervnél, azaz a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálynál (4024 Debrecen, Piac u. 42-48.) kell előterjeszteni.

Természetes személy fellebbező személyesen vagy ajánlott küldeményként postai úton is előterjesztheti.

Jogi képviselővel eljáró fellebbező, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben (a továbbiakban: Dáptv.) meghatározottak szerinti minden elektronikus ügyintézésre kötelezettnek elektronikusan kell benyújtani a fellebbezést. Benyújtásának helye: <https://epapir.gov.hu/>

Ha a hatóság a döntést nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak, a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van. A biztosítási intézkedésről szóló, az ideiglenes biztosítási intézkedésről szóló, valamint az iratbetekintési jog korlátozása iránti kérelemnek helyt adó végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

A jogorvoslati eljárás díjára a környezetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet (a továbbiakban: 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet) 2. § (5), (6) és (7) bekezdései irányadóak. Az igazgatási szolgáltatási díjat a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal 10034002-00335687-00000000 számlájára kell befizetni. A megfizetést igazoló befizetési bizonylatot vagy annak másolatát a jogorvoslati kérelem előterjesztéséhez mellékelni kell.

A fellebbezési határidő elteltével – fellebbezés hiányában – jelen határozat külön értesítés nélkül véglegessé válik.

A kérelmező a 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet 1. sz. mellékletének 8. pontjában meghatározott 337.500 forint eljárási díjfizetési kötelezettségének eleget tett.

INDOKOLÁS

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1.) a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítását tervezi.

A tervezett tevékenység megvalósítása a Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontja és a 3. számú melléklet 127. pont a) és c) alpontja alapján – Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető- képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) 1 km vízfolyáshossztól és védett természeti területen, Natura 2000 területen méretmegkötés nélkül – előzetes vizsgálati eljárás köteles.

A VIZITERV Environ Nonprofit Kft. meghatalmazott 2026. január 28-án a környezetvédelmi hatósághoz előzetes vizsgálati eljárás iránti kérelmet nyújtott be a Khvr. 3. § (1) bekezdése szerint, amely alapján 2026. január 28-án közigazgatási hatósági eljárás indult a környezetvédelmi hatóságnál.

A VIZITERV Environ Nonprofit Kft. a kérelméhez elektronikus úton csatolta az általa elkészített előzetes vizsgálati dokumentációt.

A beavatkozás a Keleti-főcsatorna 39,9 kilométer hosszú szakaszát érinti (Keleti-főcsatorna I. bőge 4+678- 44+565, beleértve az övcsatornákat és a véderdők egy részét), valamint az övcsatornákat 29 km-es hosszon. Érintett továbbá 87 ha zagyter, a vízpótlásra kijelölt területek pedig összesen 142,5 ha területen, a hozzájuk kapcsolódó csatornarekonstrukciók 19 km hosszon érintettek a fejlesztéssel.

A projekt kiemelt közérdeket szolgáló célja a Keleti-főcsatorna mederrendezésével történő vízszállító képességének tartós, hosszútávon fenntartható növelése, ezzel a Keleti-főcsatorna mentén jelentkező, vízgazdálkodási célt szolgáló vízigények kielégítése, valamint a környező területeken tervezett további vízgazdálkodási és ökológiai célú vízpótlási lehetőségének a biztosítása.

Középtávú célkitűzés a vízháztartási feltételek javítása, ezzel együtt egy komplex vízgazdálkodás megvalósítása, mely által javul a térség vízkészlet biztonsága, valamint a többlet vizek elleni hatékony védekezés, elvezetés is megvalósulhat.

A projekt keretében tervezett fejlesztések, a vízepítési műtárgyak létesítményeik rekonstrukciója (vízviszatartó, vagy vízkormányzó műtárgyak fejlesztése) illetve jó áramlási viszonyok biztosítását célzó beavatkozások, mederrendezési munkálatok végzése, térségi vízviszatartás, víztározás, vízpótlás lehetőségének megteremtése, ökológiai vízpótlás megvalósítása.

A beavatkozások és rekonstrukciós munkálatok hatására a Keleti-főcsatorna vízszállító, víztározási képessége növekedni fog, a műtárgyak rekonstrukciójával a környező területek ökológiai vízpótlása is megvalósíthatóvá válik.

A jelen eljáráshoz kapcsolódó előzetes vizsgálati dokumentáció és mellékletei minősített adatot vagy üzleti titoknak minősülő adatot nem tartalmaztak. Az előzetes vizsgálati dokumentációt az egyes részszakterületeken szakértői jogosultsággal rendelkező szakértők készítették el a Khvr. 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció nem tartalmazta maradéktalanul a Khvr. 4. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelményeket, ezért HB/17-IKV/00291-4/2026 ügyiratszámú végzésben hiánypótlási felhívás került kiadásra 2026. január 30-án, amelyet a kérelmező 2026. február 17-én maradéktalanul teljesített.

A szakhatóság megkeresése miatt, valamint a szakmailag megalapozott döntéshozatal érdekében a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló

2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján a teljes eljárás szabályai alapján folytatta le.

A benyújtott dokumentációt a környezetvédelmi hatóság az érintett hatóságok bevonásával megvizsgálta, feltételeit a rendelkező részben rögzítette.

Környezetvédelmi szempontból az alábbi megállapítások kerülnek rögzítésre:

Indokolás a rendelkező rész Földtani közeg védelme című fejezetéhez

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a következők állapíthatók meg:

A projekt átfogó célja a Keleti-főcsatorna és környezetének vízgazdálkodási fejlesztésén keresztül a Hajdúhát és a Hortobágy kistájak vízellátásának javítása.

A „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” elnevezésű projekt célja a vízépítési műtárgyak létesítményeik rekonstrukciója (vízviszatarató, vagy vízkormányzó műtárgyak fejlesztése) valamint jó áramlási viszonyok biztosítását célzó beavatkozások, mederrendezési munkálatok végzése, térségi vízviszataratás, víztározás, vízpótlás lehetőségének megteremtése, ökológiai vízpótlás megvalósítása.

A megvalósítás során havária helyzetet jelenthet a munkagépek meghibásodása és ezáltal szennyezőanyag kikerülése a Keleti-főcsatornába, illetve a rekonstrukcióval érintett műtárgyak területére. Ilyen esemény lehet pl. egy munkagép hidraulikacsövének elszakadása vagy más jellegű szénhidrogén kifolyása meghibásodás miatt. Ezekre az esetekre a kivitelező cégeknek szükséges felkészülnie azzal, hogy megfelelő kárelhárító, kármentesítő, (szakszerű) felitató-anyagokat, (olajcsapdákat, merülő falakat, úszó olajabszorbenseket-gátaakat) tároljanak a területen.

Havária kockázatként értékelhetők a másodlagos szennyeződések valamely közvetítő közeg általi, a felszín alatti vizekre, vagy földtani közegre gyakorolt hatása. Ilyen lehet például tárolás, deponálás során a munkagépek sérülése esetén a talaj felszínére jutó szennyező anyag beszivárgással történő bejutása a felszín alá. Ezen anyagok megfelelő óvintézkedések, lokalizálás mellett eltávolíthatók. A megfelelően kidolgozott rendkívüli eseményekre vonatkozó beavatkozási tervek rendelkezésre állása és maradéktalan betartása elengedhetetlen. A kárelhárítás, kárenyhítés során használt eszközök és anyagok veszélyes hulladékként kerülnek összegyűjtésre és elszállításra, esetlegesen ideiglenes tárolásra.

A munkagépekből esetlegesen kikerülő üzem- és kenőanyagok szennyező hatásának kockázata – amennyiben a kivitelező megfelelően felkészült ezek elhárítására – is elviselhető. A munkagépek ideiglenes tárolása, illetve a depóniák hatása talajokra elhanyagolható mértékűek, semleges hatásúak.

Korszerű munka- és szállítógépek alkalmazása, a kiviteli tervben meghatározott intézkedések betartása esetén a haváriaveszély elviselhető kockázatot jelent.

A munkagépek üzemanyaggal történő feltöltése a helyszínen történik tartálykocsiból. Az esetleges túltöltések megelőzésére a tartálykocsit túlfolyás-gátló szeleppel szükséges ellátni, melynek következtében elkerülhetők az üzemanyag elfolyások. Az üzemanyag áttöltés idejére kármentő lesz elhelyezve az üzemanyag tartály alatt, ezzel kizárva a szénhidrogének talajba kerülését.

A munkavégzés helyszínén olajcsere az egyes munkagépeken nem várható. Amennyiben erre mégis szükség lenne, kármentő tálcák alkalmazásával elkerülhető, hogy a fáradt olaj veszélyt jelentsen a környezetre. A fáradt olajat, az elhasznált olajszűrőket és az olajos rongyokat, göngyölegeket zárt edényzetben fogják gyűjteni.

A hidraulikus munkagépek működéséhez szükséges hidraulika olaj, illetve akkumulátorok cseréje szintén nem valószínűsíthető a munkálatok helyszínén, mert erre a korszerű gépeknél évente

legfeljebb 1-2 alkalommal lehet szükség. Ezt a TMK (Tervszerű Megelőző Karbantartás) munkák keretében a gépeket üzemeltető cég telephelyén, illetve szakszervízben végzik el. Amennyiben mégis szükséges a hidraulika olaj cseréje, illetve utántöltése, a fent leírt kármentőt, veszélyes hulladékgyűjtést és elszállítását szükséges alkalmazni, amennyiben a hidraulika olaj nem környezetbarát, lebomló alapanyagú.

A kotrás hidromechanizációs, vagy úszókotrás technológiával történő megvalósulása esetén az üzemanyaggal való feltöltés módja az alábbi:

A kotróhajó kikötése után a tartályautó töltő csöve a hajó belső üzemanyag tartályára csatlakozik rá. A rendszer teljesen zárt. Az esetleges túltöltések megelőzésére a tartálykocsit túlfolyás-gátló szeleppel szükséges ellátni, melynek következtében elkerülhetők az üzemanyag elfolyások. Az üzemanyag áttöltés idejére kármentő tálcát fognak elhelyezni az üzemanyag tartály alatt, ezzel kizárva a szénhidrogének talajba vagy vízbe kerülését.

A kommunális hulladékok gyűjtésére javasolható munka-szakaszonként (500 m) 1-2 db, acélkeretre erősített, műanyag fedéllel ellátott műanyag zsák alkalmazása. Ezt a műszakok végén a műszakvezető gépjárművén a központi telephelyre szállíthatja. A központi telephelyről a keletkezett hulladék – várhatóan közszolgáltatás keretében - a helyi kommunális lerakóra kerül.

Az építési területen keletkező folyékony hulladékot az építési területre kihelyezett mobil WC-t biztosító szolgáltató szállítja el igény szerint.

Az elkészült meder üzemben tartása a talaj- és földtani közeg szempontjából várhatóan nem jelent többletterhelést.

A működés során keletkező hulladékok egy része a műtárgyak forgó részeinek zsírozásához, olajozásához kötődnek. Számítani kell még az acélszerkezetek 5-6 évente történő festésére. Jellemzően felitató anyagok, olajos rongyok, illetve olajos fémhordók, kiürült olajos flakonok, kiürült festékes dobozok, mint veszélyes hulladék képződése várható.

A felitató anyagokat és az olajos rongyokat, göngyölegeket telephelyen belüli munkahelyi, vagy üzemi gyűjtőhelyen kialakított szilárd burkolattal ellátott fedett területen, olyan műszaki védelemmel ellátott zárt tartályban, edényekben szükséges gyűjteni, amely ellenáll a hulladék fizikai és kémiai hatásainak, és kizárja a hulladék csapadékvízzel történő érintkezését.

Felhagyási tevékenységgel, így azzal járó környezetterheléssel nem számolnak.

A Keleti-főcsatorna délebbi részére olyan infrastruktúra települt, például ivóvíz- és egyéb vízkivételek, amik miatt nincs realitása a csatorna megszüntetésének. Ha mégis előfordulna, ez esetben a meder kiszáradásával kell számolni.

Az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a földtani közeg védelmére vonatkozó ágazati jogszabályi előírások és a benyújtott dokumentációban foglaltak betartása esetén a földtani közeg minőségének védelme tekintetében jelentős környezeti hatás a tervezett tevékenység megvalósítása, üzemelése és a felhagyása során nem várható, szennyező anyag földtani közegbe, felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése, vagy a felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése nem kerül engedélyezésre, a beruházás megvalósítása ellen kizáró ok nem merült fel.

A jelentős környezeti hatással kapcsolatos megállapítását a környezetvédelmi hatóság a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira és a 13. §-ra alapozta.

Indokolás a rendelkező rész Levegőtisztaság-védelem című fejezetéhez

A rekonstrukciós munkák megvalósítása során a munkálatokat végző munkagépek, munkagépláncok és a szállítást végző járművek kipufogógázainak emissziója okoz levegőterhelést, valamint a tereprendezés és a rekonstrukciós munkálatok során kiporzás várható. A maximális hatásterület a munkagépek kibocsátásából eredő légszennyező anyagokból adódik és 102 méterben állapította meg az előzetes vizsgálati dokumentációban a szakértő.

Az üzemelés időszakában a csatorna fenntartási munkái jellemzően időszakosak, korlátozott szélességben és hosszban, és kizárólag karbantartási jellegű tevékenységekre korlátozódnak. Ezek a műveletek nem eredményeznek érdemi diffúz kibocsátást, lokális hatásuk a levegő minőségét érdemben nem befolyásolja.

A felhagyás – feltéve, hogy a létesítmények felszámolása nem jellemző felhagyás esetén – nem generál új emissziót, és nincs önálló, légszennyezési szempontból értékelhető hatása.

A megvalósítás során a levegővédelmi ágazatai jogszabályi előírások és az előírt egyedi feltételek betartása esetén határértéket meghaladó légszennyezettség kialakulása nem várható. Fentiek alapján levegőtisztaság-védelmi szempontból a megvalósítást kizáró ok nem áll fenn, jelentős környezeti hatás nem feltételezhető.

Indokolás az 1. ponthoz:

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy a rekonstrukciós munkák során a munkagépek, munkagépláncok és járművek kipufogógázainak emissziójából, valamint a kivitelezési területen, illetve annak környezetében a kiporzásra hajlamos munkálatok által diffúz levegőterhelés várható, erre való tekintettel a környezetvédelmi hatóság előírást tett, mivel a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lvr.) 4. §-a szerint tilos a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz. Az Lvr. 26. § (1) bekezdése szerint diffúz forrás üzemeltetése során a levegővédelmi követelményeket érvényesíteni kell. Az Lvr. 26. § (2) bekezdése értelmében diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn.

A megfelelő intézkedést a kivitelező maga választhatja meg, a rendelkező részben példálózó a felsorolás, azonban a választott intézkedésnek alkalmasnak kell lenni arra, hogy a rekonstrukciós munkálatok által okozott levegőterhelést mérsékelje.

Indokolás a rendelkező rész Zaj- és rezgés elleni védelem című fejezetéhez

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációból megállapítható, hogy a zajszempontú hatásterületen védendő területek, épületek, helyiségek találhatóak. A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.1 fejezetében leírtakból megállapítható, hogy az építési tevékenységek alatt zajterhelési határértéket meghaladó zajterhelések egyes szakaszokon időszakosan kialakulhatnak.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációból az is megállapítható, hogy a létesítéshez kapcsolódó forgalomváltozás miatt a megközelítési utak mentén kis mértékű zajszint emelkedés várható. A szállítási tevékenység okozta zajterhelés-változás mértéke nem éri el a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ZajR.) 7. § (1) bekezdése szerinti 3 dB-es határt, így a szállítási tevékenység hatásterületének lehatárolása nem értelmezhető.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.2. fejezetéből az is megállapítható, hogy az üzemelés során számottevő zajterhelés nem várható, mivel folyamatos zajforrás nem létesül, így zajvédelmi szempontú hatásterület az üzemelés során nem értelmezhető.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.3. fejezetében leírtak alapján a felhagyás várhatóan nem okoz többlet zajterhelést.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.4. fejezetében leírtakból az is megállapítható, hogy zajvédelmi szempontból releváns haváriahelyzet nem várható, mivel a csatorna üzemelése során havária jellegű zajforrás nem jöhet létre.

Az építési kivitelezési tevékenységből származó zajterhelés csökkentése érdekében az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.5. fejezetében foglalt javaslatok – úgy mint építés alatti környezetvédelmi terv készítése, éjszakai munkavégzés elkerülése, zajcsökkentett gépek, mobil hanggátlók alkalmazása – megvalósítása és betartása szükséges lehet a védendő létesítmények közelsége miatt, amelyekre figyelemmel volt a környezetvédelmi hatóság.

Indokolás a 2. ponthoz:

Annak érdekében, hogy a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben (a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet) foglalt zajterhelési határértékek betartásra kerüljenek, illetve a lehető legkisebb mértékbe terheljék a környezetet, figyelemmel az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.5. fejezetében foglalt, a szakértő által megfogalmazott zajcsökkentő javaslatokra, vállalásokra, a ZajR. 3. § (1) bekezdése, 9. § (1) és (5) bekezdései és 12. §-a, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 6. § és 31. §-ai alapján előírásokat rögzített a környezetvédelmi hatóság a rendelkező részben.

Indokolás a 3. ponthoz:

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.1. fejezete alapján megállapítható, hogy jelenleg a kivitelező vállalkozó által használni kívánt géppark és pontos organizáció még nem ismert, a jelenleginél tényszerűbb és részletesebb számítások csak a későbbi tervfázisokban végezhetők el. Tekintettel arra, hogy az organizációs terv egy építési projekt előkészítését szolgáló terv, azaz az organizációs tervnek az építési tevékenység előtt rendelkezésre kell állnia, ahogyan a zajvédelmi követelményeknek való megfelelést is az építési tevékenység megkezdése előtt kell biztosítani. A környezetvédelmi hatóság az építési tevékenység megkezdése előtti határidő meghatározása mellett a ZajR. 2. § e) pontja, a 9. § (1) és (5) bekezdései, a 12. § és 13. §-ai, valamint a Kvt. 6. § és 31. §-ai értelmében a zaj- és rezgésvédelmi terv elkészítését, az építési és kapcsolódó szállítási tevékenység várható zaj- és rezgés hatásainak meghatározását, a szükséges zaj- és rezgés csökkentő intézkedések számításal történő elemzését, a zajvédelmi követelmények igazolását, valamint a legkisebb zajterhelésű útvonalak kijelölését az alapadatok bizonytalanságára figyelemmel írta elő.

Indokolás a 4. ponthoz:

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.5. fejezetében leírtak alapján az építés és a kapcsolódó szállítási tevékenységre vonatkozóan a szakértő a zajos munkák időbeni korlátozását javasolja a kedvezőtlen zajhatások mérséklése érdekében. Erre való tekintettel az építésre és a szállítási tevékenységre vonatkozóan csak nappali megítélési időre kerültek bemutatásra a várható zajhatások. Annak érdekében, hogy a szállítási tevékenység okozta zaj a lehető legkisebb mértékben terhelje a környezetet a környezetvédelmi hatóság az építési és a kapcsolódó szállítási tevékenységek idejére a szakértői vélemény, a ZajR. 3. § (1) bekezdésének, 9. § (1) és (5) bekezdéseinek, a 12 §-ának, valamint Kvt. 6. § és 31. §-ainak értelmében előírást tett a rendelkező részben.

Indokolás az 5. ponthoz:

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.10.1. fejezetében foglaltak alapján az építési munkálatok időszakosan terhelhetik a környezetet, a zajvédelmi hatásterület védendő létesítményeket érint. A zajvédelmi szakértő a 6.2.10.5. fejezetben a zajvédelmi követelmények betartásának ellenőrzése érdekében zajmérések elvégzését javasolja, amellyel összhangban a környezetvédelmi hatóság a zajvédelmi követelmények betartásának méréssel történő ellenőrzése érdekében, az építési szakaszban a nagyobb zajterhelésű munkafázisok végzése során, a kritikus helyeken ellenőrző zajmérések elvégzését és szükség esetén további zajcsökkentő intézkedések bevezetését írta elő a ZajR. 3. § (1) és (3) bekezdései, 9. § (1) bekezdése, 12. §-a, 13. §-a, valamint a Kvt. 6. § és 31. §-ai értelmében.

Indokolás a 6. ponthoz:

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációból megállapítható, hogy időszakosan határérték feletti zajterhelés is kialakulhat az építési tevékenység egyes munkafázisai során, ezért a környezetvédelmi tervben foglalt várható hatások és szükséges intézkedések pontos ismeretében vagy előre nem tervezhető határérték feletti zajterhelés kialakulása esetében a kivitelező a ZajR. 13. §-a szerinti zajterhelési határérték alóli felmentést kérhet a környezetvédelmi hatóságtól, amelyre vonatkozóan előírás került a rendelkező részbe.

A benyújtott dokumentáció és szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy zajterhelési határértékek túllépése az építési tevékenység során várható, ugyanakkor a beruházó a ZajR. 13. § (1) bekezdése értelmében felmentést kérhet a zajterhelési határértékek betartása alól, amire vonatkozóan előírás került a rendelkező részben. Ennek értelmében a felmentési kérelem jóváhagyása esetén a zajterhelési határérték alóli felmentés idejére jelentős környezeti hatás nem várható.

A benyújtott dokumentációban, a vonatkozó jogszabályokban foglaltak, valamint a rendelkező részben rögzített előírások betartása esetén zaj- és rezgés elleni védelem szempontjából jelentős környezeti hatás nem feltételezhető, a létesítmény megvalósítását kizáró ok nem áll fenn.

Indokolás a rendelkező rész Éghajlatvédelem című fejezetéhez

Az éghajlatváltozással összefüggésben az előzetes vizsgálati dokumentáció tartalmazza az érzékenységelemzést, amely az éghajlatváltozás beruházásra gyakorolt hatásait tárta fel, a projekt helyszín kitétségeinek értékelését, amely megmutatta, hogy a beruházási helyszínen mennyire van kitéve az egyes éghajlati veszélyeknek és kockázatoknak. Az érzékenységelemzés és kitétség értékelés alapján meghatározásra kerültek a potenciális hatások, amely alapján kockázatelemzés készült.

Az előzetes vizsgálati dokumentációban a szakértő bemutatja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás módjait, továbbá megállapítja, hogy a tervezett beruházás nem befolyásolja negatívan a feltételezett hatásterület éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességét.

A tervezett beruházás éghajlatvédelmi szempontú értékelése a Miniszterelnökség által publikált az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának elvégzéséhez 2021-2027” című dokumentum előírásai szerint történt.

A projekt az éghajlati viszonyokra csak lokális léptékben, közvetett módon fejthet ki hatást. A Keleti-főcsatorna meder helyreállítása és vízszállító-kapacitásának növelése, a mellékcsatornák mentén tervezett ökológiai célú vízkivezetések és időszakos elárasztások növelik a felszíni vízmegtartás lehetőségét, ami a szárazodó területek mikroklimatikus viszonyaira – különösen a páratartalom és a

párolgási feltételek alakulására – kedvezően hathat, valamint hozzájárulhat a helyi vízháztartás kiegyensúlyozásához, ami a hosszabb aszályperiódusokkal érintett térségekben enyhe mikroklíma-javulást eredményezhet. A projekt ugyanakkor nem módosítja a térség makroklímikus viszonyait. Összességében a beruházás klímaalkalmazkodási szempontból kedvező, de érdemi éghajlat módosító hatással nem bír.

Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás szempontjából a tervezett tevékenység nem kifogásolt, feltételek előírása nélkül megvalósítható.

Szakkérdések vizsgálatának indokolása

A természet- és tájvédelemmel, hulladékgazdálkodással, közegészségüggyel, talajvédelemmel, termőföld mennyiségi védelmével, a vízvédellel, erdővédelemmel, a kulturális örökség védelemmel és a területrendezési tervekkel való összhanggal kapcsolatos szakkérdések vizsgálata a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdése, 12/A. §-a, 3. és 8. melléklete alapján történt.

A környezetvédelmi hatóság szakkérdés vizsgálatában megkereste a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 5. pontja alapján a természet és a táj védelmére vonatkozó követelményeknek való megfelelés vonatkozásában bevonandó **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 17. pontja és az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 9. táblázat 22. pontja alapján a hulladékgazdálkodásra vonatkozó követelményeknek való megfelelés vonatkozásában bevonandó **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 3. pontja alapján közegészségügyi szakkérdésben bevonandó **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályt, Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályt és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 6. pontja alapján a termőföldre gyakorolt hatások tekintetében bevonandó **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztályt és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 8. pontja alapján a termőföld mennyiségi védelmének vonatkozásában a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2-t, Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályt és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 12/A. §-a és 8. melléklete 2. és 3. pontja alapján a felszíni és felszín alatti vizekre gyakorolt hatások vizsgálatára vonatkozóan a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztályt és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 7. pontja alapján az erdőre gyakorolt hatások vizsgálatára vonatkozóan a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályt**, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 4. pontja alapján a kulturális örökség védelem vonatkozásában a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1-et és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztályt**, a 624/2022. (XII.

30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete 9. pontja alapján a területrendezési tervekkel való összhang vonatkozásában a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Irodát** és **Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Irodát**.

A szakkérdések vizsgálatáról készült feljegyzésekben megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

Indokolás a rendelkező rész Természet- és tájvédelem című fejezetéhez

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály** előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/17-TVO/00468-1/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A környezetvédelmi hatóság a természetvédelmi hatóság szakkérdésben történő állásfoglalását kérte a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái megnevezésű beruházásra érdekében lefolytatandó előzetes vizsgálati eljárás kapcsán.

A természetvédelmi hatóság a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 5. pontjában foglaltak alapján került megkeresésre, a természet és a táj védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek való megfelelés elbírálására vonatkozó feladatkörében a hatóság azt vizsgálja, hogy az engedélyeztetni kívánt tevékenység, építmény, létesítmény megfelel-e a védett természeti értékek és területek megőrzése, fenntartása, fejlesztése, helyreállítása, kiemelt oltalmuk biztosítása; a közösségi és a kiemelt közösségi jelentőségű fajok, továbbá élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, fejlesztése és helyreállítása, a Natura 2000 területek egységességének biztosítása, valamint a természeti értékek és területek, a tájak és az egyedi tájértékek, valamint azok természeti rendszereinek, jellegzetességének, biológiai sokféleségének, természetes vagy természetközeli állapotának megőrzése, fenntartható használatának és helyreállításának elősegítése jogszabályokban és az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában rögzített követelményeinek.

A tervezett beruházás Hajdúböszörmény, Balmazújváros, Hajdúnánás, Hortobágy, Tiszavasvári települések közigazgatási területét érinti.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 4.5. A tevékenység helye és területigénye című fejezete alapján a tervezett beavatkozás a Keleti-főcsatorna 39,9 kilométeres szakaszát érinti (Keleti-főcsatorna I. bőge 4+678- 44+565, beleértve az övcsatornákat és a véderdők egy részét), valamint az övcsatornákat 29 km-es hosszban. Érintett továbbá 87 ha zagytér, a vízpótlásra kijelölt területek pedig összesen 142,5 ha területen, a hozzájuk kapcsolódó csatornarekonstrukciók 19 km hosszban érintettek a fejlesztéssel.

A beruházás egy része Hortobágyi Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet (a továbbiakban: 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet) értelmében országos jelentőségű védett természeti területet, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint a Natura 2000 hálózat (Hortobágy HUHN10002 különleges madárvédelmi terület, Hortobágy HUHN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület) részét képező területet érint.

A beruházás a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: 2018. évi CXXXIX. törvény) alapján az Ökológiai Hálózat három övezetét (magterületének, ökológiai folyosó, puffertérület) érinti.

A 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet 3. §-a értelmében a védettség indoka és célja a pusztai jellegzetes arculatának és természeti értékeinek, a Hortobágy természetes növény- és állatvilágának megőrzése, a terület gazdag madárvilágának, a madarak háborítatlan fészkelésének és vonulásának biztosítása, a területre jellemző kulturális értékek (pl. a hagyományos pusztai életforma emlékeinek) megóvása.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 4. § (1) bekezdése értelmében a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a rendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott fajok és a rendelet 4. számú mellékletében meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A 2018. évi CXXXIX. törvény 4. § 34. pontja alapján az ökológiai hálózat magterületének övezete az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

A 2018. évi CXXXIX. törvény 4. § 43. pontja szerint a tájképvédelmi terület övezete a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a vármegyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

A beruházás érinti a Kaján szik, Hosszú-Kaján, Vidi-ér-lapos, Kerek-Kaján Ny-i tó, Vizes-szeg-lapos, Strázsa-halom-lapos, Kácsa-lapos, Bakóhát-lapos és a Kácsa-lapos wetland ex lege védett szikes tavakat.

A beruházás közvetlenül érinti a Tikos-domb kunhalmot a Vókonya vízpótlással érintett déli területén. A Keleti-főcsatorna közvetett hatásterületén érintett a Deák-halom, Fekete-halom, Kosár-halom és a Tacsiló-halom.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 4.4.2. Keleti-főcsatorna I. böge (4+678-44+565) és környezetének vízgazdálkodási-és ökológiai fejlesztési munkái című fejezete alapján a tervezési, előkészítési munka során az alábbi helyszínek kerülnek megvizsgálásra.

„Hosszú-Kaján ex lege szikes tó /HUHN20002 természetmegőrzési terület része/: Hajdúböszörmény város külterületén lévő ex-lege terület. Az egykori Hosszú-Kaján szék maradványa, a Keleti-főcsatorna jobb partján fekszik. A 2020 őszén (részben) kotort Vidi-érből, vagy a Keleti-főcsatornából is táplálható. A TIVIZIG javaslatára a közvetlenül a KFCS-ből történő feltöltés (1 zsilip építésével) további vizsgálata javasolt, a terület víztelenítése a Vidi-ér felé, egy új zsilipen keresztül történne. Az árasztott terület mérete 19 hektár, ami éves szinten 200-250 ezer köbméter vízigényt jelent. A terület revitalizációja kiemelt fontosságú, többek között, mint maradvány wetland (és refúgium élőhely) egy fontos madárvonulási útvonal mentén, illetve fontos a tájléptékű élőhely-fragmentáció csökkentése szempontjából.

Kerek-Kaján Ny-i tó: A Keleti-főcsatorna jobb partján található a 28 ha meglévő tó, Hajdúböszörmény város külterületén. A Kerek-Kaján tó a KFCS létesítése előtt egy egybefüggő természetes vízfelületű tó volt, melyet a KFCS kettévágott. A keleti oldalon a tavat horgászatra ill. más szabadidős tevékenységre használják, vízpótlása közvetlenül a KFCS medréből történik. A nyugati fele nem került

intenzív hasznosításra, az „természetes” állapotban található. Jelenlegi vízpótlása egy idegen tulajdonban lévő zsilipes műtárgyon keresztül a KFCS medréből, üzemi csatornából történik. A vízpótlása közvetlenül a KFCS jobb parti depóniájába épített zsilipes töltőműtárggyal tervezett.

Kácsa-lapos ex lege szikes tó /HUHN20002 része/: A KFCS jobb partján, Hajdúböszörmény város külterületén található, mintegy 11,5 hektáros mélyfekvésű vizes élőhely. A vízpótlás közvetlenül a KFCS-ből történne új zsilip építésével, majd a Döglőéri-csatornán keresztül a Kácsa-lapos wetlandbe juthat. A Döglőéri-csatorna bővítése mintegy 6,8 km hosszon szükséges.

Kácsa-lapos wetland: A KFCS jobb partján Hajdúböszörmény város külterületén, az ex-lege szikes tótól délre található, 9 ha-os mélyfekvésű vizes élőhely. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges. A feltöltés közvetlenül a KFCS-ből történne új zsilip építésével a Kácsa lapos ex-lege-tóba, majd a Döglőéri csatornán keresztül a Kácsa lapos wetlandbe.

Szegebi-lapos, (Kis-Szeg): Szintén a KFCS jobb partján, Balmazújváros város külterületén található 12 ha mélyfekvésű vizes élőhely. A Szegebi-lapos ugyan távol esik a Keleti-főcsatornától (13,5 fkm; K-IV, majd K-IV-3 mentén – utóbbi 6,3 km hosszú), de abból gravitációs úton árasztható. A sekély vizes élőhely árasztáshoz a K-IV-3 mederrendezése szükséges. A természetvédelmi célú árasztással egy sekély vizes wetland (és refúgium élőhely) létesülne, éves szinten 200-250 ezer köbméter vízigénnyel. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges.

Vókonya, Horti-kazetták: A tervezett vízpótlási területek közül a legnagyobb kiterjedésű, mintegy 42 ha-os terület a Keleti-főcsatorna jobb partján, Balmazújváros város külterületén helyezkedik el. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges. A Vókonya D-i részén a vízpótlás korábban megépült, az ÉK-i oldalon egy új zsilippel lehet a K-IV-csatornából gravitációsan vizet kiadni. A Horti-kazetta vízpótlása az eredetileg tervezett műtárggyal megoldható, azonban szükséges a K-IV csatorna közöttal párhuzamos szakaszát fejleszteni.

Bakóhát-laposa ex lege szikes tó: Az egykori Hetven-ér maradványa. A KFCS bal partján Hajdúböszörmény város külterületén található. A laposok jelenleg túlnyomó részt kivett területek, melyek összes kiterjedése nagyjából 21 ha. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges, valamint a Brassó-éri övarkot is szükséges bővíteni.

Növény- és állatvilág, élőhelyek értékelése a beruházási helyszínen:

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján 6.2.3.2.1. Növényzet, élőhelyek általános jellemzése a Keleti-főcsatornához kapcsolódó beavatkozásoknál című fejezet értelmében a Keleti-főcsatorna áramló (nyílt)vízű belső részének általános növényzeti jellemzése a következő. „A csatorna vizsgált szakaszán a jelentős vízmélység és a folyamatosan áramló víz miatt, a feltöltődés jelen fázisában a hínárnövényzet általában szórványos és jobbra csak a szegélyben tud megjelenni, sőt a felső ponttól a 10+500 szelvényig szinte teljesen hiányzik. Nád, sások, káka, gyékény, vízi harmatkása meglete nem jellemző, csak kivételes esetekben fordul elő (leszakadt, sodródó darabokban, vízben álló akadályok mellett). A vízfelszínen kiterülő levelű hínárnövényzet legnagyobb borítással jelenlévő faja a vízitök (*Nuphar lutea*). Hozzá hasonló gyakorisággal és vele megegyező helyeken fordulnak elő a szintén felszínen lebegő védett rucaöröm (*Salvinia natans*). Ahol a mederprofil (a mocsárszóna szegélyétől viszonylag lassan mélyülő meder) és a vízáramlás sebessége ezt lehetővé teszi, akár 5–7 m szélességű sávot is alkot, de a mocsárszóna szomszédságában szinte mindenütt jelen van, kisebb (néhány m²-es) foltokban, vagy elszórt elhelyezkedéssel. A vizsgált szakasz felső részén hiányzik vagy ritkább (keskenyebb, meredekebb meder és erősebb áramlás), gyakorisága lefelé haladva növekszik.

A Keleti-főcsatornát kísérő, mocsári növényzettel (főleg nád, sások, gyékények, vízi harmatkása) borított kétoldali sáv általános növényzeti jellemzése:

A kétoldali mocsári növényzeti sáv domináns növényfajai a nád (*Phragmites australis*), vízi harmatkása (*Glyceria maxima*), keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*), széleslevelű gyékény (*Typha latifolia*). A kb. 10-80 cm mély vízborítással jellemezhető részeken ezek az uralkodó fajok változatos összetételben jelennek meg, mozaikosan, a dominanciaviszonyok változnak. A felső szakaszon, a tervezési végszelvény 4+680 és a 7+340 cskm szelvények között nád (*Phragmites australis*) nem jellemző, a mocsári növényzetet vízi harmatkása (*Glyceria maxima*) és széleslevelű gyékény (*Typha latifolia*) elegyes állományai alkotják. A nád (*Phragmites australis*) mindenütt jelen van és a legtöbb helyen domináns is. A mocsári növényzeti sáv szélessége is változó, 4 m-től (pl. 31+000 cskm szelvény jp) 22 m-ig (pl. 42+000 cskm szelvény jp) terjed. A mélyebb vízzel borított mocsári sávban hínarak is megélnek, oda besodródhatnak, általában tehát lehet találkozni lebegőhínarakkal is, ilyenek a *Salvinia natans*, *Lemna minor*, *Trapa natans*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Spirodela polyrhiza*, egy helyen a *Stratiotes aloides* is előfordult (31+825 jp). A nádas-vízi harmatkás-gyékényes sávnak a nyílt víz felőli oldalán a védett gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*) is előfordul. Értékes, ritka, de nem védett fajok a *Carex disticha*, *C. secalina*, *Equisetum fluviatile*. Hazánkban jogszabályi oltalom alatt állnak a következők: *Lathyrus palustris*, *Epipactis palustris*, *Sonchus palustris*, *Cirsium brachycephalum*. Ezek közül az első három fajnak alig van a teljes növényföldrajzi Tiszántúl területéről, igen ritkának tekinthetők.

A szivárgó csatornák általános növényzeti jellemzése:

A szivárgó csatornák keresztmetszet, árnyékoltság, vízmennyiség szempontjából változatos képet mutatnak. Egyes szakaszokon keskeny árok méretűek, szárazak. Az ilyen részeknek semmiféle mocsári növényzete nincsen (pl. jp. 8+500). Hasonlóan növényzetmentesek azok a szakaszok is, amelyekben ugyan van víz, de teljesen beárnyékoltak (pl. jp. 9+000 cskm, jp. 10+000, jp. 42+500, bp. 38+000, bp. 36+000, bp. 31+000). A kevésbé árnyékoltt, bővizű szakaszokon mocsári növényzet jelenléte megfigyelhető, de ezek csak néhány fajosak, általában uralkodik a nád, szórványosan sások, békalencse-fajok, egyéb mocsári növények jellemzőek: *Tussilago farfara*, *Equisetum arvense*, *Lemna minor*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Typha angustifolia*, *Sparganium erectum*. Inváziós fa- és cserjefajok is gyakran előfordulnak a szivárgókban: gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*). Ilyen szakasz pl. a bp. 21+000-28+000 között, bp. 42+500 cskm. A szivárgók esetében a teljes terület bejárása során nem találtunk olyan növényfajokat vagy társulásokat, amelyek jelentős természeti értéket képviselnének.”

„Hosszú-Kaján ex lege szikes tó vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 2,6 km): A Vidi-ér medre alapvetően növényzettel benőtt, jellemzően nádas-gyékényes, harmatkás foltokkal, az egyéb mocsári fajok inkább csak színező elemek. Nyílt vízfelület kis arányban van jelen, hínárnövényzet csak elszórtan jellemző. Az erősen szikes talajú, rövid szakaszokon a nádas felszakadozik, hiányzik. A Vidi-ér közvetlen partján, a kezelési sávban nagyrészt gyepes depónia húzódik. Ezt jórészt száraz-mezofil jellegű gyep (OC) borítja, nagyobb hányadán kaszálják. Elszórtan cserjék, fák is megjelennek a rézsún, illetve a depónia oldalán. A kezelési sáv mellett főleg gyepes élőhelyek találhatóak, jelentős részben szikes jellegű gyep (F2, F1a, F4, F5, F1b, OC) és részben jellegűen lőszgyepek (OC, H5a), helyenként üde részekkel (F2, OB). Az érintett szakasz egy részén halastóval határos, míg végső (alsó) 500 m-es része nemesnyarasban (S2) halad. A szikes gyep és a lőszgyepek értékes élőhelyek, egyben közösségi jelentőségű élőhelyek. Védett fajok közül a kezelési sáv közelében 3 helyen a kispészű aszat (*Cirsium brachycephalum*) állománya ismert, ezek a vizsgálati területen kívül esnek.

Új zsilipes műtárgy építése (2 db)

Beeresztő zsilip: A Keleti-főcsatorna 30+600 cskm szelvény környékén létesül. Ez használaton kívüli, vagy útként alig használt depóniaszakasz, emiatt a korona jelentősen be van nőve fás-cserjés állománnyal, ugyanakkor pontosan a Hosszú-Kaján csatlakozási pont környékén kevésbé benőtt. A mentett oldali töltésrézsű cserjés, ugyanakkor van rajta némi gyep is. A töltéskorona nádasodó,

lőszős, zavart gyep. A hullámtéri oldali töltésrészű sűrűn be van cserjésedve (*Rosa canina*, *Ulmus minor*). Hullámtéri előtér nincs, a nádas elér a rézsűig. A Keleti-főcsatornának mintegy 15 m széles mocsári növényzeti sávja van a tervezési területen, amely domináns növényfajai a nád (*Phragmites australis*), vízi harmatkása (*Glyceria maxima*), keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*), széleslevelű gyékény (*Typha latifolia*). A kb. 10-80 cm mély vízborítással jellemezhető részen domináns a nád. A mocsári sáv belső részén korábbi felméréseink adatai szerint védett növényfaj nem található.

Kieresztő zsilip: A tervezett zsilip a Vidi-ér nádasodott medrét érinti. Ennek jellemző fajai: *Phragmites australis*, *Typha latifolia*, *Epilobium tetragonum*, *Lemna minor*, *Spirodela polyrhiza*, *Salix cinerea*. A K-i gyomosodó depónia néhány szikes és löszgyep fajjal, néhány fával, facsoporttal, helyenként kissé nádasodott, a tervezett műtárgy közelében deponálási helyek mutatkoztak ruderaliákkal (*Elymus repens*, *Alopecurus pratensis*, *Cynoglossum officinale*, *Carduus acanthoides*, *Calamagrostis epigeios*, *Chenopodium album*, *Convolvulus arvensis*, *Cirsium arvense*, *Poa pratensis*, *Arctium lappa*, *Carex acutiformis*, *Sambucus ebulus*, *Onopordum acanthium*, *Urtica dioica*, *Phragmites australis*, *Populus alba* (1-1 fa), *Prunus cerasifera* (1-1 fa), *Elaeagnus angustifolia* (néhány fa)). A műtárgy tervezett helyén egy fehér nyár fasor is található. A műtárgy helyszínénél a Vidi-érhez természetes medrecske (fok) csatlakozik, amely gyomosodott meder, némi mocsári növényzettel (*Epilobium parviflorum*, *Carex otrubae*, *Calamagrostis epigeios*, *Elymus repens*, *Cirsium arvense*, *Dipsacus laciniatus*, *Sonchus arvensis*, *Lycopus europaeus*, *Prunus spinosa*).

Vízpótlási terület: A vízpótlási területen előfordulnak a védett sóspusztai magyarmoha (*Enthostodon hungaricus*) és a kiscsészű aszat (*Cirsium brachycephalum*) állományai is."

„Kerek-Kaján Ny-i tó vízpótlása:

Új zsilipes műtárgy építése (1 db): A Keleti-főcsatorna 32+000 cskm szelvény környékén létesül. A Kerek-Kaján és a Keleti-főcsatorna között szivárgó nincs. A mentett oldali részű közvetlenül a Kaján sűrű nádasával érintkezik. Mentett oldali töltésrészű kissé cserjésedik *Rosa caninával*. A depónián löszpusztákra jellemző fajok is vannak. A hullámtéri oldali töltésrészűn is löszgyep maradvány, vagy másodlagosan kialakult gyengébb természetességű löszgyep található. A Keleti-főcsatorna töltéskorona széles, egy része járt, taposott gyomnövényzet van rajta, de itt is löszős gyep, gyepmaradvány jellemző a mentett oldali töltésrészűvel együtt. Emberi hatásnak erősebben kitett terület, próbálják parkosítani a horgászállások környékén a területeket. A hullámtéri oldali részű alatt mocsári növényzeti sáv található. Nádas, a szélén magasságsóval. A Keleti-főcsatornának mintegy 10-15 m széles mocsári növényzeti sávja van a tervezési területen, amely domináns növényfajai a nád (*Phragmites australis*), vízi harmatkása (*Glyceria maxima*), keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*), széleslevelű gyékény (*Typha latifolia*). A kb. 10-80 cm mély vízborítással jellemezhető részen domináns a nád. A mocsári sáv belső részén korábbi felméréseink adatai szerint kevés gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*) előfordul (a 32+000 cskm szelvény környezetében mintegy 90 tő), amely hazánkban védett növényfaj.

Vízpótlási terület: A tó nyílt vízfelülete nádas foltokkal tarkított (U9×OA×BA), a parti sávban telepített fa-sáv, gát, gyomos gyep, fás-cserjés foltok található. A tavon korábbi adata van a védett sulyomnak (*Trapa natans*). Kis foltban jelölő élőhely, elszegényedett kiszáradó rét, mocsár is található (F2×B6, OC×F2, 1530)."

„Kácsa-lapos ex lege szikes tó vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 1,5 km): A földmedrű csatorna kotrási terület élőhelytérképét a Kácsa-lapos wetland vízpótlása (lásd a következő (D) projektterületet) területhez tartozó "Földmedrű csatorna kotrása – km 6,7" munkarésszel érintett területtel együtt mutatjuk be, mivel a két csatorna kotrás folytatólagos és egy csatornát érint. A Döglő-éri-csatorna tervezett beavatkozásokkal érintett részén szórványosan előfordul a védett kiscsészű aszat (*Cirsium brachycephalum*).

Új zsilipes műtárgy építése (2 db)

Beeresztő műtárgy: A Keleti-főcsatorna 34+800 cskm szelvény környékén létesül. A Keleti-főcsatorna jp. mentett oldalon szivárgó nincs. Mentett oldali töltésrészűn fiatalabb fákból álló erdősáv található, jellemző fafajok az *Acer platanoides*, a *Robinia pseudo-acacia*, az *Ulmus laevis* és az *Ulmus minor*. A cserjeszint sűrű, *Ulmus minor* és *Crataegus monogyna* alkotja. Az újulati és lágyszárú szintben a *Ballota nigra*, *Acer platanoides*, *Celtis occidentalis*, *Geum urbanum* jellemző. A töltéskoronán használatban lévő földút található. Rajta taposott gyomnövényzet, illetve mezofil nyiladék növényzet jellemző. A hullámtéri oldali töltésrészű sűrűn becserjésedett, beerdősödött, jelentős inváziós aránnyal. A hullámtéri oldali mocsári növényzeti sáv kiér egészen a rézsú aljáig. Sűrű nádas jellemző, mintegy 10 m széles. A mocsári sáv belső részén korábbi felméréseink adatai szerint nagyon kevés gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*) előfordul (a 34+780 cskm szelvény környezetében egyetlen tő), amely hazánkban védett növényfaj.

Leeresztő műtárgy: A műtárgy a Döglő-éri csatornára tervezett. A meder nádas, helyenként sásos állományokkal a szegélyén. Vele érintkezve kaszált szikes rét található cickórós szikes gypel jelleggel. Védett növényfajt nem figyeltünk meg.

Vízpótlási terület: A legnagyobb részén sűrű, zárt, jó növekedésű, időnként learatott, a szélein kissé gyomos nádas. A folt délnyugati része sziki nádas jellegű, megjelenik benne a zsióka (B1a). A nádason belül nagyobb keskenylevelű gyékényes. A széli területeken őshonos és idegenhonos fafajok alkotta, keskeny, fiatal erdősáv (RA×S7) és rekettyefűz uralta cserjés (P2a) található.”

„Kácsa-lapos wetland vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 6,7 km): A földmedrű csatorna kotrási terület élőhelyterképét a Kácsa-lapos ex-lege szikes tó vizsgálati eredményeknél mutatjuk be (lásd az *előző (C) projektterületet*), mivel a két csatorna kotrás folytatólagos és egy csatornát érint.

Új zsilipes műtárgy építése: A csatornában keskenylevelű gyékény állomány található. A csatorna mellett a műtárgy építési területen gyomos löszelegelő szegélye található. Védett növényfajt ezen a vizsgálati területen nem mutattunk ki.

Vízpótlási terület: Meghatározó a közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedése a vizsgálati területen. 1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250: Síksági pannon löszgyepek és ezek mozaikjai. A terület jellemzője, hogy különböző szikes élőhelyek, gyepek, legelők mozaikjait tartalmazza (F2, F4, F1a), de nádas és vizes foltok is megjelennek. A Kácsa-lapos wetland területén szórványosan előfordul a védett kiséfű aszat (*Cirsium brachycephalum*), a Ny-i, szántófölddel érintkező szegélyen továbbá a sóspusztai magyarmoha (*Enthostodon hungaricus*).”

„Szegbéli-lapos, (Kis-Szeg) vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 4,3 km): A kotrásra tervezett csatorna a K-IV-3 csatorna. A csatorna depóniáin gyakori a védett réti őszirózsa (*Aster sedifolius*), és a sziki kocsord (*Peucedanum officinale*) is előfordul.

Új zsilipes műtárgy építése (2 db)

K-IV-főcsatorna kieresztő műtárgy: Az építési helyszínen a K-IV csatorna medrét nádas tölti ki. A K-IV-3 csatorna medrében is nádas van, sőt a medret kísérő előtereket is nádas nőtte be. Ebben megtalálhatóak fák-cserjék is, köztük idegenhonos és inváziós fajok is. Ezek az élőhelyeken kívül még gyomos üde gypel sávja is megtalálható a területen (cserjeirtás, fakitermelés nyomai is látszódnak), amely a K-IV-3 csatornát övezi.

Szegbéli-lapos beeresztő műtárgy: Itt a felméréskor egy átereszt található. Az átereszen földút halad keresztül, amelyen taposott gyomtárulás található, kevés sziki ürömmel. Az átereszt mellett a meder szárazon áll. Benne magaskórós gyomok, a szokásos mocsári fajokkal. Továbbá ezek mellett az élőhelyek mellett gyomosabb rétsztyepp jellegű növényzet is jelen van, a műtárgy közelében egy tő réti őszirózsával (*Aster sedifolius*).

Vízpótlási terület: Jellemző a közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedése a vizsgálati területen, ezek 1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250: Síksági pannon löszgyepek. A terület jelen állapotában egy szárazodási folyamatot mutat.

„Vókonya, Horti kazetták és Kis-Vókonya vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 7,0 km): A csatorna depóniáin több védett növényfaj kisebb-nagyobb állományai is előfordulnak, ezek a réti őszirózsa (*Aster sedifolius*), a korcs nőszirm (*Iris spuria*), a gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*) és a sziki kocsord (*Peucedanum officinale*). A csatornában a rucaöröm (*Salvinia natans*) is előfordul.

A csatorna depóniáin, illetve a közvetlenül kapcsolódó területek jelentős szakaszain közösségi jelentőségű élőhelyek és ezek mozaikjai találhatóak (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250: Síksági pannon löszgyepek).

Új zsilipes műtárgy építése (2 db)

Beeresztő műtárgy, Horti kazetták: A fejlesztéssel érintett a K-IV csatorna medre, amelyet ezen a helyen leginkább nád tölt ki. A szélén néhány fa is van.

Beeresztő műtárgy, Kis-Vókonya: A fejlesztéssel érintett a K-IV csatorna medre, amelyet ezen a helyen leginkább nád tölt ki. A depónián löszgyep-sziki rétsztyepp foltokat is őrző, részben nádasodott gyeppek találhatóak. A depónián kívül, tehát az árasztandó rész felé van még egy árok, amelyben szórványos nádas és cserjés figyelhető meg.

Vízpótlási terület

Horti kazetták vízpótlási terület: A területen a vizsgálat időszakában nádasodó szikes rét-mocsárrét jellegű területek uralkodtak, továbbá szikes karakterű és nem szikes nádasok. Ezek egy része (a célterület kb. fele) közösségi jelentőségű élőhely is (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6440: Folyóvölgyek mocsárrétjei). A terület egy része jellegtelen száraz gyep.

Vókonya vízpótlási terület: A terület meghatározó részét közösségi jelentőségű élőhelyek és ezek mozaikjai fedik (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250: Síksági pannon löszgyepek). Kisebb területeken nádasok (B1a), a nádasok és a vízfolyások szegélyében erősen terjed a *Fraxinus pennsylvanica*, az *Amorpha fruticosa* és a *Eleagnus angustifolia*.”

„Kaján-szik ex lege szikes tó vízpótlása:

Új zsilipes műtárgy építése (1 db): A tervezett műtárgy helyén sűrű nádas található. A műtárgy a szivárgó csatornára van tervezve.

Vízpótlási terület: A terület mintegy felét részét közösségi jelentőségű élőhelyek és ezek mozaikjai fedik (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak (B6)). A további részekben nádas (B1a), ami a főcsatorna irányába bezáródik, az ellenkező irányban pedig felnyílik. A nádas szélén ott vannak a környező szikes rétek fajtái. Védett növényfajokat nem figyeltünk meg ezen a vizsgálati területen.”

„Bakóhát-lapos ex lege szikes tó vízpótlása:

Földmedrű csatorna kotrása (kb. 2,0 km): A Brassó-éri bal É-i övások kotrása és bővítése tervezett. Az övások a mentett oldali szakaszán közösségi jelentőségű élőhelyek is találhatóak (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6440: Folyóvölgyek mocsárrétjei). A Brassó-éri bal É-i övások vizsgálati területen 2 védett növényfaj is előkerült, ezek a fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) és a kífészű aszat (*Cirsium brachycephalum*).

Új zsilipes műtárgy építése (2 db)

Brassó-éri bújató melletti műtárgy: A tervezett építési területen a meder árnyékolt, fákkal-cserjékkel benőtt, az árok vízzel telt. Kevés mocsári növényzet is megjelenik. A K-i depóniák gyomosak, kevésé

árnyékoltak, rajtuk gyomfajok, cserjék, fák inváziós fásszárúak is jellemzőek. A meder Ny-i oldalán pedig nemes nyárasok sarkai találhatóak.

Bakóhát beeresztő műtárgy: A létesítési helyen az övcsatornában nádas található, amely szikes réttel érintkezik.

Védett növényfajt nem mutattunk ki a vizsgálati területeken.

Vízpótlási terület: A terület legnagyobb részén szikes rétek, pusztai vizes élőhelyek (F2, F4) találhatóak, melyek egyben közösségi jelentőségű élőhelyek is (1530: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak)."

Az előzetes vizsgálati dokumentáció A „Keleti-főcsatorna I. böge mederrekonstrukciós munkái” c. projekthez élővilágvédelmi vizsgálatok és hatásértékelés című mellékletének 3.1.3.2. fejezete alapján a tervezett üledékelhelyezési területen a jp. 7+830-9+000 cskm szelvények közötti szakaszon a védett fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*), kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*) és a kislevelű nőszőfű (*Epipactis microphylla*) példányai fordulnak elő.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció A „Keleti-főcsatorna I. böge mederrekonstrukciós munkái” c. projekthez élővilágvédelmi vizsgálatok és hatásértékelés című mellékletének a 3.1.4. A vizsgálati területen előforduló védett növényfajok című fejezete szerint az alábbi védett növényfajok fordulnak elő a beruházással érintett területen.

- réti őszirózsa (*Aster sedifolius*): a térségben a faj nem ritka. A tervezett beavatkozások közül a depóniarendezés és depóniára történő üledékelhelyezés beavatkozástípusok érintik: bp. 38+230, depónia, 20 egyed.

- fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*): országosan közepesen gyakori orchideafaj. A térségben ültetett nyarasokban többfelé előfordul. A tervezett beavatkozások közül a depóniarendezés és depóniára történő üledékelhelyezés, az övcsatorna kotrásából származó üledék elhelyezése, és a zagyelhelyezés beavatkozástípusok érintik: bp. 6+700-6+860, 15 egyed, depónia közelében, bp. 8+500, övcsatorna mente, jp. 8+000-8+500 25 tő, vízdali depónia, I/5-2. zagyter É-i széle, 1 tő.

- kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*): országosan közepesen gyakori orchideafaj. A térségben ültetett nyarasokban többfelé előfordul. A tervezett beavatkozások közül a depóniarendezés és depóniára történő üledékelhelyezés beavatkozástípusok érintik: jp 8+500 vízdali depónia, 5 tő.

- gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*): felméréseink alapján úgy tűnik, hogy ennek a lápi fajnak stabil, jelentős állománya telepedett meg az utóbbi évtizedekben a Keleti-főcsatorna mocsári növényzetében. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna kotrása beavatkozástípus érinti: nem fordul elő a 4+680 és a 10+500 cskm szelvények között, illetve a 12+000 és a 14+000 cskm szelvények között, továbbá ritkává válik a 40+000 és a 44+565 cskm szelvények között, de ezeken a területeken kívül mindenütt jellemzőnek tekinthető. A felmérés alatt bemért egyedszám (becslés): 2209 tő

- kispészű aszat (*Cirsium brachycephalum*): térségben a faj nem ritka. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna kotrása beavatkozás típus, illetve a zagyelhelyezés külső zagyterén érinti: jp. 14+505, mocsári növényzetben, 1 tő; I/2. sz. zagyter, 30 tő.

- mocsári nőszőfű (*Epipactis palustris*): nemcsak a térségben, hanem az egész növényföldrajzi Tiszántúlon igen ritka, csak néhány aktuális adata van. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna kotrása beavatkozás típus érinti: bp. 17+500, mocsári növényzetben, 4 tő.

- széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*): országosan közepesen gyakori orchideafaj. A térségben ültetett nyarasokban többfelé előfordul. A tervezett beavatkozások közül az övcsatorna kotrásából származó üledék elhelyezése beavatkozás típus érinti: bp. 8+500, övcsatorna mente, 1 tő.

- kislevelű nőszőfű (*Epipactis microphylla*): országosan ritka orchideafaj, az egész Alföldön igen ritka. A térségben néhány előfordulása ismert. A tervezett beavatkozások közül az övcsatorna kotrásából származó üledék elhelyezése beavatkozás típus érinti: bp. 8+500, övcsatorna mente, 3 tő.

- mocsári lednek (*Lathyrus palustris*): nemcsak a térségben, hanem az egész növényföldrajzi Tiszántúlon igen ritka, csak néhány aktuális adata van. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna kotrása beavatkozás típus érinti: jp. 14+505, mocsári növényzetben, 10 tő. jp. 16+000, mocsári növényzetben, 5 tő. bp. 24+480, mocsári növényzetben, 3 tő. bp. 31+500, mocsári növényzetben, 20 tő. bp. 32+470- 32+510, mocsári növényzetben, 60 tő.

- Bieberstein-gyújtóványfű (*Linaria biebersteinii*): a térségben a faj nem ritka. A tervezett beavatkozások közül a depóniarendezés és depóniára történő üledékelhelyezés beavatkozástípusok érintik: bp. 27+500-28+180 között, depónián, 40 tő. bp. 33+300-33+380 között, depónián, 230 tő. bp. 41+380-41+610, depónián, 100 tő. bp. 42+900-43+000, depónián, 110 tő. bp. 43+750, depónián, 20 tő. jp. 40+500, depónián, 2 tő.

- sziki kocsord (*Peucedanum officinale*): a térségben a faj nem ritka. A tervezett beavatkozások közül a depóniarendezés és depóniára történő üledék elhelyezés beavatkozás típusok érintik: bp. 38+230, depónián, 16 tő.

- vízi rucaöröm (*Salvinia natans*): a legtöbb vízfolyásban a térségben és országosan is igen gyakori. Országos állománya milliárdos nagyságrendű lehet. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna hidromechanizációs és hidraulikus kotrása beavatkozástípusok érintik: végig a Keleti-főcsatorna kotrasi területein előfordul, sokezer egyed, nem becsülhető.

- mocsári csorbóka (*Sonchus palustris*): nemcsak a térségben, hanem az egész növényföldrajzi Tiszántúlon igen ritka, csak néhány aktuális adata van. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna kotrása beavatkozástípus érinti: bp. 31+450, mocsári növényzetben, 3 tő.

- sulyom (*Trapa natans*): a legtöbb vízfolyásban a térségben és országosan is igen gyakori. Országos állománya százmilliós nagyságrendű lehet. A tervezett beavatkozások közül a Keleti-főcsatorna hidromechanizációs és hidraulikus kotrása beavatkozás típusok érintik: végig a Keleti-főcsatorna kotrasi területein, sok ezer tő, nem becsülhető.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció a „Keleti-főcsatorna I. bőge mederrekonstruktív munkái” c. projekthez élővilágvédelmi vizsgálatok és hatásértékelés című mellékletének 3.5.2. fejezet alapján a felmérés során 55 védett/ fokozottan védett madárfaj [bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), barna kánya (*Milvus migrans*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), bíbic (*Vanellus vanellus*), búbos banka (*Upupa epops*), citromsármány (*Emberiza citrinella*), cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*), dankasirály (*Larus ridibundus*), egerészölyv (*Buteo buteo*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), fácán (*Phasianus colchicus*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), fekete rigó (*Turdus merula*), foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), függőcinege (*Remiz pendulinus*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), fűj (*Coturnix coturnix*), füstű fecske (*Hirundo rustica*), házi veréb

(*Passer domesticus*), holló (*Corvus corax*), kakukk (*Cuculus canorus*), kék cinege (*Parus caeruleus*), mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), mezei poszáta (*Sylvia communis*), mezei veréb (*Passer montanus*), molnárfecske (*Delichon urbicum*), nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*), nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*), nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), nagy kárókatona (*Phalacrocorax carbo*), nagy kócsag (*Egretta alba*), nyaktekerecs (*Jynx torquilla*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), rétisas (*Haliaeetus albicilla*), sárga billegető (*Motacilla flava*), sárgafejű királyka (*Regulus regulus*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), seregély (*Sturnus vulgaris*), szarka (*Pica pica*), széncinege (*Parus major*), szürke gém (*Ardea cinerea*), tengelic (*Carduelis carduelis*), törpegém (*Ixobrychus minutus*), töviszűrő gébics (*Lanius collurio*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), vízityúk (*Gallinula chloropus*), vörös gém (*Ardea purpurea*), vörös vércse (*Falco tinnunculus*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), zöld küllő (*Picus viridis*), zöldike (*Carduelis chloris*)] jelenléte került kimutatásra

Az előzetes vizsgálati dokumentáció a „Keleti-főcsatorna I. bőge mederrekonstruktív munkái” c. projekthez élővilágvédelmi vizsgálatok és hatásértékelés című mellékletének 3.3.3. fejezete szerint „az észlelt halfajok közül öt faj védett (*Gobio albipinnatus*, *Rhodeus sericeus*, *Misgurnus fossilis*, *Sabanejewia balcanica*, *Sabanejewia bulgarica*), és egy fokozottan védett (*Zingel zingel*). A balin (*Aspius aspius*), a márna (*Barbus barbus*), a magyar bucó (*Zingel zingel*), a réti csík (*Misgurnus fossilis*), a szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus*), a halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*) szerepel az Élőhelyvédelmi Irányelv II., IV. vagy V. függelékében. A mintavételek során a legnagyobb egyedszámban fogott halfaj a kűsz (*Alburnus alburnus*) volt, egyedszáma (n=1848) a teljes minta közel 76%-a. Az inváziós halfajok is jelentős faj- és egyedszámban fordultak elő a Keleti-főcsatorna felmért szakaszain, kiemelten az ezüstkárász (*Carassius gibelio*), a fekete törpeharcsa (*Ameiurus melas*) és a folyami géb (*Neogobius fluviatilis*). A szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus*) alacsony egyedszámban, de feltételezhetően stabil állománnyal van jelen, erre enged következtetni a nagytestű kagylófajok (főleg *Unio* spp.) magas egyedszáma is. A halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*) és a bolgár törpecsík (*Sabanejewia bulgarica*) kis egyedszámban került kimutatásra, de mindkét faj állománya – a kis kimutatott egyedszám ellenére is – stabilnak tekinthető. Hozzájuk hasonlóan a réti csík (*Misgurnus fossilis*) is valószínűsíthetően állandó állománnyal bír, az alacsony egyedszám annak tudható be, hogy a faj egyedei a növényzettel erősen benőtt részeket preferálják. A magyar bucó (*Zingel zingel*), balkáni törpecsík (*Sabanejewia bulgarica*) és a márna (*Barbus barbus*) csupán kis példányszámmal került elő, ezen fajok esetében nem dönthető el, hogy állandó állományaik vannak-e a beruházással érintett szakaszon, vagy a Tiszából lesodródott egyedek kerültek elő a mintavétel során.”

Az Igazgatóság nyilatkozata alapján, a beruházási helyszínen és annak közelében számos védett, fokozottan védett és közösségi jelentőségű faj [sulyom (*Trapa natans*), gyilkos csomorika (*Cicuta virosa*), rucaöröm (*Salvinia natans*), tiszavirág (*Palingenia longicauda*), eurázsiai hód (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), illetve a csatornák partja siskakos sáska (*Acrida ungarica*), fűrgye gyík (*Lacerta agilis*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*), kis szarvasbogár (*Dorcus parallelipedus*), kifestő aszat (*Cirsium brachycephalum*), sóspusztai magyarmoha (*Entosthodon hungaricus*), kis tűzlepke (*Lycaena thersamon*) mocsári teknős (*Emys orbicularis*), pettyezetett őszirózsa (*Aster sedifolius*), gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*), boglyos boglárka (*Ranunculus polyphyllus*), kifestő aszat (*Cirsium brachycephalum*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*) közönséges ürge (*Spermophilus citellus*)] előfordulása ismert.

Tájvédelmi szempontú értékelés

6.2.2.3. Tájhasználat, tájszerkezet, tájpotenciál című fejezet szerint a vizsgált tájrészletet sűrű, döntően mesterséges eredetű csatorna- és vízfolyáshálózat tagolja, amely a térség vízrendezett jellegét és agrárhasznosításra optimalizált vízgazdálkodási rendszerét tükrözi. A Keleti-főcsatorna markáns tájlemként jelenik meg, mivel magasított depóniákkal kísért vonalvezetése és a rajtuk

kialakult, zömmel magas fás vegetáció hangsúlyos, lineáris határvonalat képez a tájszerkezetben. A vízfolyások és csatornák rendszerező elemként határozzák meg a táj szerkezetét, amelyet alapvetően szántóföldi művelésű parcellák és a közöttük fennmaradt, gyepes vagy részben fás szárú zöldfelületek alkotnak. Utóbbiak többnyire szikesedésre hajlamos területeken helyezkednek el.

A Keleti-főcsatorna mentén helyenként vizes élőhelyek – halastavak, víztározók – is megjelennek, amelyek ökológiai szempontból mozaikosabbá teszik a tájszerkezetét. A tájban szórványosan előforduló mezővédő fasorok, tanyás térségek és nagyüzemi mezőgazdasági telepek további antropogén elemei a tájszerkezetnek.

Tiszavasvári térségében a csatorna bal partján kisvárosi beépítettség figyelhető meg: itt helyezkedik el a városi strand és a nyaralóövezet, amelyek egészen a főcsatorna töltéséig húzódnak. A térség többi települése – Hajdúnánás és Balmazújváros – távolabb helyezkedik el, és kisvárosias, alacsony beépítettségű karakterrel rendelkezik.

A Hortobágy külterületén kijelölt árasztási területek ezzel szemben a pusztai tájkarakter részét képezik. E térségre a nagy kiterjedésű, összefüggő gyepterületek a jellemzőek, amelyeket csupán egyes csatornák vagy fasorok szakítanak meg, így a táj nyílt, horizontális szerkezete dominál.

A projektterület közelében több kunhalom is található, melyek önállóan is táji értékeket képviselnek, emellett történelmi és régészeti jelentőségük is van, mivel mesterségesen emelt dombok, amelyeket az őskorban, bronzkorban vagy a honfoglalás idején temetkezési, őrhely- vagy szakrális célokra hoztak létre. Kiemelkednek a környezetükből, és jellegzetes látványt nyújtanak, ezért a táj arculatának meghatározó elemei. A kunhalmok ökológiai szempontból is értékesek – mivel sok esetben megőrizték az eredeti növényzetet, vagy menedéket nyújtanak ritka növény- és állatfajoknak.

A Keleti-főcsatorna menti táj értéke abban rejlik, hogy a mesterséges vízrendezés és a természetes ökológiai folyamatok együttesen formálják. A csatorna egyszerre képvisel művi eredetű tájképi karaktert és természetközeli élőhelyi mozaikokat, amelyek együtt egy sajátos, alföldi vízparti tájtypust hoztak létre.

A Természetvédelmi Információs Rendszer egyedi tájértékekre vonatkozó adatbázisa nem tartalmaz információt a tervezett beavatkozások környezetében található tájértékekről. Az Agrárminisztérium Természetvédelemért felelős Helyettes Államtitkársága által vezetett Védett Természeti Területek Törzskönyve adatbázisban sem szerepel olyan elem, amely a helyi jelentőségű védett természeti területek közé tartozna, és a projektterület 500 méteres körzetén belül helyezkedne el.

Tiszavasvári térsége:

A Keleti-főcsatorna mentén húzódó töltés a környező sík területből kiemelkedik, így – az erdősávval nem kísért szakaszokon – kedvező rálátást biztosít a környező tájra. A csatorna jobb partján gyepes, fiatal erdősávok, halastavak, valamint mezőgazdasági üzemek (baromfi- és sertéstelepek) találhatóak. A bal parton Tiszavasvári városának beépített területe, illetve annak üdülőövezete helyezkedik el. A várostól délre kiterjedt gyepterületek, valamint a városi szennyvíztisztító telep és az ahhoz kapcsolódó ülepítőtavak területe található.

Tiszavasvári területén a Keleti-főcsatornától keletre három kunhalom látható, melyek jellegzetes elemei a tájképnek. Ezek a következők: Kispúpos-halom, Deák-halom és Deákhalmi-dűlő II.

Hajdúnánás területe:

A Keleti-főcsatorna jobb partján túlnyomórészt gyep- és szántóterületek helyezkednek el, amelyeket kisebb csatornák, fasorok, valamint elszórtan tanyák és mezőgazdasági üzemek tagolnak. A bal parton döntően mezőgazdasági művelésű területek, valamint Hajdúnánás városa található,

strandfürdőjével és üdülőövezetével. A város látképe kisvárosias jellegű, alacsony beépítéssel, templomtornyokkal és víztoronnyal.

A tájképi látványt meghatározó elemek közé tartoznak a környezetből kiemelkedő kunhalmok is. Hajdúnánás határában, a tervezett fejlesztési terület közelében négy ilyen halom található: nyugati irányban a Fekete-halom, míg keleti oldalon a Veres-halom, a Kosár-halom és a Nagyvidi-halom. Emelkedik ki a tájból.

Hajdúböszörmény külterülete:

A Keleti-főcsatorna mentén szinte folyamatos erdősáv húzódik, amely helyenként megszakadva biztosít kilátást a környező gye- és szántóterületekre. A Kaján-szik térségében a csatorna mentén nádassal övezett, vizenyős terület található. Ettől délre a főcsatornát keresztezi az M35 autópálya, valamint a 35. számú főút. A 35-ös főúttól délre, a bal parton nyaralóövezet alakult ki, amelynek telkei saját lehajtóval és stéggel rendelkeznek.

Balmazújváros térsége:

A főcsatorna balmazújvárosi szakaszát mindkét parton erdősávok kísérik. A jobb part mentén horgásztanyák helyezkednek el, illetve víztározók sorakoznak, melyeket kiterjedt nádas zóna szegélyez, így a vízfelületre csak korlátozott rálátás nyílik. Itt található a Tacsilló-kunhalom is, azonban rálátás a Keleti-főcsatorna felől nem biztosított. A bal parton ezzel szemben mezőgazdasági hasznosítású gye- és szántóterületek húzódnak végig a főcsatorna mentén.

Hortobágy község külterülete (A projektben vízpótlással érintett gyepterületek):

A vízpótlással érintett tájkép meghatározó eleme az egybefüggő, alacsony növényzetű gye — döntően szikes puszta, amelyet a szoloncsák és szolonyec talajok váltakozása, valamint időszakos vízborítás jellemez. A vegetáció mozaikos szerkezetű, az alacsony fűű szikes réteket helyenként mocsárrétek, szikfokok, illetve nádas foltok tagolják.

A tájképet vízrajzi elemek —a lecsapoló- és öntözőcsatornák hálózata — is formálják. A vízfolyásokhoz gyakran nádas szegélyek, mocsaras élőhelyek kapcsolódnak, amelyek ökológiailag és esztétikailag is színesítik a tájat. A kulturális örökségi elemek (csárdák, pásztorépítmények (hodály, gémeskút, karámok)) pedig tájkaraktert erősítő szerepet töltenek be és jól illeszkednek a hagyományos pusztai környezetbe.

Összességében a projektterület környéki tájkép nyílt, horizontális, természetközeli jellegű, ahol az emberi tevékenység döntően a mezőgazdaság és vízgazdálkodási tevékenységekhez köthető létesítményekben jelenik meg. A látványt, tájképet pedig a végtelen síkság és az égbolt uralja.

A projekt a táj ökológiai állapotát várhatóan kedvező irányba befolyásolja, annak ellenére, hogy egy régóta intenzíven hasznosított agrártájban valósul meg.

Bár a hatásterület döntően mezőgazdasági környezetben található, a közvetlenül érintett területek főként természetközeli élőhelyek — gyepek, vizes élőhelyek és erdők —, amelyek a beavatkozások révén természetesebb, változatosabb élőhelystruktúrát alakíthatnak ki.

A vizes élőhelyek kiterjedése várhatóan növekedni fog, különösen a vízpótlással érintett szikes tavak és mélyebben fekvő gyepek területén. Ez tájökológiai szempontból pozitív, mivel növeli a táj diverzitását és javítja a vízháztartást.

Az erdőterületek aránya hosszú távon emelkedhet a zagyterek őshonos faállománnyal történő erdősítése révén, ami hozzájárul a táj szerkezeti stabilitásához és a szénmegkötő képesség növekedéséhez.”

A mezőgazdasági területek és beépített felszínek aránya alacsony, és részben átalakulnak természetközeli használatú területekké, ami tovább csökkenti az emberi beavatkozás intenzitását a hatásterületen.

A fentiek alapján tájhasználati, tájszerkezeti szempontból a rendelkező részben illetve az előzetes vizsgálati dokumentációban tett javaslatok betartása esetén a tervezett beavatkozások nem lesznek negatív hatással a tájhasználatra illetve tájszerkezetre.

A tervezett beruházás tekintetében a benyújtásra került Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk alapján a természetvédelmi hatóság a hatásbecslést az alábbiak szerint végezte el.

- I. A tervezett beruházás hatásainak – a létesítés és az üzemeltetés során - vizsgálata az érintett Hortobágy HUHN10002 különleges madárvédelmi terület, az ott található Natura 2000 jelölő fajok és élőhelyek vonatkozásában.

A Hortobágy HUHN10002 különleges madárvédelmi terület jelölő fajai (forrás: <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUHN10002>):

fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*; t.é.: 50.000- Ft)
kanalas réce (*Anas clypeata*; t.é.: 50.000- Ft)
csörgő réce (*Anas crecca*; t.é.: 50.000- Ft)
tőkés réce (*Anas platyrhynchos*)
böjti réce (*Anas querquedula*; t.é.: 100.000- Ft)
kendermagos réce (*Anas strepera*; t.é.: 50.000- Ft)
nagy lilik (*Anser albifrons*; az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős faj)
nyári lúd (*Anser anser*)
kis lilik (*Anser erythropus*; t.é.: 1.000.000- Ft)
parlagi pityer (*Anthus campestris*; t.é.: 50.000- Ft)
parlagi sas (*Aquila heliaca*; t.é.: 1.000.000- Ft)
vörös gém (*Ardea purpurea*; t.é.: 50.000- Ft)
üstökösgém (*Ardeola ralloides*; t.é.: 500.000- Ft)
réti fülesbagoly (*Asio flammeus*; t.é.: 250.000- Ft)
barátréce (*Aythya ferina*; t.é.: 50.000- Ft)
kontyos réce (*Aythya fuligula*; t.é.: 50.000- Ft)
cigányréce (*Aythya nyroca*; t.é.: 500.000- Ft)
bölömbika (*Botaurus stellaris*; t.é.: 100.000- Ft)
vörösnyakú lúd (*Branta ruficollis*; t.é.: 1.000.000- Ft)
ugartyúk (*Burhinus oedicanus*; t.é.: 500.000- Ft)
pusztai ölyv (*Buteo rufinus*; t.é.: 100.000- Ft)
havasi lile (*Charadrius morinellus*; t.é.: 50.000- Ft)
fattyúszerkő (*Chlidonias hybridus*; t.é.: 100.000- Ft)
kormos szerkő (*Chlidonias niger*; t.é.: 250.000- Ft)
fehér gólya (*Ciconia ciconia*; t.é.: 100.000- Ft)
fekete gólya (*Ciconia nigra*; t.é.: 500.000- Ft)
kígyászölyv (*Circaetus gallicus*; t.é.: 1.000.000- Ft)
barna rétihéja (*Circus aeruginosus*; t.é.: 50.000- Ft)
kékes rétihéja (*Circus cyaneus*; t.é.: 50.000- Ft)
hamvas rétihéja (*Circus pygargus*; t.é.: 500.000- Ft)
szalakóta (*Coracias garrulus*; t.é.: 500.000- Ft)
balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*; t.é.: 25.000- Ft)

fekete harkály (*Dryocopus martius*; t.é: 50.000- Ft)
nagy kócsag (*Egretta alba*; t.é.: 100.000- Ft)
kis kócsag (*Egretta garzetta*; t.é.: 250.000- Ft)
kerecsensólyom (*Falco cherrug*; t.é.: 1.000.000- Ft)
vándor sólyom (*Falco peregrinus*; t.é.: 500.000- Ft)
kék vércse (*Falco vespertinus*; t.é.: 500.000- Ft)
sárszalonna (*Gallinago gallinago*; t.é.: 100.000- Ft)
daru (*Grus grus*; t.é.: 50.000- Ft)
rétisas (*Haliaeetus albicilla*; t.é.: 1.000.000- Ft)
gólyatöcs (*Himantopus himantopus*; t.é.: 250.000- Ft)
törpegém (*Ixobrychus minutus*; t.é: 100.000-Ft)
tövisszúró gébics (*Lanius collurio*; t.é.: 25.000- Ft)
kis őrgébics (*Lanius minor*; t.é.: 50.000- Ft)
nagy goda (*Limosa limosa*; t.é.: 500.000- Ft)
kékbegy (*Luscinia svecica*; t.é.: 50.000- Ft)
kis bukó (*Mergus albellus*; t.é.: 50.000- Ft)
barna kánya (*Milvus migrans*; t.é: 500.000- Ft)
nagy póling (*Numenius arquata*; t.é.: 500.000- Ft)
bakcsó (*Nycticorax nycticorax*; t.é.: 100.000- Ft)
túzok (*Otis tarda*; t.é.: 1.000.000- Ft)
halászsas (*Pandion haliaetus*; t.é.: 500.000- Ft)
barkóscinege (*Panurus biarmicus*; t.é: 50.000- Ft)
kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*; t.é.: 100.000- Ft)
pajzsosankó (*Philomachus pugnax*; t.é.: 50.000- Ft)
kanalas gém (*Platalea leucorodia*; t.é.: 500.000- Ft)
batla (*Plegadis falcinellus*; t.é.: 500.000- Ft)
aranylile (*Pluvialis apricaria*; t.é.: 25.000- Ft)
vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*; t.é.: 250.000- Ft)
feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis*; t.é.: 100.000- Ft)
kis vízicsibe (*Porzana parva*; t.é.: 50.000- Ft)
guvat (*Rallus aquaticus*; t.é: 50.000- Ft)
gulipán (*Recurvirostra avosetta*; t.é.: 250.000- Ft)
függőcinege (*Remiz pendulinus*; t.é.: 50.000- Ft)
partifecske (*Riparia riparia*; t.é.: 50.000- Ft)
karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*; t.é.: 50.000- Ft)
küszvágó csér (*Sterna hirundo*; t.é.: 100.000- Ft)
kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*; t.é.: 50.000- Ft)
réti cankó (*Tringa glareola*; t.é.: 25.000- Ft)
piroslábú cankó (*Tringa totanus*; t.é.: 250.000- Ft)
békászó sas (*Aquila pomarina*; t.é.: 1.000.000- Ft)
pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*; t.é.: 50.000- Ft)
haris (*Crex crex*; t.é.: 500.000- Ft)
csíkosfejű nádiposzáta (*Acrocephalus paludicola*; t.é.: 1.000.000- Ft)

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 7. számú melléklete alapján a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területet csak a Vókonya területét érintő K-IV-főcsatorna szakasz kotrása, valamint Szegbéli-lapos (Kis-szeg) és a Vókonya árasztás beruházás elemek érintik.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 7. számú melléklete szerint a 2 vizsgálati terület [Szegbéli-lapos (Kis-szeg), valamint Kis- és Nagy-Vókonya különleges madárvédelmi terület által érintett részei] kisebb és nagyobb kiterjedésű vizes élőhelyeket érintenek. A vizsgált területek a hazai és nemzetközi vonatkozásban is igen gazdag fészkelő és táplálkozó madárközösséggel rendelkező Hortobágy

tájegységben helyezkednek el. Területükön a természetvédelmi kezelő (HNPI) adatbázisából származó információk alapján napjainkig 122 madárfaj előfordulását rögzítették, ezek közül a vizsgálati területeken 68 madárfaj fészkelését igazolták. A két terület közül kiemelhető természetvédelmi értéket Vókonya területe képez, különösen Nagy-Vókonya árasztás által érintett területe, ahol az említett fajok közül 61 fészkel az elmúlt 17 évben, köztük 16 fokozottan védett madárfajjal. Ezek között számos olyan hazánkban ritka fészkelő faj is a fészkelők sorát gazdagította, mint például a bőjti réce (*Spatula querquedula*), a törpevízicsibe (*Zapornia pusilla*), a vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*), a gólyatöcs (*Himantopus himantopus*), a gulipán (*Recurvirostra avosetta*), a nagy goda (*Limosa limosa*), a sárszalonka (*Gallinago gallinago*), a piroslábú cankó (*Tringa totanus*), a fehérszárnyú szerkő (*Chlidonias leucopterus*). Az említett területek közül Nagy-Vókonya árasztás által érintett területe gazdag táplálkozó vízimadár közösségnek biztosít élőhelyet és a terület több tízezres létszámú daru (*Grus grus*) csapatok, illetőleg telente népesebb libacsapatok éjszakázó helyét is képezi.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció szerint a vizsgálati területen jelölőfajok közül a parlagi pityer (*Anthus campestris*), a tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), a kis őrgébics (*Lanius minor*), a karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*), a sárszalonka (*Gallinago gallinago*) a nagy goda (*Limosa limosa*) és a piroslábú cankó (*Tringa totanus*) fészkel. A többi jelölőfaj fészkelő állománya a beruházás által nem, vagy csak elhanyagolhatóan kis mértékben lehet érintett. A tervezett beruházás megvalósítása a Hortobágy különleges madárvédelmi terület jelölő fajai magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással.

Összességében elmondható, hogy a tervezett beruházás megvalósítása a védett, fokozottan védett, közösségi jelentőségű fajok esetében időszakos zavarással, valamint időszakosan az élő-, vonuló- és táplálkozóhelyek átalakulásával jár, amik a munkálatok befejezését követően helyreállnak.

A munkálatok megfelelő időbeli ütemezésével és természetvédelmi szempontból megfelelően történő végzésével azok hatása a beruházással érintett területen és annak hatásterületén előforduló védett, fokozottan védett és jelölő fajok esetében elviselhetőnek tekinthető. Az érintett területeken esetlegesen élő és a környéken táplálkozó védett, fokozottan védett állatfajok élettevékenységeinek zavartalansága, egyedeinek és állományainak védelme, megőrzése érdekében a rendelkező rész pontjaiban leírt feltételek kerülnek megadásra, melyek betartásával a beruházás élővilágra gyakorolt hatásai nem lesznek jelentősek.

- II. A tervezett beruházás hatásainak – a létesítés és az üzemeltetés során - vizsgálata az érintett Hortobágy HUHN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, az ott található Natura 2000 jelölő fajok és élőhelyek vonatkozásában.

A Hortobágy HUHN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület jelölő élőhelyei (forrás: <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUHN20002>):

- 1530 - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak
- 3130 - Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval
- 3150 - Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
- 3160 - Természetes disztróf tavak és tavacskák
- 6250 - Síksági pannon löszgyepek
- 6430 - Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
- 6440 - *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei
- 7230 - Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
- 91E0 - Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

9110 – Euro-szibériai erdősztyeppölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*)

A tervezett beruházás 1530 - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak és a 6250 - Síksági pannon löszgyepek jelölő élőhelytípusokat érinti.

Az előzetes dokumentáció 8. számú melléklete alapján a pannon szikes sztyeppék és mocsarak jelölő élőhelyet 13,2 ha kiterjedésben a síksági pannon löszgyepek jelölő élőhelyet pedig 7.3 ha kiterjedésben érinti a beruházás.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján a tervezett beruházással kapcsolatban elmondható, hogy sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés nem lesz jelentős hatással az érintett jelölő élőhelyekre és azok élővilágára, amennyiben a rendelkező részben előírt feltételek betartásra kerülnek.

A Hortobágy HUN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület jelölő fajai (forrás: <https://natura2000.eea.europa.eu/natura2000/SDF.aspx?site=HUN20002>):

kisfészkes aszat (*Cirsium brachycephalum*; t.é.: 5.000- Ft)
négylevelű mótelyfű (*Marsilea quadrifolia*; t.é.: 10.000- Ft)
sztyepplepke (*Catopta thrips*; t.é.: 250.000- Ft)
nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*; t.é.: 50.000- Ft)
magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*; t.é.: 100.000- Ft)
nagy szikibagoly (*Gortyna borellii lunata*; t.é.: 250.000- Ft)
nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*; t.é.: 50.000- Ft)
nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*; t.é.: 10.000- Ft)
vágó csik (*Cobitis taenia*; t.é.: 10.000- Ft)
lápi póc (*Umbra krameri*; t.é.: 250.000- Ft)
halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*; t.é.: 10.000- Ft)
széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*; t.é.: 5.000- Ft)
selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*; t.é.: 50.000- Ft)
réti csík (*Misgurnus fossilis*; t.é.: 10.000- Ft)
szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*; t.é.: 5.000- Ft)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*; t.é.: 50.000- Ft)
vöröshasú unka (*Bombina bombina*; t.é.: 10.000- Ft)
dunai tarajos göte (*Triturus dobrogicus*; t.é.: 50.000- Ft)
csikos szöcskegér (*Sicista subtilis*; t.é.: 1.000.000- Ft)
molnárgörény (*Mustela eversmannii*; t.é.: 50.000- Ft)
közönséges ürge (*Spermophilus citellus*; t.é.: 250.000- Ft)
vidra (*Lutra lutra*; t.é.: 250.000- Ft)

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területén a kisfészkes aszat (*Cirsium brachycephalum*) állománya (351 fő) előfordul. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő faj magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területén a mótelyfű (*Marsilea quadrifolia*) állománya nem fordul elő. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő faj magyarországi

állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a sztyepplepke (*Catopta thrips*) közvetlen érintettsége kizárható. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő faj magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján, valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*) és a nagy szikibagoly (*Gortyna borellii lunata*) nem fordul elő. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) állománya előfordul. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő faj magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) és a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) nem fordul elő. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján, valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a vágó csík (*Cobitis taenia*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), réti csík (*Misgurnus fossilis*) és a szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*) állománya előfordul. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a lápi póc (*Umbra krameri*) és a selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*) nem fordul elő. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján, valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és a dunai tarajos götte (*Triturus dobrogicus*) állománya előfordul. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a

kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján, valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a csíkos szöcskegér (*Sicista subtilis*) nem fordul elő. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő faj magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A benyújtásra került előzetes vizsgálati dokumentáció 8. számú melléklete alapján valamint a természetvédelmi hatóság rendelkezésére álló információk alapján, a vizsgálati területen és a tervezett beruházás megvalósításával érintett területrészen a molnárgörény (*Mustela eversmannii*), közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) és a vidra (*Lutra lutra*) állománya előfordul. A tervezett beruházás megvalósítása a jelölő fajok magyarországi állományának tekintetében sem a kivitelezés, sem az üzemeltetés során nem lesz jelentős hatással, a rendelkező részben előírt feltételek betartása esetén.

A tervezett beruházás megvalósítása a Hortobágy HUHN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület jelölő fajainak és élőhelyeinek tekintetében nem lesz jelentős hatással. A munkálatok megfelelő időbeli ütemezésével, a területeken esetlegesen megjelenő, élő védett, fokozottan védett és jelölő fajok védelmének figyelembevételével, a vonatkozó természetvédelmi jogszabályok betartásával a védendő természeti értékeket esetlegesen érő zavaró hatások is mérsékelhetőek.

Összességében elmondható, hogy a tervezett beruházás megvalósítása a védett, fokozottan védett, közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek esetében időszakos zavarással, valamint időszakosan az élő-, vonuló- és táplálkozóhelyek átalakulásával jár, amik a munkálatok befejezését követően helyreállnak. Azonban munkálatok megfelelő időbeli ütemezésével és természetvédelmi szempontból megfelelően történő végzésével azok hatása a beruházással érintett területen és annak hatásterületén előforduló védett állat- és növényfajok, jelölőfajok és jelölő élőhelyek esetében elviselhetőnek tekinthető.

Az érintett területeken esetlegesen élő és a környéken táplálkozó védett, fokozottan védett, jelölő-, állat- és növényfajok élettevékenységeinek zavartalansága, egyedeinek és állományainak védelme, megőrzése érdekében a rendelkező rész pontjaiban leírt feltételek kerülnek megadásra, melyek betartásával a beruházás élővilágra gyakorolt hatásai nem lesznek jelentősek. Összességében Keleti-főcsatornához kapcsolódó természetes mélyedések, *ex lege* és Natura 2000 területek vízháztartása csak megfelelő vízpótlás mellett tartható fenn, ami nélkül a térség értékes élőhelyei visszafordíthatatlan károkat szenvednének. Az ökológiai vízpótlási útvonalak kijelölése és a hozzájuk tartozó műtárgyak kiépítése lehetővé teszi a vizes élőhelyek megőrzését.

Az előírásra került feltételek betartása mellett a tervezett beruházás megvalósításának természetvédelmi szempontból akadálya nincs, az a természeti környezetre, a területek élővilágára jelentős hatással nem lesz, annak kapcsán természetvédelmi szempontból kizáró ok nem merül fel.

Indokolás a rendelkező rész 7-9. pontjaiban foglaltakhoz

A kivitelezés és üzemeltetés során esetlegesen megjelenő, megtelepedő védett, fokozottan védett fajok egyedeinek, állományának védelme érdekében – hivatkozással a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet) 19. § a) pontjának aa) alpontjára - értesíteni kell az

Igazgatóság területileg illetékes természetvédelmi őrért, ezért a természetvédelmi hatóság a 7-9. pontban leírt feltételeket adja.

A 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Park Igazgatóság elnevezését, székhelyét és működési területét a 2. melléklet tartalmazza.

A 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 19. § a) pontjának aa) alpontja alapján a Nemzeti Park Igazgatóság állami alaptevékenysége körében ellátja a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály alapján más szerv vagy természetes személy köteles ellátni.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 59. § (1) bekezdése alapján a természeti értékek és területek, különösen a védett természeti értékek és területek őrzése, megóvása, károsításának megelőzése érdekében - egyenruhával és szolgálati lőfegyverrel ellátott tagokból álló - természetvédelmi őrszolgálat működik.

Indokolás a rendelkező rész 10. pontjában foglaltakhoz

Az előzetes vizsgálati dokumentáció, a rendelkezésre álló információk és az Igazgatóság nyilatkozata alapján a Kaján szikes ex lege tó tisztított szennyvizet tartalmazó vízzel való pótlása természetvédelmi szempontból nem elfogadható mivel az élőhely jellegének átalakulásához, degradációjához védett madár és emlősfajok állománycsökkenéséhez vezetne, ezért a rendelkező rész 10. pontjában foglalt előírás került megadásra.

Tvt. 23.§ (2) bekezdése szerint e törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.

Tvt 31. §-a alapján tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

Indokolás a rendelkező rész 11-12. pontjaiban foglaltakhoz

A tervezett beruházással érintett területen előforduló védett növényfajok egyedeinek, állományának védelme érdekében a rendelkező rész 11-12. pontjaiban foglaltak kerültek előírásra.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése alapján tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A Tvt. 42. § (3) bekezdésének a), e) bekezdései szerint a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges védett növényfaj egyedének, virágának, termésének vagy szaporításra alkalmas szervének gyűjtéséhez; egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez, termesztésbe vonásához.

Indokolás a rendelkező rész 13. pontjában foglaltakhoz

A 13. pontban előírt feltételek a védett és a Natura 2000 hálózat részét képező területeken végzendő tevékenységek jogszerű végzésére irányul.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése a), b), c) pontjai alapján a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a gyeperősítéséhez, felülvetéséhez, faültetvényre alakításához; a terület helyreállításához; az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény, valamint a fás szárú energetikai ültetvényekről szóló kormányrendelet hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fás legelőn lévő fa

telepítéséhez, kivágásához, kivéve a csatorna medrében, az üzemi vízszintnél a nedvesített keresztshelvényben lévő fa, facsoport mederfenntartási céllal történő kivágását.

A Tvt. 38. § (1) bekezdésének b), c), e) pontjai szerint a védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen a gyepek feltöréséhez, felújításához, felülvizsgálásához, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz; a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához; az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő fa kivágásához, telepítéséhez.

Indokolás a rendelkező rész 14-49. pontjaiban foglaltakhoz

A beruházással érintett területeken megjelenő védendő természeti értékek megóvása érdekében a természetvédelmi hatóság a rendelkező rész 14-49. pontjában írt feltételt adja.

A védett és fokozottan védett állat- és növényfajok körét, természetvédelmi értékét a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet határozza meg.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése értelmében a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A Tvt. 17. § (1) bekezdése szerint a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

A Tvt. 17. § (2) bekezdése értelmében a természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése és 43. § (1) bekezdése alapján tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása; tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

Indokolás a rendelkező rész 50-54. és 58. pontjaiban foglaltakhoz

A beruházással közvetlenül érintett, illetve annak környezetében található országos jelentőségű védett terület valamint a Natura 2000 hálózat részét képező területek védelme érdekében az 50-54. és 58. pontban előírt feltételek kerültek megadásra.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése értelmében a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a rendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott fajok és a rendelet 4. számú mellékletében meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely – a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel – a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

A Tvt. 5. § (1) bekezdése alapján minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

Tvt. 23.§ (2) bekezdése szerint e törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.

Tvt 31. §-a alapján tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

Indokolás a rendelkező rész 55-57. pontjaiban foglaltakhoz

Általánosan elmondható, hogy a kivitelezést követően a bolygatott területrészekben, amennyiben spontán visszagyepesedés történik vagy a zöldfelületek kialakítása, parkosítása során nem a megfelelő növényfajok egyedei kerülnek alkalmazásra, akkor olyan idegenhonos, invazív növényfajok egyedei jelenhetnek meg, melyek kiszoríthatják az őshonos fajok állományát a területről.

Az Európai Parlament és a Tanács idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 1143/2014/EU rendeletének (a továbbiakban: EU rendelet) II. fejezet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt pontok alapján idegenhonos, inváziós fajok egyedeit tilos szándékosan tartani, a környezetbe bocsátani.

Az EU rendelet I. fejezet 3. cikkének 2. pontja alapján az idegenhonos inváziós faj olyan idegenhonos faj, amelyről megállapítást nyert, hogy betelepítése vagy behurcolása, illetve terjedése veszélyezteteti vagy káros hatást gyakorol a biológiai sokféleségre és a kapcsolódó ökoszisztéma- szolgáltatásokra.

A Tvt. 6. § (1) bekezdése szerint a táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban található a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.

A Tvt. 6. § (2) bekezdése alapján a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének a) és g) pontjai szerint a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről; autópályát, valamint a vadon élő állatfajok ismert vonuló útvonalait keresztező vonalas létesítményt úgy kell építeni, hogy a vadon élő állatfajok egyedeinek átjutása – megfelelő térközönként – biztosítva legyen.

A Tvt. 8. § (2) bekezdése szerint őshonosak mindazok a vadon élő szervezetek, amelyek az utolsó két évezred óta a Kárpát-medence természetföldrajzi régiójában – nem behurcolás vagy betelepítés eredményeként – élnek, illetve éltek.

A Tvt. 77/A. § (1) bekezdése alapján aki az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajjal kapcsolatos előírásokat megszegi, - saját költségére - kötelezhető az idegenhonos inváziós faj betelepítésének vagy behurcolásának megakadályozására, visszaszorítására, elszigetelésére, kiirtására, fogságban tartott állományának teljes és végleges felszámolására, árukészletének megsemmisítésére, illetve a sérült ökológiai rendszerek helyreállítására.

Indokolás a rendelkező rész 59-60. pontjaiban foglaltakhoz

A kültéri világítás és az abból adódó fényszennyezés az éjszakai életmódot folytató állatok egyedeinek (rovarok, denevérek) életfolyamatainak zavarását, esetleges elhullását eredményezi, ezen felül tájéztétikai szempontból is jelentős tényező: a természetközeli táj megjelenéséhez hozzátartozik az éjszakai sötétség és a csillagos ég látványa, ezért nem elfogadható a terület éjszakai megvilágítása. A fényszennyezés mérséklése érdekében a rendelkező rész 59-60. pontjában foglaltak kerültek előírásra.

A TÉKA 75. § (2) bekezdésének c) és d) pontja alapján az építmény megvilágítását, a köz- és díszvilágítást, a fényreklámot és a hirdetőberendezést úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy a fényhatás az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa és fényszennyezést ne okozzon.

A TÉKA 5. §-ának 39. pontja értelmében a fényszennyezés olyan mesterséges zavaró fény, ami a horizont fölé vagy nem kizárólag a megvilágítandó felületre és annak irányába, illetve nem a megfelelő időszakban világít, ezzel káprázást, az égbolt mesterséges fénylését vagy káros élettani és környezeti hatást okoz, beleértve az élővilágra gyakorolt negatív hatásokat is.

A Tvt. 6. § (2) bekezdése alapján a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

Az Igazgatóság HNPI-00996-2/2026. számú nyilatkozta az állásfoglalása megadása során bizonyítékként figyelembe vételre került.

A szakkérdésben történő állásfoglalás a Tvt., 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, 24/2006. (VIII. 14.) rendelet, EU rendelet, a KvVM rendelet, a TÉKA, 2018. évi CXXXIX. törvény, valamint a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet hivatkozott bekezdései, pontjai figyelembevételével került megadásra.

A szakkérdés vizsgálatában a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének c) pontja és a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 5. pontja alapján működött közre a természetvédelmi hatóság.

A természetvédelmi hatóság illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Indokolás a rendelkező rész Hulladékgazdálkodás című fejezetéhez

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály** előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/17-HGO/00355-1/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztálya (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) a területi hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: területi hulladékgazdálkodási hatóság) szakkérdésben történő állásfoglalását kérte a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás ügyében indult előzetes vizsgálati eljárása során.

A szakkérdés vizsgálatához megküldésre került a a VIZITERV Environ Nonprofit Kft.(4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) által készített előzetes vizsgálati dokumentáció (továbbiakban: dokumentáció).

A területi hulladékgazdálkodási hatóság a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 17. pontja alapján a hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedéseket, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítését, a hulladékgazdálkodási előírások alapján a technológiából származó környezetterhelések kockázatát, a tevékenység végzése során képződő hulladék elhelyezését, a hulladék kezelésének megfelelőségét, továbbá a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatokat, az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelését, valamint a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedéseket vizsgálta, mely alapján az alábbi megállapításokat teszi.

A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések vizsgálata során megállapításra került a benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció (a továbbiakban: dokumentáció) alapján, hogy a rekonstrukciós munkálatok során a lehető legnagyobb arányba törekednek, tárgyi tevékenység során keletkező megfelelő minőségű hulladékok (elsősorban: kitermelt iszap és faanyag) helyben történő hasznosítására. A dokumentáció 189.;190.;192. és 193. oldalain rögzítésre kerültek azon jogszabályi keretek, valamint műszaki megoldások, amellyel a fentiekben jelölt anyagáramok helyszíni hasznosítása megvalósítható lenne, ezzel csökkentve a rekonstrukció során keletkező hulladékok mennyiségét, megelőzve a hulladékképződést.

A dokumentáció 6.2.8.5. pontjában szakmai javaslatként rögzítésre került, hogy minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.

A dokumentáció 197. oldalán a 6.2.8.2. „Üzemelés” nevű pontban rögzítésre kerül, hogy az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély.

A dokumentáció 198. oldalán a 6.2.8.3. „Felhagyás” nevű pontban rögzítésre került, hogy felhagyással nem számolnak, így jelen szakasz vonatkozásában hulladékképződési tevékenységgel járó környezetterheléssel sem.

A fentiekben leírtak alapján megállapítható, hogy a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások betartása mellett, tárgyi rekonstrukciós munkák során a hulladékképződés minimalizálása megvalósítható.

A hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata során megállapításra került, hogy amennyiben a helyszínen nem tudják újrahasználni a rekonstrukciós tevékenység során keletkező hulladékokat, azt minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek – amennyiben lehetséges leginkább hasznosításra -, illetve a helyileg illetékes közszolgáltatónak adják át, ezzel biztosítva a jogszabályi előírásoknak való megfelelést.

A dokumentáció 196. oldalán a 49. számú táblázatban besorolásra, megnevezésre kerültek a megvalósítási időszakban keletkező hulladékok, valamint jelölve lett azok várható mennyisége, gyűjtésének módja és kezelési gyakorlata

Továbbá a dokumentáció „6.2.8.1.1. Az építés során keletkező hulladékok számbavétele” nevű pontjában megnevezésre és besorolásra kerültek a kivitelezés során keletkező hulladékok, valamint azok várható mennyisége is rögzítésre került. Jelen pont alapján a kivitelezés során várhatóan kommunális jellegű hulladék, kitermelt iszap (ha nem megfelelő a minősége és a parti sávban, valamint a zagykazettában nem helyezhető el), szénhidrogén-tartalmú hulladékok, kitermelt föld (ha nem megfelelő a minősége), építési-bontási hulladék és zöldhulladék keletkezik. Tárgyi tevékenység során keletkező hulladékok vonatkozásában amennyiben lehetséges, a legnagyobb arányban törekednek az újrahasználatra, újrahasznosításra és a hulladékképződés minimalizálására.

A dokumentáció „6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjában rögzítésre kerül, hogy a keletkező hulladékok elhelyezéséről a kivitelezőnek kell gondoskodnia. Üzemi hulladékgyűjtő helyet a kivitelezési telephelyen jelölnek ki, melyekbe minden munkanapot követően a munkaterületekről a keletkező hulladékok beszállításra kerülnek. A telephelyi és/vagy üzemi gyűjtőhelyen a hulladékokat – így a veszélyes hulladékokat – szelektíven, zárható edényzetekben gyűjtik, az egyes tároló terek kialakítása az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásainak megfelel. A hulladékokat csak olyan kezelőnek, szállítónak adják át, melyek a keletkező hulladékok fajtájára vonatkozóan hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkeznek. Az engedély meglétét a hulladék átadó ellenőrzi.

Az építés során keletkező veszélyes hulladékok kezelése vonatkozásában a dokumentáció 194. oldalán külön rögzítésre kerültek azok átmeneti gyűjtésére és kezelésére vonatkozó előírások, mely alapján a fáradt olaj, az elhasznált olajsűrű és az olajos rongyok, göngyölegek zárt edényzetben kerülnek gyűjtésre, majd a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet megfelelően „Sz” kísérőjegy kitöltésével engedéllyel rendelkező szakcégeknek kerülnek átadásra további kezelés, ártalmatlanítás céljából.

Az építés során keletkező építési-bontási hulladékok kezelése vonatkozásában a dokumentáció 194. oldalán külön rögzítésre került, hogy a kiviteli munkák során az egyik legnagyobb valószínűséggel keletkező hulladékfrakció az építési-bontási hulladék, mely hulladékkör kezelése során a majdani kivitelezőnek figyelembe kell venni és be kell tartania az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendeletben foglalt előírásokat a keletkező anyagok nyilvántartását és csoportosítását illetően.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre került, hogy az üzemelés ideje alatt a fenntartási tevékenységhez kötődően – a jelenlegivel megegyező módon - elenyésző mennyiségű hulladék keletkezése várható. Az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély. A keletkező hulladékok gyűjtése telephelyen belül, a vonatkozó az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet szerint kialakított munkahelyi vagy üzemi gyűjtőhelyen valósul meg. További szakszerű kezelés céljából, minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek adják át az üzemelés során keletkező hulladékokat.

A dokumentáció 198. oldalán a 6.2.8.3. „Felhagyás” nevű pontban rögzítésre került, hogy felhagyással nem számolnak, így jelen szakasz vonatkozásában hulladékképződési tevékenységgel járó környezetterheléssel sem.

A fentiekben leírtak alapján megállapítható, hogy a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások betartása mellett, tárgyi építés és üzemeltetés során a jogszabályi követelmények megfelelő hulladékkezelés megvalósítható.

A hulladékgazdálkodási előírások alapján a technológiából származó környezetterhelések kockázatának vizsgálata során a dokumentáció 199. oldalán rögzítettek szerint megállapításra került, hogy a hulladékok keletkezése során végzett kezelési tevékenység, amennyiben azt a jogszabályoknak megfelelően végzik, a tervezési területen nem okoz kedvezőtlen hatásokat, így ezt a hatást semlegesnek minősítik. Hulladékgazdálkodási szempontból hatásterületként a hulladékok keletkezésének helyét, azaz a beruházási terület teljes területét jelölték meg.

A dokumentáció „6.2.7.5. és 6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjaiban hatásmérséklő intézkedések, szakmai javaslatok kerültek rögzítésre, melyek betartása esetén jelentősen csökkenthetőek az esetleges környezetterhelési kockázatok.

A fentiekben, valamint az előző pontokban rögzítettek szerint megállapítható, hogy hulladékgazdálkodási szempontból a kivitelezés és az üzemeltetés során a jogszabályi előírások és a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok betartása mellett a környezeti kockázatok esélye minimális.

A tevékenység végzése során képződő hulladék elhelyezésének és a hulladék kezelésének megfelelőségének vizsgálata a korábbi „a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata” nevű pontban vizsgálatra került, mely pontban leírtak jelen pont vonatkozásában is érvényesek.

A hulladékkezelés megfelelősége a korábbi „a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata” nevű pontban vizsgálatra került, mely pontban leírtak jelen pont vonatkozásában is érvényesek.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság vizsgálta, hogy merülnek-e fel a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok, melynek során a dokumentáció 199. oldalán rögzítettek szerint megállapításra került, hogy a hulladékok keletkezése során végzett kezelési tevékenység, amennyiben azt a jogszabályoknak megfelelően végzik, a tervezési területen nem okoz kedvezőtlen hatásokat, így ezt a hatást semlegesnek minősítik. Hulladékgazdálkodási szempontból hatásterületként a hulladékok keletkezésének helyét, azaz a beruházási terület teljes területét jelölték meg.

A dokumentáció „6.2.7.5. és 6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjaiban hatásmérséklő intézkedések, szakmai javaslatok kerültek rögzítésre, melyek betartása esetén jelentősen csökkenthetőek az esetleges környezetterhelési kockázatok.

A fentiekben, valamint az előző pontokban rögzítettek szerint megállapítható, hogy hulladékgazdálkodási szempontból a kivitelezés és az üzemeltetés során a jogszabályi előírások és a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok betartása mellett a környezeti kockázatok esélye minimális.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság vizsgálta az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelését, amely során a benyújtott dokumentáció 194. oldalán a „6.2.8.1.1. Az építés során keletkező hulladékok számbavétele” nevű pontjában leírtak szerint megállapította, hogy a kiviteli munkák során az egyik legnagyobb valószínűséggel keletkező hulladékfrakció az építési-bontási hulladék. Műtárgybontás a beruházás ideje alatt nem várható. A rekonstrukciós munkák alatt megmaradó, beépítésre nem kerülő, de még alapanyag státuszú anyagokat szelektív módon gyűjtik és lehetőség szerint minél nagyobb hányadban történő újrahasznosítására törekednek. Veszélyes hulladék keletkezésével csak minimális mértékben számolnak (pl. festékek, lakkok, ragasztók és tömítőanyagok maradékai, illetve ezek göngyölegei, géprongy). A keletkező veszélyes hulladékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően gyűjtik, az

építési helyszíneken, illetve/vagy az üzemi gyűjtőhelyen zárható gyűjtőedényben megfelelő engedéllyel rendelkező veszélyes hulladék ártalmatlanító, vagy hasznosító telepre történő elszállításig. A kivitelezés alatt keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók. Az esetlegesen keletkező fémhulladékokat erre szakosodott hasznosító szervezetnek adják át, az egyéb építési-bontási hulladékokkal együtt.

A dokumentáció 6.2.8.1.1. pontjában előírásra került, hogy a kivitelezés során a majdani kivitelezőnek figyelembe kell venni és be kell tartania az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendeletben foglalt előírásokat a keletkező anyagok nyilvántartását és csoportosítását illetően.

A dokumentáció 6.2.8.5. pontjában szakmai javaslatként rögzítésre került, hogy minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.

Összességében jelen pont vonatkozásában megállapítható, hogy a kivitelezés/építés során keletkező hulladékok egy részét felhasználják a kivitelezési tevékenység során, a nem hasznosítható hulladékokat hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet részére adják át. A kivitelezési tevékenység során keletkező veszélyes hulladékok további kezelését a vonatkozó jogszabályok szerint kívánják megvalósítani.

A bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések vizsgálata jelen ügyben nem volt szükséges, tekintettel arra, hogy az ügyben nincs bezárt hulladéklerakó.

Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 9. táblázat 22. pontjában meghatározott szakkérdés vizsgálata tekintetében a területi hulladékgazdálkodási hatóság a hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelést, a hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítését vizsgálta, a képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfelelésére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata, továbbá, hogy szükséges-e hulladékkezelő létesítmény létesítése, merülnek-e fel a technológiából eredő környezetterhelési és a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok, valamint az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelése, valamint a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések bemutatását is vizsgálta.

A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések vizsgálata során megállapításra került a benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján, hogy a rekonstrukciós munkálatok során a lehető legnagyobb arányba törekednek, tárgyi tevékenység során keletkező megfelelő minőségű hulladékok (elsősorban: kitermelt iszap és faanyag) helyben történő hasznosítására. A dokumentáció 189.;190.;192. és 193. oldalain rögzítésre kerültek azon jogszabályi keretek, valamint műszaki megoldások amellyel a fentiekben jelölt anyagáramok helyszíni hasznosítása megvalósítható lenne, ezzel csökkentve a rekonstrukció során keletkező hulladékok mennyiségét, megelőzve a hulladék képződést.

A dokumentáció 6.2.8.5. pontjában szakmai javaslatként rögzítésre került, hogy minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre kerül, hogy az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély.

A dokumentáció 198. oldalán a 6.2.8.3. „Felhagyás” nevű pontban rögzítésre került, hogy felhagyással nem számolnak, így jelen szakasz vonatkozásában hulladékképződési tevékenységgel járó környezetterheléssel sem.

A fentiekben leírtak alapján megállapítható, hogy a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások betartása mellett, tárgyi rekonstrukciós munkák során a hulladékképződés minimalizálása megvalósítható.

A hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata során megállapításra került, hogy amennyiben a helyszínen nem tudják újrahasználni a rekonstrukciós tevékenység során keletkező hulladékokat, azt minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek – amennyiben lehetséges leginkább hasznosításra -, illetve a helyileg illetékes közszolgáltatóknak adják át, ezzel biztosítva a jogszabályi előírásoknak való megfelelést.

A dokumentáció 196. oldalán a 49. számú táblázatban besorolásra, megnevezésre kerültek a megvalósítási időszakban keletkező hulladékok, valamint jelölve lett azok várható mennyisége, gyűjtésének módja és kezelési gyakorlata

Továbbá a dokumentáció „6.2.8.1.1. Az építés során keletkező hulladékok számbavétele” nevű pontjában megnevezésre és besorolásra kerültek a kivitelezés során keletkező hulladékok, valamint azok várható mennyisége is rögzítésre került. Jelen pont alapján a kivitelezés során várhatóan kommunális jellegű hulladék, kitermelt iszap (ha nem megfelelő a minősége és a parti sávban, valamint a zagykazettában nem helyezhető el), szénhidrogén-tartalmú hulladékok, kitermelt föld (ha nem megfelelő a minősége), építési-bontási hulladék és zöldhulladék keletkezik. Tárgyi tevékenység során keletkező hulladékok vonatkozásában amennyiben lehetséges, a legnagyobb arányban törekednek az újrahasználatra, újrahasznosításra és a hulladékképződés minimalizálására.

A dokumentáció „6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjában rögzítésre kerül, hogy a keletkező hulladékok elhelyezéséről a kivitelezőnek kell gondoskodnia. Üzemi hulladékgyűjtő helyet a kivitelezési telephelyen jelölnek ki, melyekbe minden munkanapot követően a munkaterületekről a keletkező hulladékok beszállításra kerülnek. A telephelyi és/vagy üzemi gyűjtőhelyen a hulladékokat – így a veszélyes hulladékokat – szelektíven, zárható edényzetekben gyűjtik, az egyes tároló terek kialakítása az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásainak megfelel. A hulladékokat csak olyan kezelőnek, szállítóknak adják át, melyek a keletkező hulladékok fajtájára vonatkozóan hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkeznek. Az engedély meglétét a hulladék átadó ellenőrzi.

Az építés során keletkező veszélyes hulladékok kezelése vonatkozásában a dokumentáció 194. oldalán külön rögzítésre kerültek azok átmeneti gyűjtésére és kezelésére vonatkozó előírások, mely alapján a fáradt olaj, az elhasznált olajsűrű és az olajos rongyok, göngyölegek zárt edényzetben kerülnek gyűjtésre, majd a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet megfelelően „Sz” kísérőjegy kitöltésével engedéllyel rendelkező szakcégeknek kerülnek átadásra további kezelés, ártalmatlanítás céljából.

Az építés során keletkező építési-bontási hulladékok kezelése vonatkozásában a dokumentáció 194. oldalán külön rögzítésre került, hogy a kiviteli munkák során az egyik legnagyobb valószínűséggel keletkező hulladékfrakció az építési-bontási hulladék, mely hulladékkör kezelése során a majdani kivitelezőnek figyelembe kell venni és be kell tartania az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendeletben foglalt előírásokat a keletkező anyagok nyilvántartását és csoportosítását illetően.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre került, hogy az üzemelés ideje alatt a fenntartási tevékenységhez kötődően – a jelenlegivel megegyező módon - elenyésző mennyiségű hulladék keletkezése várható. Az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély. A keletkező hulladékok gyűjtése telephelyen belül, a vonatkozó az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének

szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet szerint kialakított munkahelyi vagy üzemi gyűjtőhelyen valósul meg. További szakszerű kezelés céljából, minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek adják át az üzemelés során keletkező hulladékokat.

A dokumentáció 198. oldalán a 6.2.8.3. „Felhagyás” nevű pontban rögzítésre került, hogy felhagyással nem számolnak, így jelen szakasz vonatkozásában hulladékképződési tevékenységgel járó környezetterheléssel sem.

A fentiekben leírtak alapján megállapítható, hogy a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok, valamint a vonatkozó jogszabályi előírások betartása mellett, tárgyi építés és üzemeltetés során a jogszabályi követelmények megfelelő hulladékkezelés megvalósítható.

A képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfelelőségére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata a korábbi „a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata” nevű pontban vizsgálatra került, mely pontban leírtak jelen pont vonatkozásában is érvényesek.

A hulladékkezelés megfelelősége a korábbi „a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének vizsgálata” nevű pontban vizsgálatra került, mely pontban leírtak jelen pont vonatkozásában is érvényesek.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság vizsgálta, hogy merülnek-e fel a technológiából és hulladékgazdálkodásból eredő környezetterhelési, valamint környezeti kockázatok. Az erre irányuló vizsgálat alapján megállapításra került a dokumentáció 199. oldalán rögzítettek szerint, hogy a hulladékok keletkezése során végzett kezelési tevékenység, amennyiben azt a jogszabályoknak megfelelően végzik, a tervezési területen nem okoz kedvezőtlen hatásokat, így ezt a hatást semlegesnek minősítik. Hulladékgazdálkodási szempontból hatásterületként a hulladékok keletkezésének helyét, azaz a beruházási terület teljes területét jelölték meg.

A dokumentáció „6.2.7.5. és 6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjaiban hatásmérséklő intézkedések, szakmai javaslatok kerültek rögzítésre, melyek betartása esetén jelentősen csökkenthetőek az esetleges környezetterhelési kockázatok.

A fentiekben, valamint az előző pontokban rögzítettek szerint megállapítható, hogy hulladékgazdálkodási szempontból a kivitelezés és az üzemeltetés során a jogszabályi előírások és a dokumentációban rögzített szakmai javaslatok betartása mellett a környezeti kockázatok esélye minimális.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság vizsgálta az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelését, amely során a benyújtott dokumentáció 194. oldalán a „6.2.8.1.1. Az építés során keletkező hulladékok számbavétele” nevű pontjában leírtak szerint megállapította, hogy a kiviteli munkák során az egyik legnagyobb valószínűséggel keletkező hulladékfrakció az építési-bontási hulladék. Műtárgybontás a beruházás ideje alatt nem várható. A rekonstrukciós munkák alatt megmaradó, beépítésre nem kerülő, de még alapanyag státuszú anyagokat szelektív módon gyűjtik és lehetőség szerint minél nagyobb hányadban történő újrahasznosítására törekednek. Veszélyes hulladék keletkezésével csak minimális mértékben számolnak (pl. festékek, lakkok, ragasztók és tömítőanyagok maradékai, illetve ezek göngyölegei, géprongy). A keletkező veszélyes hulladékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően gyűjtik, az építési helyszíneken, illetve/vagy az üzemi gyűjtőhelyen zárható gyűjtőedényben megfelelő engedéllyel rendelkező veszélyes hulladék ártalmatlanító, vagy hasznosító telepre történő elszállítással. A kivitelezés alatt keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók. Az esetlegesen keletkező fémhulladékokat erre szakosodott hasznosító szervezetnek adják át, az egyéb építési-bontási hulladékokkal együtt.

A dokumentáció 6.2.8.1.1. pontjában előírásra került, hogy a kivitelezés során a majdani kivitelezőnek figyelembe kell venni és be kell tartania az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendeletben foglalt előírásokat a keletkező anyagok nyilvántartását és csoportosítását illetően.

A dokumentáció 6.2.8.5. pontjában szakmai javaslatként rögzítésre került, hogy minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentését.

Összességében jelen pont vonatkozásában megállapítható, hogy a kivitelezés/építés során keletkező hulladékok egy részét felhasználják a kivitelezési tevékenység során, a nem hasznosítható hulladékokat hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezet részére adják át. A kivitelezési tevékenység során keletkező veszélyes hulladékok további kezelését a vonatkozó jogszabályok szerint kívánják megvalósítani.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság vizsgálta a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedéseket és megállapította, hogy jelen ügyben nem volt releváns, tekintettel arra, hogy az ügyben nincs bezárt hulladéklerakó.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság a rendelkező részben előírt feltételeket az alábbiakban indokolja.

Indokolás a rendelkező rész 61. pontjához:

A Ht. 4. §-a szerint, minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.

A benyújtott dokumentáció „6.2.7.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjában rögzítésre került, hogy a várható negatív hatások minimalizálása érdekében fontos a vonatkozó jogszabályok pontos és felelős betartása, a talajt érintő havária eseményeknél, valamint a hulladékgazdálkodási fejezetben ismertetett káresemények megelőzéséhez szükséges óvintézkedések, szabályzatok és munkakörülmények kialakítása, rendszeres mintavételek a kivitelezés időtartama alatt, valamint részletes organizációs terv, műszaki leírás és havária tervek elkészítése.

Indokolás a rendelkező rész 62. pontjához:

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet) 12. § (2) bekezdés 3) pontja alapján a vállalkozó kivitelező feladata a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvényben foglaltakon túlmenően (a továbbiakban: Méptv.) az építési munkaterületen képződött építési-bontási hulladék mennyiségének és típusának folyamatos vezetése az e-építési naplóban. A 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdés i) és n) pontja alapján a felelős műszaki vezető feladata a Méptv.-ben foglaltakon túlmenően az építőipari kivitelezési tevékenység befejezésekor, az építési napló alapján a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 5. számú melléklete szerinti építési-bontási hulladék nyilvántartó lap kitöltése és az építetőnek történő átadása, valamint az illetékes hulladékgazdálkodási hatóság értesítése arról, hogy az építési munkaterületen keletkezett építési-bontási hulladék mennyisége elérte az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendeletben (a továbbiakban: 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendelet) előírt küszöbértéket.

A 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés h) pontja szerint a kivitelezési szerződés tartalmazza az építőipari kivitelezés során keletkező építési-bontási hulladékok – engedéllyel rendelkező kezelőhöz történő – elszállítására (elszállíttatására) kötelezett megnevezését.

A benyújtott dokumentáció 6.2.8.1.1.pontjában rögzítésre került, hogy a rekonstrukciós munkák során nem veszélyes és veszélyes hulladékok fognak keletkezni, amelyeket a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet alapján a dokumentáció 196. oldalán a 49. számú táblázatban jelöltek szerint besoroltak. Továbbá megállapításra került, hogy jelenleg a kivitelező cég még ismeretlen. Az építés ideje alatt a hulladékok gyűjtése, tárolása, esetleges hasznosítása a majdani kivitelező feladata lesz.

Indokolás a rendelkező rész 63. pontjához:

A Ht. 2.§ (4) bekezdése szerint a kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, az (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.

A benyújtott dokumentáció 4.6 pontjában rögzítésre került, hogy a meder-rekonstrukció kétféle módon tervezett: kotrás szárazról való kotrásos eljárással kétoldalról kotrógépekkel, illetve a meder közepén úszó kotróval, hidromechanizációs eljárással. A szárazkotrásból származó iszap a vízdoldali meder rézsún, előtérén és a depónia koronán kerül elhelyezésre. A hidromechanizációs kotrásból kikerülő zagy a „mentett” oldalon, az övcsatorna-depónia közötti sávban, külső zagykazettákban kerül elhelyezésre. A 4.6 pont III./ Zagykazetta építése nevű pontban bemutatásra került, hogy a zagykazetták egy része a kétoldali övcsatorna és a depónia közé, egy része pedig külső területre kerül.

A benyújtott dokumentáció 196. oldalán a 49.táblázatban besorolásra került a kitermelt mederanyag, mint zagytéren vagy parti sávban elhelyezett kotrási iszap (HAK 17 05 06 alatt), azzal kiegészítve, hogy a Ht. 63.§. (5) alapján nem tekintik hulladéknak, minőségi probléma esetén azonban kezelőhöz kerül majd. Továbbá a benyújtott dokumentáció 192. oldalán rögzítve van, hogy a kitermelt mederiszap elhelyező területekre/parti sávba, illetve zagykazettákba történő áthelyezése a 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban Ht) 1§. g pontja alapján nem tartozik a törvény hatálya alá, annak parti sávban történő elhelyezése megengedett, hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárás lefolytatása nem válik szükségessé. A dokumentáció 193. oldala szerint a külső, parti sávon kívüli zagytérek feltöltése esetében az vizsgálati eredményeknek, - mivel az iszap földtani közegre kerül elhelyezésre, - a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló, 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet által meghatározott (B) szennyezettségi határértékeknek kell megfelelniük. Ebben az esetben a zagytérekben történő elhelyezés esetleges vizsgálatait, illetve egyéb engedélyezési eljárásait a közbeszerzés által kiválasztott kivitelező fogja lefolytatni. Amennyiben a kitermelt iszapok az elhelyezésüktől függően a határértékeknek nem felelnek meg, úgy azokat a kezelésükre hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szakképzettnek kell átadni.

Hivatkozva a Ht. 1. § (3) g) pontjában foglaltakra, a Ht. hatálya abban az esetben nem terjed ki a kitermelt mederiszapra amennyiben az a felszíni vízben kerül áthelyezésre, tehát nem hagyja azt el. A benyújtott dokumentációból megállapítható, hogy a mederiszap a felszíni vízből kitermelésre kerül, így ebben az esetben nem értelmezhető a Ht. 1. § (3) bekezdés g) pontja figyelemmel a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 1. pontjára, amely szerint a felszíni víz a föld felszínén lévő állóvíz (így különösen: tó, bányató, mocsár, tározó), vízfolyás (így például: folyam, folyó, patak, ér, csatornák, időszakos vízfolyás, vízmosás) vize.

Hivatkozva a fenti jogszabályhelyekre, a fentiekben rögzítettekre, valamint arra, hogy a benyújtott dokumentáció alapján a beruházási területen és a külső területeken kialakított kirakóhelyek nem rendelkeznek műszaki védelemmel és arra, hogy a kitermelt mederanyag elhagyja a felszíni vizet tehát nem a kitermelés helyen történik annak felhasználása/elhelyezése, került előírásra a rendelkező rész 63. pontja.

Indokolás a rendelkező rész 64. pontjához:

A Ht. 1.§. (3) bekezdés g) pontja szerint, nem terjed ki a törvény hatálya a vizek és vízi utak kezelése, árvízmentesítés, vízkárelhárítás vagy talajfeltöltés (a talaj minőségének javítása) céljából a felszíni vizekben áthelyezett azon üledékre és mederiszapra, amely az 1. mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők egyikével sem rendelkezik.

A benyújtott dokumentáció 192. oldalán, a 6.2.8.1.1. pontban rögzítésre került, hogy mederiszap vizsgálat 2019. évben volt, mely alapján megállapították, hogy az iszap határértéket meghaladó toxikus nehézfémeket nem tartalmazott, továbbá a 193. oldalon folytatva leírják, hogy a 2012. évi CLXXXV. törvény 1. melléklete szerinti veszélyességi jellemzők határérték feletti jelenléte a kotrási iszapban nem valószínűsíthető. A benyújtott dokumentációban szakmai javaslatként rögzítésre kerül, hogy ennek ellenőrzéseképpen a kivitelezés ideje alatt a kitermelt iszap - beavatkozási területenkénti - eseti vizsgálatát el kell végezni és a fent hivatkozott jogszabályi előírásoknak való megfelelést a parti sávban történő elhelyezés során bizonyítani szükséges. Szintén a 193. oldalon leírják, hogy a zagyterekben történő elhelyezés esetleges vizsgálatait, illetve egyéb engedélyezési eljárásait a közbeszerzés által kiválasztott kivitelező fogja lefolytatni.

Kiemelten annak érdekében, hogy eldönthető legyen a kitermelt mederiszap további elhelyezése és felhasználása, hivatkozva a fentiekben, valamint a 63. pont indokolásában leírtakra, szükséges az iszap minőségvizsgálatok aktuális, ütemezett elvégzése.

Indokolás a rendelkező rész 65. pontjához:

A Ht. 9. § (1) bekezdése szerint az újrafeldolgozáson vagy egyéb hasznosítási műveleten átesett hulladék nem minősül hulladéknak, ha megfelel a következő feltételeknek:

- a) az anyagot vagy tárgyat meghatározott rendeltetési célra használják fel,
- b) rendelkezik piaccal vagy van rá kereslet,
- c) megfelel a rendeltetésére vonatkozó műszaki követelményeknek és a rá vonatkozó jogszabályi előírásoknak, szabványoknak, és
- d) használata összességében nem eredményez a környezetre vagy az emberi egészségre káros hatást.

A Ht. 63.§ (5) bekezdése alapján a kitermelt szennyezetlen talaj vagy más, természetes állapotában meglévő anyag termelőjének, vagy – ha az nem állapítható meg – birtokosának kifejezett, kormányrendelet szerinti nyilatkozata esetén a 2. § (4) bekezdés szerinti talaj vagy anyag nem minősül hulladéknak. A kitermelésre kerülő vagy kiszoruló talaj mennyiségét és környezeti jellemzőit előzetesen meg kell állapítani, további felhasználására a felmérés eredményétől függően kerülhet sor. Az előzetes felmérésre, a felhasználás feltételeire, a tervezett felhasználás előzetes, illetve a megtörtént felhasználás utólagos igazolására vonatkozó előírásokat kormányrendelet tartalmazza.

Hivatkozva a fenti jogszabályhelyre, a 63. és 64. pont indoklásaira, valamint arra, hogy a benyújtott dokumentáció alapján a beruházási területen és a külső területeken kialakított kirakóhelyek nem rendelkeznek műszaki védelemmel és arra, hogy a kitermelt mederanyag elhagyja a felszíni vizet tehát nem a kitermelés helyen történik annak felhasználása/elhelyezése, került előírásra a rendelkező rész 65. pontja.

Indokolás a rendelkező rész 66. pontjához:

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 65. § (1) bekezdése alapján a hatóság, ha a tényállás tisztázása során szükséges, és az a Dáptv. alapján nem szerezhető be – a 36. § (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – felhívhatja az ügyfelet okirat vagy más irat bemutatására.

Indokolás a rendelkező rész 67. pontjához:

A Ht. 63. § (1) bekezdése szerint a hulladék termelője, vagy – ha az nem állapítható meg – a hulladék birtokosa a hulladékot típus és jelleg szerint a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint besorolja.

A hulladékokat a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet) előírásainak figyelembevételével be kell sorolni.

A benyújtott dokumentáció alapján megállapításra került, hogy a majdani kivitelező még nem ismert, a tervezés jelenlegi fázisában a keletkező hulladékok mennyisége és fajtája csak becsülhető.

A benyújtott dokumentáció 196. oldalán a 49. számú táblázatban besorolásra, megnevezésre kerültek a megvalósítási időszakban várhatóan keletkező hulladékok, valamint jelölve lett azok várható mennyisége, gyűjtésének módja és kezelési gyakorlata.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság a fenti jogszabályhelyre, valamint az Ákr. 2.§ (2) bekezdésének b) pontjára hivatkozással írta elő a rendelkező rész 67. pontját.

Indokolás a rendelkező rész 68. pontjához:

A Ht. 12.§. (4) bekezdése alapján a hulladékbirtokos a hulladékot a 15. § (1) bekezdésében meghatározott hasznosítási művelet megvalósíthatósága, az újrahasználatra való előkészítés, az újrafeldolgozás és egyéb hasznosítási műveletek előmozdítása vagy javítása érdekében az ingatlanon, telephelyen elkülönítetten gyűjti. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékot más hulladékkal vagy eltérő tulajdonságokkal rendelkező más anyagokkal összekeverni nem lehet, ettől eltérni ugyanezen bekezdés a), b), c) és d) pontjai szerint lehet.

A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015 (VIII.7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 225/2015 (VIII. 7.) Korm. rendelet) 3. § (3) bekezdése alapján az egymással reakcióképes veszélyes hulladékot nem lehet ugyanabban a gyűjtőedényben vagy konténerben – hulladékgazdálkodási engedély nélkül – gyűjteni. Az ugyanabban a gyűjtőedényben vagy konténerben történő gyűjtésre a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 56. § (1) bekezdését kell alkalmazni.

A 225/2015 (VIII. 7.) Korm. rendelet 4.§ alapján, gyűjtőedényben vagy konténerben történő gyűjtés esetén a veszélyes hulladékot a hulladékbirtokos olyan műszaki védelemmel ellátott gyűjtőedényben vagy konténerben gyűjtheti, amely ellenáll a hulladék fizikai és kémiai hatásainak, és kizárja a hulladék csapadékvízzel történő érintkezését.

A 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendelet 3. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés szerinti kötelezettségének az építető köteles a keletkezés helyén, vagy ha ez nem lehetséges, hulladékkezelő létesítményben eleget tenni.

A dokumentáció 196. oldalán a 49. számú táblázatban besorolásra, megnevezésre kerültek a megvalósítási időszakban várhatóan keletkező hulladékok, valamint jelölve lett azok várható mennyisége, gyűjtésének módja és kezelési gyakorlata.

A dokumentáció „6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjában rögzítésre kerül, hogy a keletkező hulladékok elhelyezéséről a kivitelezőnek kell gondoskodnia. Üzemi hulladékgyűjtő helyet a kivitelezési telephelyen jelölnek ki, melyekbe minden munkanapot követően a munkaterületekről a keletkező hulladékok beszállításra kerülnek. A telephelyi és/vagy üzemi gyűjtőhelyen a hulladékokat – így a veszélyes hulladékokat – szelektíven, zárható edényzetekben gyűjtik, az egyes tároló terek kialakítása az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásainak megfelel.

Indokolás a rendelkező rész 69. pontjához:

A 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendelet 3.§ (4) bekezdése szerint az elkülönítetten gyűjtött hulladékot – amennyiben az műszakilag lehetséges – az építető az építés során felhasználja, illetőleg amennyiben nem lehetséges gondoskodik annak kezeléséről.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a rekonstrukciós munkálatok során a lehető legnagyobb arányba törekednek, tárgyi tevékenység során keletkező megfelelő minőségű hulladékok helyben történő hasznosítására. Amennyiben a helyszínen nem tudják újrahasználni a rekonstrukciós tevékenység során keletkező hulladékokat, azt minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek – amennyiben lehetséges leginkább hasznosításra -, illetve a helyileg illetékes közszolgáltatóknak adják át, ezzel biztosítva a jogszabályi előírásoknak való megfelelést.

Indokolás a rendelkező rész 70. pontjához:

A hulladék kezelésére vonatkozó részletes előírásokat a Ht. 31.§-a tartalmazza, különös tekintettel a (10) bekezdésben foglaltakra, amely szerint ha a hulladékbirtokos a hulladékot másnak a (2) bekezdés b) pont bb)–bf) alpontja szerint adja át, meg kell győződnie arról, hogy az átvevő az adott hulladék gyűjtésére, szállítására, közvetítésére, kereskedelmére, illetve kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik, vagy az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.

A benyújtott dokumentáció 6.2.8.1.1. és 6.2.8.5.pontjai alapján megállapítható, hogy a létesítés során keletkező építési hulladékok kezelése elkülönítetten kell, hogy történjen a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet, valamint az egyéb vonatkozó jogszabályok előírásai szerint, továbbá a leírtak szerint a tevékenység során keletkező hulladékok vonatkozásában amennyiben lehetséges, a legnagyobb arányban törekednek az újrahasználatra, újrahasznosításra és a hulladékképződés minimalizálására. A kivitelezés és üzemelés során keletkező tovább már nem hasznosítható-, valamint a veszélyes hulladékok, kizárólag arra engedéllyel rendelkező hulladékátvevőnek kerülnek átadásra, további ártalmatlanításra és kezelésre. A dokumentációban rögzítésre került, hogy a kivitelezési tevékenység során keletkező hulladékokat csak olyan kezelőnek, szállítónak adják át, melyek a keletkező hulladékok fajtájára vonatkozóan hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkeznek. Az engedély meglétét a hulladék átadója fogja ellenőrizni.

Indokolás a rendelkező rész 71. pontjához:

A Ht. 7.§ (1) bekezdése szerint a hulladékképződés megelőzése és a hulladékgazdálkodás során az alábbi tevékenységek elsőbbségi sorrendként történő alkalmazására kell törekedni:

- a) a hulladékképződés megelőzése,
- b) a hulladék újrahasználatra való előkészítése,
- c) a hulladék újrafeldolgozása,
- d) a hulladék egyéb hasznosítása, így különösen energetikai hasznosítása, valamint
- e) a hulladék ártalmatlanítása.

Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek közül azt kell választani, amely az összességében legjobb környezeti eredményt biztosító megoldást hordozza magában, és elősegíti az e törvény szerinti hasznosítási és ártalmatlanítási célkitűzések megvalósítását.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy figyelembe véve a vonatkozó jogszabályokat, a rekonstrukciós munkálatok során a lehető legnagyobb arányban törekednek, tárgyi tevékenység során keletkező megfelelő minőségű hulladékok hasznosítására.

Indokolás a rendelkező rész 72. pontjához:

Az építési - bontási tevékenység végzése során keletkező veszélyes hulladékok kezelése során a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani, különös tekintettel az alábbi bekezdésekre:

3.§ (3) Egymással reakcióképes veszélyes hulladékot nem lehet ugyanabban a gyűjtőedényben vagy konténerben – hulladékgazdálkodási engedély nélkül – gyűjteni. Az ugyanabban a gyűjtőedényben vagy konténerben történő gyűjtésre a Ht. 56. § (1) bekezdését kell alkalmazni.

3.§(4) Gyűjtőedényben vagy konténerben történő gyűjtés esetén a veszélyes hulladékot a hulladékbirtokos olyan műszaki védelemmel ellátott gyűjtőedényben vagy konténerben gyűjtheti, amely ellenáll a hulladék fizikai és kémiai hatásainak, és kizárja a hulladék csapadékvízzel történő érintkezését.

4. § (2) Ha a gyűjtőedény, illetve a konténer megtelik, a veszélyes hulladék elszállításáról vagy elszállíttatásáról az ingatlanhasználónak haladéktalanul intézkednie kell.

5. § (1) A veszélyes hulladékot a képződés helyétől a hulladékkezelő létesítménybe történő elszállításig, illetve a hulladékkezelő részére történő átadásig az 1. melléklet 1. pontja szerinti szállítási lappal kell dokumentálni. A szállítási lapot akkor kell használni, ha a szállítást – a Ht. 14. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – hulladékgazdálkodási engedély vagy nyilvántartásba vétel alapján végzik.

A Ht. 55. § (1) bekezdése szerint a hulladék veszélyes hulladéknak minősül, ha az a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározott hulladékjegyzékben veszélyes hulladékként szerepel, és megfelel a 2. § (1) bekezdés 48. pontjában foglalt fogalom meghatározásának.

A benyújtott dokumentáció 6.2.8.1.1. és 6.2.8.5. pontjaiban rögzítettek szerint megállapítható, hogy a kivitelezés során keletkezik veszélyes hulladék, melynek jogkövető átmeneti gyűjtéséről és további kezeléséről a kivitelező köteles gondoskodni. A dokumentációban leírják, hogy a kivitelezési tevékenység során keletkező veszélyes hulladékok átmeneti gyűjtését, további kezelését a vonatkozó jogszabályok szerint kell megvalósítani.

Indokolás a rendelkező rész 73. pontjához:

A tevékenység során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok további átmeneti gyűjtésére kialakított üzemi-, vagy munkahelyi gyűjtőhelyet(eket) az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendeletben előírt követelményeknek megfelelően kell üzemelteteni.

A benyújtott dokumentáció alapján megállapításra került, hogy a majdani kivitelező még nem ismert, a tervezés jelenlegi fázisában a keletkező hulladékok mennyisége és fajtája csak becsülhető.

A dokumentáció „6.2.8.5. Hatásmérséklő intézkedések, javaslatok” nevű pontjában rögzítésre kerül, hogy a keletkező hulladékok elhelyezéséről a kivitelezőnek kell gondoskodnia. Üzemi hulladékgyűjtő helyet a kivitelezési telephelyen jelölnek ki, melyekbe minden munkanapot követően a munkaterületekről a keletkező hulladékok beszállításra kerülnek. A telephelyi és/vagy üzemi gyűjtőhelyen a hulladékokat – így a veszélyes hulladékokat – szelektíven, zárható edényzetekben gyűjtik, az egyes tároló terek kialakítása az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásainak megfelel.

Indokolás a rendelkező rész 74. pontjához:

A Ht. 62. § (1) bekezdése szerint, hulladékgazdálkodási tevékenység – e törvényben, valamint kormányrendeletben meghatározott kivétellel – a hulladékgazdálkodási hatóság által kiadott hulladékgazdálkodási engedély vagy nyilvántartásba vétel alapján végezhető, hulladékszállítás vonatkozásában a kivételeket a Ht. 14.§ (1) bekezdése rögzíti.

A benyújtott dokumentáció 192. (kitermelt mederiszap vonatkozásában) és 194. (kitermelt föld vonatkozásában) oldalán rögzítésre kerülnek azon anyag- és hulladéktípusok, melyek kezelése, mozgatása, szállítása nem tartozik a Ht. hatálya alá, továbbá rögzítésre kerültek azon jogszabályi keretek, valamint műszaki megoldások amellyel a fentiekben jelölt anyagáramok helyszíni

hasznosítása megvalósítható lenne, ezzel csökkentve a rekonstrukció során keletkező hulladékok mennyiségét, megelőzve a hulladék képződést.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság a fenti jogszabályhelyre, a 63. pont indokolására, valamint az Ákr. 2.§ (2) bekezdésének b) pontjára hivatkozással írta elő a rendelkező rész 74. pontját.

Indokolás a rendelkező rész 75. pontjához:

A keletkezett hulladékokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján nyilvántartást kell vezetni, és a 10. § alapján adatszolgáltatást teljesíteni a Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

A benyújtott dokumentációból megállapításra került, hogy jelenleg a kivitelező cég még ismeretlen. Az építés ideje alatt a hulladékok gyűjtése, tárolása, esetleges hasznosítása a majdani kivitelező feladata lesz. A dokumentáció 200. oldalán rögzítésre került, hogy az elszállításokról, hulladékok átadásáról szóló bizonylatokat a kivitelező cégnek, – vagy saját munkavégzés általi fenntartási munkák esetén az illetékes vízügy igazgatóságnak – meg kell őriznie, és arról a kivitelezést követően a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII.11.) Korm. rendelet betartásával bejelentést kell benyújtania az illetékes Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályára.

Indokolás a rendelkező rész 76. pontjához:

A Ht. 1/A. § (1) bekezdése szerint tilos a hulladékot felhalmozni, a gyűjtés, a szállítás, a kezelés szabályaitól eltérő módon elhagyni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni és kezelni. Ugyanezen törvény (2) bekezdése alapján a hulladék tulajdonjogát másra átruházni jogszabály szerinti feltételekkel lehet. A feltételeknek nem megfelelő hulladék átadás, átruházás nem eredményez tulajdonváltást, a hulladék eredeti tulajdonosa és az átvevő birtokos egyetemlegesen felelős a hulladék kezelésért., valamint a Ht. (3) bekezdésében rögzítettek szerint hulladék tulajdonjogával felhagyni nem lehet.

A benyújtott dokumentáció 6.2.8.1.1. pontjában rögzítésre került, hogy a műtárgyak környezetét az eredeti állapotba helyre kell állítani, a területen törmelék, hulladék nem maradhat.

Indokolás a rendelkező rész 77. pontjához:

A Ht. 63. § (1) bekezdése szerint a hulladék termelője, vagy – ha az nem állapítható meg – a hulladék birtokosa a hulladékot típus és jelleg szerint a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint besorolja.

A hulladékokat a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet előírásainak figyelembevételével be kell sorolni.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre került, hogy az üzemelés ideje alatt a fenntartási tevékenységhez kötődően – a jelenlegivel megegyező módon - elenyésző mennyiségű hulladék keletkezése várható. Az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély.

Indokolás a rendelkező rész 78. pontjához:

A Ht. 63. §. (1) bekezdése alapján besorolt hulladékok kezeléséről a Ht. 31. §-ban meghatározottak szerint kell gondoskodnia.

A Ht. 31. § (10) bekezdése szerint, ha a hulladékbirtokos a hulladékot másnak a (2) bekezdés b) pont bb)–bf) alpontja szerint adja át, meg kell győződnie arról, hogy az átvevő az adott hulladék gyűjtésére, szállítására, közvetítésére, kereskedelmére, illetve kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási

engedéllyel rendelkezik, vagy az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre került, hogy az üzemelés ideje alatt a fenntartási tevékenységhez kötődően – a jelenlegivel megegyező módon - elenyésző mennyiségű hulladék keletkezése várható. Az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély. További szakszerű kezelés céljából, minden esetben arra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező gazdálkodó szervezeteknek, illetve a helyi közszolgáltatónak adják át az üzemelés során keletkező hulladékokat.

Indokolás a rendelkező rész 79. pontjához:

A munkahelyi és üzemi gyűjtőhely kialakítására és üzemeltetésére vonatkozó előírásokat az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet) előírásai tartalmazzák.

A dokumentáció 197. oldalán a „6.2.8.2. Üzemelés” nevű pontban rögzítésre került, hogy az üzemelés ideje alatt a fenntartási tevékenységhez kötődően – a jelenlegivel megegyező módon - elenyésző mennyiségű hulladék keletkezése várható. Az üzemelési fázisban keletkező hulladékok köre és volumene érdemben nem különbözik a jelenlegi üzemeltetés alatt keletkező hulladékok jellemzőitől és mennyiségétől. Elsősorban karbantartási, valamint szociális jellegű hulladékképződéssel lehet számolni, melyek mennyisége csekély. A keletkező hulladékok gyűjtése telephelyen belül, a vonatkozó az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet szerint kialakított munkahelyi vagy üzemi gyűjtőhelyen valósul meg.

Indokolás a rendelkező rész 80. pontjához:

A hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése szerint a hulladék termelője, gyűjtője, szállítója, közvetítője, kereskedője és kezelője – az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tevékenysége során telephelyenként és hulladéktípusonként képződő, mástól átvett, másnak átadott általa kezelt vagy a Ht. 14. § (1) bekezdés c) pontja szerint szállított hulladékról az adott telephelyen nyilvántartást vezet.

A 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése szerint a telephelyi nyilvántartás tartalmát az 1. melléklet határozza meg.

A 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 4. § (1) szerint a hulladéktermelő – a (2) bekezdés szerinti eltéréssel – a nyilvántartást hulladéktípusonként és technológiánként vezeti.

A 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 4. § (5) bekezdése szerint a hulladéktermelő a nyilvántartást naprakészen vezeti

a) a veszélyes hulladéokra vonatkozó adatokról;

b) a 314/2005. Korm. rendeletben meghatározott egységes környezethasználati engedélyhez kötött tevékenységek végzése során képződő hulladékra vonatkozó adatokról.

A 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 11. § (2) bekezdése szerint a hulladéktermelő – a (3) bekezdés szerinti kivétellel – az adatszolgáltatási kötelezettségét a 3. melléklet 1. és 2. pontja szerinti adattartalommal teljesíti, ha a telephelyén a tárgyévben képződött és birtokolt hulladék összes mennyisége

a) veszélyes hulladék esetén a 200 kg-ot,

b) nem veszélyes hulladék esetén – a c) pont kivételével – a 2000 kg-ot,

c) nem veszélyes építési-bontási hulladék esetén az 5000 kg-ot meghaladja.

A 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 11. § (5) bekezdése szerint az adatszolgáltatásra kötelezett hulladéktermelő a képződött hulladékról évente a tárgyévét követő év március 1. napjáig szolgálat adatot.

A benyújtott dokumentációban nem került ismertetésre az, hogy az üzemeltetés során képződő hulladékokról nyilvántartást vezetnek, illetve adatszolgáltatásnak tesznek.

A fenti jogszabályhelyekre, valamint az Ákr. 2. § (2) bekezdésének b) pontjára hivatkozással a területi hulladékgazdálkodási hatóság előírta az üzemeltetési tevékenység során keletkező hulladékokról az elektronikus nyilvántartás vezetését, valamint amennyiben az indokolt az adatszolgáltatás megküldését.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációban, a vonatkozó jogszabályokban, valamint a rendelkező részben foglalt előírások betartása esetén, tárgyi tevékenység során keletkező hulladékok gyűjtése és kezelése hulladékgazdálkodási érdekeket nem sért, hulladékgazdálkodási szempontból kizáró ok nem áll fenn.

A szakkérdés vizsgálatával kapcsolatban eljárási költség, egyéb díjfizetési kötelezettség nem merült fel.

Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 4/A. §-a szerint az olyan előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, összevont eljárásokban, valamint egységes környezethasználati engedélyezési eljárásokban, amelyekben a vármegyei kormányhivatal jár el, eljárásában maga vizsgálja szakkérdésként a hatáskörébe tartozó előírásoknak való megfelelést.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság véleményét a Ht. előírásai, a Ht. 31. § (1) (2) (10) bekezdései, a 63. § (1) bekezdése, 72/2013. (VIII. 27.) Korm. rendelet, 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése, 12. § (2) bekezdése, 13. § (3) bekezdése, 45/2004. (VII. 26.) BM–KvVM együttes rendelet 3. § (2) (3) (4) bekezdése, 10. § (1) (3) bekezdései alapján adta meg.

A szakkérdés területi hulladékgazdálkodási hatóság a végzését a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. sz. melléklet 17. pontja, 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 4/A. §-a, az 1. sz. melléklet 9. táblázat 22. pontja és a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI.28.) KTM utasítás alapján működött közre.

A területi hulladékgazdálkodási hatóság illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, és a 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

Indokolás a rendelkező rész Közegészségügy című fejezetéhez

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/01-NEO/00383-2/2026 számú feljegyzésében hozzájárult, indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1.) „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678 - 44+555) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása során, népegészségügyi feladatkörbe tartozóan illetékességi területünk vonatkozásában (Balmazújváros) – A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét,

egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően) – szakkérdésként vizsgálatra kerültek.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/05-NEO/00280-3/2026 számú feljegyzésében hozzájárult, indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A HBVKH Hajdúböszörményi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály népegészségügyi feladatkörében eljárva vizsgálta - a HBVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály megkeresése alapján, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1.) kérelmére a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás előzetes vizsgálati eljárás keretében a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően a vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelést.

Az állásfoglalás szakmai tartalmát megalapozó jogszabályhelyek, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 46. §; 45. § (2), (3) bekezdés, a levegő védelemről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §, 5. §, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 10. §.

A szakkérdés vizsgálatát „a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, 3. sz. melléklete és „a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló” 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás 25. § rendelkezései alapján folytatta le.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott SZ/NEF/00363-2/2026 számú feljegyzésében hozzájárult, indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1.) meghatalmazásából eljáró VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (4024 Debrecen, Piac u. 42-48.) előtt, „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása kapcsán indult előzetes vizsgálat ügyében kérelmet terjesztett elő.

Az eljárás során a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály az ügy tárgyához kapcsolódó szakkérdések [A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően] vizsgálatára a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályát kérte fel, mely az ügyel kapcsolatos

feladatkörrel és szakmai ismeretekkel rendelkeznek.

A megkereső hatóság által csatolt dokumentumok alapján, figyelemmel a 1995. évi LIII. törvény 70. §-ának, valamint a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet rendelkezéseire is, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya megállapította, hogy Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkálataira irányuló tevékenység következtében – a vizsgált szakkérdések vonatkozásában – a kérelemben bemutatott adatok és számítások alapján, jelentős környezeti terhelés nem valószínűsíthető, ezáltal szignifikáns humánegészségügyi kockázatnövelő hatás kialakulására nem lehet következtetni.

Az állásfoglalást a hivatkozott jogszabályhely(ek) alapján hozta.

A szakkérdés vizsgálatára vonatkozó feladatkört a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, illetve a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet szerint, míg illetékességemet az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL tv. 16. § (1) bekezdése valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Indokolás a rendelkező rész Talajvédelem című fejezetéhez

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály az előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/15-NTO/00591-3/2026 számú feljegyzésében feltételekkel hozzájárult a beruházás megvalósításához, indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A megkereséshez csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása mezőgazdasági művelés alatt álló területeket is érint.

A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön történő felhasználásának szabályairól szóló 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználása engedélyköteles tevékenység.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály véleménye alapján az előzetes vizsgálati engedélyezési eljáráshoz készült dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható, az abban leírtak betartása mellett az előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat kiadható.

A szakkérdés vizsgálata során a Viziterv Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi út 15.) által 2026. január hónapban készült előzetes vizsgálati dokumentációit, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 43. § (1), (3) bekezdés előírásait vette figyelembe.

A szakkérdés vizsgálatában a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. melléklete és a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás alapján működött közre.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály az előzetes vizsgálati eljáráshoz adott SZ/84/NTO/00326-3/2026 számú feljegyzésében feltételekkel hozzájárult a beruházás megvalósításához, indokolása a szakkérdés

vizsgálatáról az alábbi.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály fent hivatkozott számú megkeresésére a Szabolcs-Szatmár- Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya (mint talajvédelmi hatóság) – az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1.) meghatalmazása alapján eljáró VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) kérelmére indult eljárásban – a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása tárgyában, szakkérdés vizsgálata során tett nyilatkozatát a rendelkező rész előírásai szerint adta meg.

A megkereséshez csatolták az előzetes vizsgálati dokumentációt (kelt: 2026. január hó) és mellékleteit.

Az 1. számú melléklet (A projekt által közvetlenül érintett ingatlanok adatai, és a beavatkozással érintett részterületek nagysága) alapján megállapítható, hogy terv szerint a kitermelt iszap elhelyezése nagy területen termőföldet is érint.

A 2007. évi CXXIX. törvény (a termőföld védelméről – Tftv.) 2. § 19. pontja szerinti „termőföld: az a földrészlet vagy alrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet vagy alrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül”. A Tftv. 1. § (3) bekezdése alapján „a termőföldre vonatkozó rendelkezéseket – a földvédelemre, valamint a mellékhasznosításra e törvényben megállapított szabályok kivételével – alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre is. A Tftv. 2. § 7. pontja értelmében „humuszos termőréteg: a talaj felső, biológiaiilag aktív, szerves anyagot tartalmazó rétege”.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció 6.2.8.1. pont szerint „a kotrési munkálatok során képződő kitermelt iszap és kotrési anyag a parti sávban, illetve a parti sávon kívüli kialakított zagykazettákba kerül elhelyezésre”.

A dokumentáció 6.2.7.1. pontja szerint:

„A beruházás során a Keleti-főcsatornából eltávolítandó iszap mennyisége 671.267 m³, mely a beruházás első 22 km-es szakaszán kétoldali partról történő kotrással (222.501 m³) és hidromechanizációval, míg azt követően tisztán hidromechanizációs technológiával kerül a mederből eltávolításra. Az összes eltávolítandó iszabból (448.766 m³), nyolcszoros hígítási vízmennyiséggel számolva hozzávetőleg a hidromechanizált iszap mennyisége megközelítőleg 3.590.000 m³.

Az iszapot a csatorna mentén tervezik lerakni egyaránt a jobb és a bal parti oldalon az ártéren, vagy pedig a mentett oldalon mezőgazdasági művelésű területeken. A területeken kazettákat (összesen 863.566 m² területen) alakítanak ki, amibe a hidromechanikus kotrással kitermelt iszapot juttatják.

Szikkadást követően a kazettát a letermelt humusszal felülterítik.”

A szakkérdés (termőföldre gyakorolt hatások) vizsgálata során megállapítottuk, hogy az előzetes vizsgálati dokumentáció nem veszi figyelembe, hogy mederanyag/mederiszap csak a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 49. és 50. § által szabályozott eljárásban, 190/2023. (V.22.) Korm. rendeletben meghatározott vizsgálatok (talaj, víz, iszap) és dokumentumok (kockázatbecslés, talajvédelmi terv, talajvédelmi szakértői nyilatkozat) alapján hasznosítható termőföldön.

A Tftv. 43. § (1) és (3) bekezdései szerint a „beruházásokat, valamint termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak”, illetve „a kivitelezés és üzemeltetés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező

termőföld minőségében kárt ne okozzanak”.

A talajvédelmi hatóság illetékességéről a 2016. évi CL. törvény (az általános közigazgatási rendtartásról) 16. § (1) bekezdése és a 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet (a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről) 3. § (2) bekezdése rendelkezik.

A talajvédelmi hatóság hatáskörét a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 32. § (1) bekezdése és a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 52. § (1) bekezdése állapítja meg.

A talajvédelmi hatóság a nyilatkozatát a 2007. évi CXXIX. törvény (a termőföld védelméről), a 190/2023. (V.22.) Korm. rendelet (a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön történő felhasználásának szabályairól) és a 90/2008. (VII.18.) FVM rendelet (a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól) előírásainak figyelembevételével, a 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről) 11. § (1) bekezdése és a 3. számú melléklet 6. pontja, valamint a fent felsorolt dokumentumok alapján adta ki.

Indokolás a rendelkező rész Termőföld mennyiségi védelme című fejezetéhez

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2. előzetes vizsgálati eljáráshoz adott 16029-2/2026. számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Földhivatali Osztály 2. a megkereséshez csatolt dokumentációk alapján megállapította, hogy a beruházás célja a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósítása, amely termőföldet is érint.

A Tfv. 10. § (1) bekezdés szerint a termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

A Tfv. 8. § (1) bekezdése alapján, ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.

A Tfv. 8. § (2) bekezdése alapján, szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A vizsgálati dokumentációban foglaltak szerint, a beruházással szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a mederrekonstrukció nem korlátozza.

A Földhivatali Osztály 2. a szakkérdés vizsgálata során megállapította a Földvédelmi Információs Rendszerből, hogy a Kérelmező érvényes termőföld időleges/végleges más célú hasznosítási engedéllyel nem rendelkezik a beruházás megvalósítása kapcsán Hajdúböszörmény és Hajdúnánás külterületére vonatkozóan.

A Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósítása kapcsán termőföld más célú hasznosítására irányuló kérelem még nem érkezett be a Földhivatali Osztály 2.-höz. A beruházás megvalósítása előtt előzetesen meg kell kérni a rekonstrukcióval érintett termőföldek (erdő és kivett területek kivételével) időleges/végleges más célú hasznosát.

A más célú hasznosítás megkezdésére, amennyiben földvédelmi szempontból a beruházás engedélyezése megtörténik, a meghozott döntések véglegessé válását követően kerülhet sor.

A fentiek figyelembevételével a Kormányhivatal a fenti feltételekkel hozzájárul a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósításához.

Jelen állásfoglalás nem minősül termőföld más célú hasznosításához hozzájáruló engedélynek.

A Földhivatali Osztály 2. a szakkérdés vizsgálatában, a Tfv. 8. §, 8/A. §, 10. §, 14. §, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. §, a környezetvédelmi hatósági és igazgatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022 (XII. 30) Korm. rendelet 12/A §.-a, és a 3. számú melléklet 8. pontja alapján működött közre.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 37. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja határozza meg.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott 10154-3/2026. számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

Az ingatlanügyi hatóság a megkereséshez csatolt dokumentációk és a helyszíni szemle alapján megállapította, hogy a tervezett tevékenység célja:

- a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak elvégzése.

Az ingatlanügyi hatóság az ismert tények birtokában és a rendelkezésére álló iratokat, nyilvántartások tartalmát egyenként és összességében értékelve megállapította, hogy

- az előzetes vizsgálati dokumentációban szereplő – a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkáinak megvalósításával érintett – ingatlanok egy része még termőföld, amelyre – jelen vélemény kiadásának napjáig – más célú hasznosítással kapcsolatos engedélyező eljárás nem került lefolytatásra.

Az ingatlanügyi hatóság felhívja a figyelmet arra vonatkozóan, hogy amennyiben a termőföldnek minősülő ingatlanok más célú igénybevételére kerülne sor, úgy az érintett földrészletek más célú hasznosításához szükséges engedélyt az igénybevétel megkezdése előtt az ingatlanügyi hatóságtól meg kell kérni.

Az ingatlanügyi hatóság szakkérdésben adott állásfoglalása a Tfv. 7. § (2) bekezdésében, valamint 8/A. §-ában foglaltakon alapul.

A szakkérdés vizsgálatára alapozott vélemény a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Ügyrendjéről szóló HB/13-KOORD/00246-1/2024. HBVKH Vezetője Utasítása I.10.3.1. j) pontja alapján a környezetvedelem@hajdu.gov.hu e-mail címre kerül megküldésre.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 37. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja határozza meg.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott 10165/2/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Tftv. 2. § 19; pontjának rendelkezései szerint „*termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül;*”, tehát a beruházás során érintett ingatlanok (Tiszavasvári 0372, 0443/1 hrsz) termőföldnek minősülnek.

A Tftv. 10. § (1) bekezdése alapján „*A termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, ide nem értve a (2) bekezdésében meghatározott eseteket. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.*”

A hivatkozott jogszabály 9. § (1) bekezdésének a; pontja alapján „*Termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik*”.

Az érintett termőföld vonatkozásában közvetlen hatásként jelentkezik minden olyan építési tevékenység, amely a termőföld hasznosítási kötelezettségétől történő időleges vagy végleges eltérést okozó igénybevétellel jár.

A Tftv. 11. § (1) bekezdése értelmében „*Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételeivel - lehet felhasználni.*”, míg a (2) bekezdés alapján „*Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet.*”

A beruházás megvalósítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az eljárás tárgyát képező, földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A kormányhivatal hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet állapítja meg, miszerint „*36. § b) A Kormány ingatlanügyi hatóságként a földügyi igazgatási hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalt jelöli ki.*”

„*37. § (1) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, az ingatlan fekvése szerint illetékes, földügyi igazgatási hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal jár el ingatlanügyi hatóságként.*” Az illetékességet a 3. § (3) bekezdés b.) pontja állapítja meg, miszerint „*b) fővárosi és vármegyei kormányhivatal illetékességi területe a hatáskörébe tartozó ügyekben az adott vármegye (főváros) területére terjed ki,*”, továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján „*2. § (1) A kormányhivatal illetékessége a székhelye szerinti vármegyére terjed ki. A Budapest Főváros Kormányhivatala illetékessége Budapest főváros területére, a Pest Vármegyei Kormányhivatal illetékességi területe*

Pest vármegyére terjed ki.”.

A Tftv. 7. § (1) bekezdésében foglaltak alapján „A földvédelmi eljárást az ingatlanügyi hatóság folytatja le.”.

A Tftv. 8. § (2) bekezdése értelmében „A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.”, míg a 8/A. § előírja, hogy „Földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.”.

Indokolás a rendelkező rész Vízügyi és Vízügyi Hatóság című fejezetéhez

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatóság Főosztály Vízügyi és Vízügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/21-VVO/00905-2/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

Vízügyi és vízügyi hatáskörben az alábbi szakkérdéseket szükséges vizsgálni:

Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

Annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.

A megkereséshez csatolásra került VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által készített 2026. január havi keltezésű dokumentáció.

A benyújtott dokumentációk, és az egyéb rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiakat állapította meg:

A Keleti-főcsatorna 98,156 km hosszú magasvezetésű csatorna, amely a Tisza folyóból a bal part 520+150 fkm szelvényéből ágazik ki a Tiszalöki duzzasztó fölött. A főcsatorna a XX. század közepén történt kiépítésével jelentősen megváltoztatta a térség természetes vízháztartását, különösen a természetes mélyedések, időszakos elöntések és kisebb vízfolyások vízpótlási lehetőségeit. A dokumentáció szerint a főcsatorna torkolati kapacitása 60 m³/s volt. A fő vízkivétel (Tiszavasvári zsilip) kapacitása 45,0 m³/s.

A Keleti-főcsatornából közvetlenül és közvetetten van vízhasználat. A főcsatorna jobb partján lévő vízkivételi zsilipeken és a hozzá csatlakozó csatornahálózaton keresztül a térség elsődleges vízpótlásában tölt be fontos szerepet. A Keleti-főcsatorna látja el a mezőgazdasági célú (öntözés, halastavak vízellátása), ökológiai, lakossági, ipari, vízminőségvédelmi, vízigények kielégítését a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság területén, valamint a Körös-völgyi vízpótlást (TIKEVIR) is biztosítja. A főcsatornához közvetlenül kapcsolódó K-V-1, K-V-3 és a K-XI jelű tározók fő funkciója a vízkészlettározás/vízvisszatartás. A tározók kapacitása összesen 17,4 millió m³.

A csatornarendszerhez kapcsolódó öntözőcsatorna-hálózat elsődlegesen az öntözőtelepek vízellátását szolgálta és nem biztosította a rendszer hatásterületén található, ökológiai szempontból kiemelten értékes élőhelyek vízutánpótlását. Ennek következtében több korábban víztöbblettel rendelkező ex lege védett terület kiszáradt és a korábbi vizes élőhelyek nagy része eltűnt.

Továbbá a Keleti-főcsatorna I. böge ivóvízbázisként szolgál Debrecen és térségi települések ivóvízellátása érdekében (II. bögei vízkivétellel), valamint az első 45 km-es szakasz II. kategóriás belvízi hajóútként is funkcionál.

A vízikönyvi nyilvántartás alapján a Keleti-főcsatorna a Tisza XII/285. vízikönyvi nyilvántartási számon, a Ht. 63-8/1966. számú határozatban vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik.

Jelen projekt átfogó célja, mint közérdeket képviselő beruházás a Keleti-főcsatorna és környezetének vízgazdálkodási fejlesztésén keresztül a Hajdúhát és a Hortobágy kistájak vízellátásának javítása. A beavatkozás során sor kerül a főcsatorna vízszállító kapacitásának bővítésére, a vízepítési létesítmények és műtárgyak korszerűsítésére, újak építésére, valamint a meglévők rekonstrukciójára. A fejlesztés központi eleme a térség vízbiztonságának növelése, különös tekintettel a mezőgazdasági termelés vízigényeinek fenntartható kielégítésére. A beruházás szerves részét képezi a vízviszatarítás, vízpótlás, víztározás és vízkormányzás célját szolgáló létesítmények kialakítása, bővítése és felújítása. A projekt emellett hozzájárul a környező, vízhez kötődő védett élőhelyek ökológiai állapotának javításához, kiemelten kezelve az ökológiai egyensúly helyreállítását és fenntartását. A tervezett fejlesztések lehetővé teszik, hogy a tavaszi időszakban biztosítható legyen a természetes élőhelyek vízigényének kielégítése, amely az ökológiai rendszerek szezonális működésének alapvető feltétele. A nyári időszakban ezzel párhuzamosan biztosíthatóvá válik a mezőgazdasági kultúrák megnövekedett öntözési vízigényének kielégítése is. A vízhasznosítási művek átalakítása és fejlesztése így egyaránt lehetővé teszi a gazdasági és az ökológiai célú vízigények összehangolt kezelését.

A tervezett tevékenység (vízgazdálkodási fejlesztés) két fő műszaki részből áll:

- Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rendezési/fejlesztési munkái
- Keleti-főcsatorna I. böge (4+678-44+565) és környezetének vízgazdálkodási és ökológiai fejlesztési munkái

A beavatkozás (kivitelezés) tervezett kezdete 2026. december, tervezett befejezése (műszaki átadás) 2029. június.

A Keleti-főcsatorna I. bögeben összesen 10 műtárgy található, melyből 6 db vízleadó, 3 db keresztező bújtható-vízleadó és 1 db duzzasztó műtárgy. A 6 db (Keleti-Nyugati összekötőcsatorna zsilip, K-I., K-III., K-IV., K-V-3., K-V-1. vízleadó műtárgy) vízleadó nagyműtárgy részleges felújítása 2020-2021. évben megtörtént, ezek esetében csak a hiányzó irányítástechnika és az úszó merülőfalak (uszadékterelő) kiépítése történik jelen fejlesztés keretein belül. A 3 db (Hortobágyi bújtható, Vidi-éri bújtható, Brassó-éri bújtható vízleadóműtárgy) keresztező bújtható-vízleadó műtárgyteljes felújítása szükséges.

A beruházás során a teljes 4+678-44+565 fkm rendezéssel érintett szakaszán a meder hidromechanizációs kotrása, az iszap zagyterbe elhelyezése tervezett. A mederből az úszókotróval kitermelt 10-15 %-os víztartalmú zagyot acél, vagy műanyag nyomócsővel tervezik nyomni a zagyterig. Az összes eltávolítandó iszap mennyisége 448.766 m^3 , ez nyolcszoros hígítási vízmennyiséggel számolva, a hidromechanizált iszap mennyisége hozzávetőleg $3.590.000 \text{ m}^3$, tehát a munkálatok alatt nagyjából $3.141.000 \text{ m}^3$ vízkivételi igény keletkezik, amit a Keleti-főcsatornából vesznek ki. A zagy elhelyezését a meder két szélén a depóniák mentett oldalán kialakításra kerülő térrészen tervezik. A zagyterek egy része a Keleti-főcsatorna kisajátítási határán belül az övcsatorna és a depónia közötti sávban, más része pedig az övcsatornán túl helyezkedik el. A zagyterek kialakítása zagygáták építésével tervezett. A dokumentáció szerint a zagygáták földanyaga az iszaptérből lesz biztosítva. A zagyterek általánosan úgy kerülnek kialakításra, hogy egy nagyobb

zagyterbe kerül a zagy bevezetésre, majd a zagyterből egy keresztgáttal elválasztott tisztavizes kazettába kerül az ülepedett víz. A természetes ülepedés határfokának javítására a keresztgátba egy szűrős bukógátat terveznek kialakítani. A tisztavizes kazettából az ülepedett és szűrt víz a befogadó övcsatornába szintén egy bukós töltésen keresztül kerül bevezetésre. A zagykazetta feltöltődése után a tisztavizes kazetta is feltöltésre kerül. Ahol nincs közvetlen felszíni befogadó, ott a tisztavizes kazettában egy szívózsompot kell kialakítani, ahonnan egy búvárszivattyúval vagy a parton ideiglenesen telepített centrifugál szivattyúval kell kiemelni a tisztavizet, melyet a főcsatorna medrébe kell visszanyomni. Az ülepedett és kiszáradt zagyteret rendezni kell, majd a rendezett felületre a humuszos földet vissza kell teríteni és újra rendezni kell.

Ezen felül a 4+678-22+000 fkm szakaszon megközelítőleg 17.000 fm hosszán kétoldali, helyenként egyoldali víz alóli kotrás szárazról, parti sávban történő elterítéssel, depóniarende-zéssel fog történni.

A dokumentáció szerint az övcsatornák kotrásakor elvégzendő feladat a mederbe és a kétoldali kezelősávban a benőtt cserje és fák kiirtása, a tuskók, gyökér eltávolítása. A mederben az iszapot a nyilvántartási szintre és szelvényre ki kell kotorni. A mederben legalább egy gyökérvágás kotrást el kell végezni. A kikotort anyagot a Keleti-főcsatorna depónia felőli szélébe kell a parton elhelyezni (saját területen) és deponálni szükséges. Az övcsatornákon lévő műtárgyak környezetét - melyek elsősorban keresztező átereszek, torkolati tiltós támfalakkól állnak – meg kell tisztítani, a csőátereszeket ki kell iszapolni.

A Keleti-főcsatorna mederrendezése és a kapcsolódó műtárgyak felújítása a rendszer vízszállító kapacitásának helyreállítását, illetve növelését szolgálja.

A projektben kotrást irányoztak elő a Döglőéri-csatornán, valamint a K-IV- és a K-IV-3 csatornán is a hatóságilag rögzített nyilvántartási szintig. A Döglőéri-csatorna, belvízlevezető csatorna hossza, 6,8 km. A K-IV-3-csatorna öntözőcsatorna, hossza: 5,2 km. A K-IV-csatorna (öntözőcsatorna) beruházással érintett szakasza a 13+030 – 19+883 végszelvény közötti szakasz, melynek hossza: 6,9 km. Ezek a csatornákon jelenleg vízkivétel nincs, az év nagy részében medrük száraz.

A vízikönyvi nyilvántartás alapján a Döglőéri csatorna a Kadarcs VI/424. vízikönyvi nyilvántartási számon, a Ht.642-1/1973. számú határozatban, a K-IV- és a K-IV-3 csatornák Karacs VI/38. vízikönyvi nyilvántartási számon, a Ht. 849-3/1968. és Ht.941/05/2002. számon vízjogi üzemeltetési engedélyekkel rendelkezik.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal közösen kijelölésre kerültek a lehetséges ökológiai vízpótlások (ökológiai árasztás és tározók) helyei és a vízpótlás lehetséges útvonala, valamint az ehhez szükséges létesítmények, melyek az alábbiak:

- A **Hosszú-Kaján ex-lege szikes tó** Hajdúböszörmény város külterületén található, a Vidi-érből vagy a Keleti-főcsatornából is táplálható. Közvetlenül a Keleti-főcsatornából történő feltöltésre egy új zsilip építése tervezett. Az árasztott terület mérete 19 hektár, ami éves szinten 200-250 ezer köbméter vízigényt jelent.
- A **Kerek-Kaján Ny-i tó** a Keleti-főcsatorna jobb partján található, 28 ha meglévő tó. Eddig a Kerek-Kaján tó nyugati fele nem került intenzív hasznosításra, az „természetes” állapotban található. Jelenlegi vízpótlása egy idegen tulajdonban lévő zsilipes műtárgyon keresztül a Keleti-főcsatorna medréből, üzemi csatornából történik. A vízpótlása közvetlenül a Keleti-főcsatorna jobb parti depóniájába épített zsilipes töltőműtárggyal tervezett.
- **Kácsa-lapos ex lege szikes tó** a Keleti-főcsatorna jobb partján, Hajdúböszörmény város külterületén található, mintegy 11,5 hektáros mélyfekvésű vizes élőhely. A vízpótlás közvetlenül a Keleti-főcsatornából történne új zsilip építésével, majd a víz a Döglőéri-csatornán keresztül a Kácsa-lapos wetlandbe juthat. A Döglőéri-csatorna bővítése mintegy 6,8 km hosszán szükséges.
- A **Kácsa-lapos wetland** a Keleti-főcsatorna jobb partján Hajdúböszörmény város

külterületén, az ex-lege szikes tótól délre található, 9 ha-os mélyfekvésű vizes élőhely. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges. A feltöltés közvetlenül a Keleti-főcsatornából történne új zsilip építésével a Kácsa lapos ex-lege-tóba, majd a Döglőéri csatornán keresztül a Kácsa lapos wetlandbe.

- A **Szegebéli-lapos, (Kis-Szeg)** szintén a Keleti-főcsatorna jobb partján, Balmazújváros város külterületén található 12 ha mélyfekvésű vizes élőhely. A Szegebéli-lapos ugyan távol esik a Keleti-főcsatornától (a K-IV, majd K-IV-3 mentén), de abból gravitációs úton árasztható. A sekély vizes élőhely árasztáshoz a K-IV-3 mederrendezése szükséges. A természetvédelmi célú árasztással egy sekély vizes wetland (és refúgium élőhely) létesülne, éves szinten 200-250 ezer köbméter vízigénnyel. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárgy építésével lehetséges.
- A tervezett vízpótlási területek közül a legnagyobb kiterjedésű a **Vókonya, Hortikazetták**, mintegy 42 ha-os terület a Keleti-főcsatorna jobb partján, Balmazújváros város külterületén helyezkedik el. A vízpótlás 2 db új zsilipes műtárggyal lehetséges.
- A **Bakóhát-laposa ex lege szikes tó** az egykori Hetven-ér maradványa. A Keleti-főcsatorna bal partján Hajdúböszörmény város külterületén található. Alapos kiterjedése nagyjából 21 ha. A vízpótlás 2db új zsilipes műtárggyal lehetséges, valamint a Brassó-éri övárkot is szükséges bővíteni.

Az üledék felkavarodásából származó vízminőségi problémával nem számolt a szakértő. A projekt területén másodlagos szennyezésekkel, tehát más környezeti elem (talaj talajvíz) által a felszíni vízbe bejutható szennyezőanyagokkal szintén nem számolt a szakértő, mivel a területen szennyezés jelenléte nem ismert. A felszíni vizeket érintő beavatkozások hatásterülete maga a kotrandó meder és a meder azon része is, ahol kotrás által felkeveredett lebegőanyag megfigyelhető-, a meder és az övcsatornák melletti depóniával és felvonulással érintett területek, a műtárgyak és azok közvetlen területei, a zagyterek, valamint az ökológiai vízpótlással érintett területek. A műtárgyak építése, felújítása, az ökológiai vízpótlás következtében a tervezett tevékenységek a lefolyási és szivárgási viszonyok változására, a felszíni vizek mennyiségi, minőségi állapotára pozitív hatással vannak. A zagykazetták megfelelő kialakítása és a talaj összetétele miatt a környező felszíni, felszín alatti vizek nem veszélyeztetettek.

A létesítés, kivitelezés alatt a tervezett rekonstrukciós, fejlesztési munkák (mederkotrás, kétoldali övcsatornák kotrása, műtárgyrekonstrukciók, műtárgyfejlesztések) zajlanak, ezek főként havária útján fejthetnek ki káros hatást a felszín alatti vizek minőségére nézve. A mederkotrás rövidtávon intenzívebb kommunikációt tehet lehetővé a felszíni és a felszín alatti víz között, ami a felszín alatti vizekre nézve semleges hatásként értékelt a szakértő. A kotrás következtében várhatóan kis mértékű többlet beszivárgásra kerülhet sor.

A dokumentáció szerint a jelenleg ismert talajmechanikai tulajdonságok alapján a zagyterek gyakorlatilag vízzárónak tekinthető képződményeken (agyag) kerülnek kialakításra, ezért érdemi beszivárgás a zagyterekből a felszín alatti vizek irányába nem várható. A szakértő szerint a rendelkezésre álló iszapvizsgálat alapján a kotrásra kerülő iszapban határértéket meghaladó komponenst nem mutattak ki, ez alapján feltételezhető, hogy az iszap megfelel a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet által meghatározott (B) szennyezettségi határértékeknek. A felszín alatti vizek minősége tekintetében a kijelölt zagyterek a kitermelt szennyezetlen iszap elhelyezése esetén megfelelő biztonságot nyújtanak. A kivitelezés során az iszap minőségét a szakmai gyakorlatnak megfelelő mintavételezéssel és vizsgálatokkal ellenőrizni szükséges, ezért a rendelkező részben foglalt előírást tette a vízügyi és vízvédelmi hatóság.

A dokumentáció szerint a Keleti-főcsatorna kotrásának egy kotorni tervezett szakasza Hajdúnánás

vízbázis környezetében helyezkedik el. A vízügyi és vízvédelmi hatóság nyilvántartása szerint Hajdúnánás vízmű üzemelő vízbázis védőterületének határozattal történő kijelölése nem történt meg. A szakértő megállapította, hogy a projekt keretében tervezett beavatkozások a vízműkutaktól és a számított hidrogeológiai „B” védőterülettől nyugatra helyezkednek el, nem érintik a vízbázis számított védőterületét és azt a vízbázisra nézve semlegesnek, elviselhetőnek tartja. A dokumentáció szerint a IV/1 és IV/2 jelű zagyterek környezetében a vízbázis hidrogeológiai „B” védőidomának felső síkja a felszín alatt hozzávetőlegesen 70-90 m mélységben található. A szakértő szerint a IV/1 és IV/2 jelű zagyterek is gyakorlatilag vízzáró talajrétegen kerülnek kialakításra, illetve a jelenlegi ismereteik szerint feltételezhető, hogy az iszap minősége megfelel a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet által meghatározott (B) szennyezettségi határértékeknek, így, bár a zagyteréből nem szivároghat érdemi vízmennyiség a felszín alá, szennyezőanyagok kioldódásától egyébként sem kell tartani. *A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási területek védelméről* szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben korlátozás nincs az iszap elhelyezésére vonatkozóan.

Az ökológiai célú vízpótlás hatását a felszín alatti vízre előnyösnek tartja a szakértő, mivel várhatóan fokozza az a felszín alatti víz utánpótlódását és az ökológiai vízpótlások közvetlen környezetében kis mértékű talajvízszint emelkedést okoz.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 2. mellékletével összhangban a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelete felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolása alapján **Tiszavasvári, Hajdúnánás, Hajdúböszörmény és Balmazújváros települések érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő település.**

A beruházással érintett területek a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási területek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelettel kijelölt hidrológiai „B” védőterületet részben érintenek.

Az árvíz- és jég levonulására a tevékenységeknek **nincs hatása.**

Hatóságunk nyilvántartása szerint a tevékenység vízfolyás nagyvízi medrét, parti sávját **érint.**

Megállapítható, hogy az előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat kiadásának vízgazdálkodási szempontból akadálya nincs.

A szakkérdés vizsgálatát a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. számú mellékletének 2. és 3. pontjában biztosított jogkörömben eljárva és az ott meghatározott szakkérdések vonatkozásában adta meg.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály előzetes vizsgálati eljárásához adott SZ/TIV/01832-2/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály (4024 Debrecen, Piac utca 42-48.) (továbbiakban: Főosztály) hivatkozott számú megkeresésében az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány u. 1.) meghatalmazásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) által benyújtott kérelemre a „**Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái**” megnevezésű **beruházás megvalósítása kapcsán indult előzetes vizsgálati eljárásban** állásfoglalást kért a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági

Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztálytól (továbbiakban Vízügyi és Vízvédelmi Osztály), hivatkozva a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdésére, 12/A §-ra és a 3. és 8. mellékletben foglalt szakkérdésekre.

A Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a megkereséssel kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adja:

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 17. § alapján „A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti”.

Tekintettel arra, hogy a Főosztály az eljárásában megkeresi a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztályt is, a Vízügyi és Vízvédelmi Osztály az iratok áttételétől eltekint.

A Vízügyi és Vízvédelmi Osztály hatáskörét vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló módosított 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdésében, továbbá a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10.§ (1) bekezdés 7. pontja, illetékességét ugyanezen Korm. rendelet 2. számú melléklet 7. pontja állapítja meg.

Indokolás a rendelkező rész Erdővédelem című fejezetéhez

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály** jelen előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/15-ERD/03203-3/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

Az erdészeti hatóság a fenti ügyiratszámú megkeresés mellékleteként benyújtott dokumentáció, valamint nyilvántartása, az Országos Erdőállomány Adattár (a továbbiakban: Adattár) adatai alapján megállapította, hogy a tervezett beruházás az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt) 6.§ (1) bekezdés szerinti erdőnek, valamint a 13. § (1) bekezdés szerinti egyéb erdőgazdálkodási tevékenységet szolgáló földterületnek minősülő területet érint.

Az erdészeti hatóság a beruházáshoz a HB/15-ERD/12981-15/2021 számú határozatában az erdők időleges igénybeviteléhez hozzájárult, melynek határidejét a HB/15-ERD/07318-2/2025 számú határozatában 2026. augusztus 31-ig meghosszabbította.

A 2021. évi engedélyezett időleges igénybevitel területén felül a jelenlegi kérelem további területeket tartalmaz: Hajdúböszörmény 0987/1b,d hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúböszörmény 70 B jelű erdőrészlet, Hajdúnánás 0964a hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 209 C erdőrészlet, Hajdúnánás 0881b hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 209 B erdőrészlet, Hajdúnánás 0847b hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 208 A erdőrészlet, Hajdúnánás 0273/2a hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 206 EY erdőrészlet, Hajdúnánás 0277/1a hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 204 C erdőrészlet, Hajdúnánás 0278a hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 202 A erdőrészlet, Hajdúnánás 0280a hrsz-ú földrészleten elhelyezkedő Hajdúnánás 201 A erdőrészlet.

Az erdészeti hatóság megállapítja, hogy a környező erdőkre nincs negatív hatása a beruházásnak. Az erdészeti hatóság a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI.28.) KTM utasítás 24. §-a alapján, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1)

bekezdés alapján a 3. melléklet 7. pontjában meghatározott szakkérdés vizsgálatában adta meg állásfoglalását.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal erdészeti hatósági feladatkörében eljáró Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályának hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 12. § (5) bekezdésének rendelkezése, illetékességét a 10. §-ának c) pontja, és a 11. § (1) bekezdése és a 2. számú melléklet 8. pontja állapítja meg, melyre tekintettel az eljárás során megkeresett Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály szakkérdésben történő válaszadására nem került sor.

Indokolás a rendelkező rész Kulturális örökség védelem című fejezetéhez

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1. előzetes vizsgálati eljáráshoz adott HB/19-ÉPO-1/00405-2/2026 számú feljegyzésében a szakkérdés vizsgálatáról az alábbiakat állapította meg.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 4. § (1) bekezdés szerint a kulturális örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása mindenkinek kötelessége. Tilos a kulturális örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése, meghamisítása, hamisítása.

A rendelkezésre álló dokumentumok és az örökségvédelmi központi közhiteles nyilvántartás adatai összevetése alapján megállapításra került, hogy az építéssel érintett területen ismert és nyilvántartott ex-lege védett régészeti lelőhelyek (azonosító: 32507, 32508, 34233) találhatóak. A beruházással érintett ingatlanok nemzeti emlékek minősülő műemlék építményt, nemzeti emlékek minősülő műemlék építmény telkét, vagy nemzeti emlékek minősülő műemlék ingatlant nem érintenek.

Tárgyi beruházás a Kötv. 7. § 23. pontja alapján nagyberuházásnak minősül.

A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése szerint nagyberuházás esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni. Az ERD záródokumentuma a Kötv. 23/D. § (1) bekezdésében meghatározott feltárási projektterv. A Kötv. 23/D. § (2) bekezdése szerint a feltárási projektterv meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A feltárási projektterv tartalmazza továbbá a projektterv készítésének időpontjában irányadó szabályok szerint a régészeti feladatellátást végző, terepmunka elvégzésére jogosult intézményt. A jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a projekttervben határozza meg a nagyberuházás régészeti területi jellemzői és előkészítettsége alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait.

Megállapításra került, hogy tárgyi beruházással kapcsolatban rendelkezésére állnak az alábbi dokumentumok:

1. Egyszerűsített előzetes régészeti dokumentáció „2020. évi öntözőfejlesztésének 2019. évi előkészítési tervezési feladatai – Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak mederszelvény rekonstrukciós munkái.” A VIZITERV Environ Kft. megrendelésére készítette a Várkapitányság Nonprofit Zrt. 2019-ben.

2. Egyszerűsített előzetes régészeti dokumentáció „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678-44+565) mederszelvénye rekonstrukciós munkái c. projekt (KEHOP Plusz-1.2.21) tervezési és hatósági eljárással összefüggő feladatai.” A VIZITERV Environ Kft. megrendelésére készítette a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ 2025-ben.

Az örökségvédelmi hatóság a dokumentumokat jóváhagyta.

A projekttervben foglaltak alapján a Debrecen külterület 0489/32 hrsz. ingatlanon megvalósuló raktárcsarnok építéséhez kapcsolódó elsődleges földmunkák során régészeti megfigyelést kell végezni.

A Kötv. 23/E. § (5) és a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Övr.) 43. § (3) bekezdése szerint nagyberuházás megvalósítása esetén a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.

A régészeti megfigyelés a Kötv. 7. § 37. pontja szerint a beruházás földmunkáinak régész által a helyszínen történt folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása, szükség esetén a régészeti bontómunka elvégzése és dokumentálása. Az Övr. 35. § (1)-(2) bekezdése értelmében, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé, akkor – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Kötv. 23/E. § (2a) bekezdése alapján a nagyberuházást megelőző feltárást a gyűjtőterületén érintett vármegyei hatókörű városi múzeum, jelen esetben a Déri Múzeum (4026 Debrecen, Déri tér 1.) végezheti jogszabályban meghatározottak szerint.

A Kötv. 82. § (1) bekezdése alapján bírsággal kell sújtani azt a természetes vagy jogi személyt és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet, aki (amely)

- a) az e törvényben vagy más jogszabályban engedélyhez kötött tevékenységet a védetté nyilvánított vagy e törvény erejénél fogva védelem alatt álló kulturális örökségi elemen engedély vagy tudomásulvétel nélkül vagy attól eltérő módon végzi,
- b) védetté nyilvánított vagy e törvény erejénél fogva védelem alatt álló kulturális örökség elemeit jogellenesen megsemmisíti vagy megrongálja,
- c) a védett kulturális örökségi elemet kötelezettségének elmulasztásával veszélyezteti,
- e) nyilvántartott régészeti lelőhelyen a hatóság engedélye vagy nyilatkozata nélkül beruházást valósít meg, az előzetes régészeti dokumentációban leírt feladatokat a beruházási terület régészeti lelőhelyén kívüli részén nem végzi el,
- f) régészeti földmunkát a hatóság által előírt régészeti megfigyelést elmulasztva végez.

A Kötv. 29. §-a értelmében a földben, a föld felszínén, a vizek medrében vagy máshol megtalálható és előkerülő hadtörténeti örökség ingó eleme állami tulajdon, és e törvény erejénél fogva védelem alatt áll. A hadtörténeti örökség ingó eleme nem értékesíthető. A hadtörténeti örökség elemeinek vizsgálatára – a Kötv. 32. § (5) bekezdés szerinti automatikus információelérési felület hiányában – nem került sor. A Kötv. 30. § (2) bekezdés értelmében a hadtörténeti örökség ingatlan elemei váratlan előkerülése esetén a közvetlenül érintett elemek szakszerű dokumentálására irányuló azonnali beavatkozás szükséges.

Az Övr. 51/E. § (1)-(3) bekezdései szerint földmunkálatok során talajban, illetve folyó- és állóvizekhez kapcsolódó munkálatok során előkerült hadtörténeti örökségi elem vonatkozásában a megtaláló a felfedezésről haladéktalanul köteles tájékoztatni a területileg illetékes, régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeumot. A megtaláló köteles a tevékenységet szüneteltetni, továbbá a helyszín és az előkerült hadtörténeti örökségi elem őrzéséről – a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint – a területileg illetékes, régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeum intézkedéséig gondoskodni.

A kulturális örökség védelmére irányuló szakkérdés vizsgálata eredményeként megállapításra került, hogy a tervezett beruházás az örökségvédelmi jogszabályok és a rendelkező részben előírt feltételek

betartásával megfelel a kulturális örökség védelmével kapcsolatos jogszabályokban meghatározott követelményeinek.

A kulturális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 4. pontja alapján, a műemlékvédelemmel kapcsolatos szabályokról szóló 449/2025. (XII. 29.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés a) pontja és 54. § (1) bekezdése alapján, az Övr. 87-88. §-aiban felsorolt szempontok szerint történt.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály előzetes vizsgálati eljáráshoz adott Sz-10/ETDR-06/1357-3/2026 számú feljegyzésében a szakkérdés vizsgálatáról az alábbiakat állapította meg.

A Hajdú - Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Integrált Környezetvédelmi Osztály 2026. február 18. napján, a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” nevű beruházás kapcsán előzetes vizsgálati eljárás tárgyában szakkérdés vizsgálatát kezdeményezte az Örökségvédelmi hatóságnál.

Az Örökségvédelmi hatóság a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. nyilatkozata alapján megállapította, hogy a tervezett beruházás *a kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 7. § 23. a) pontja szerint **„a bruttó 800 millió forintos értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás”, nagyberuházásnak minősül.**

A beruházás kapcsán a Várkapitányság Nonprofit Zrt. 2019-ben egyszerűsített előzetes régészeti dokumentációt készített *„2020. Évi öntözésfejlesztések 2019. évi előkészítési tervezési feladatai – keleti-főcsatorna és övcsatornáinak mederszelvény rekonstrukciós munkái”* címmel. A dokumentációban vizsgálták a tárgyi beruházás Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyéjét (Tiszavasvári 0350; 0351 0372, 0443/1, 0996/13, 0996/15 hrsz.-ek) érintő területek régészeti érintettségét is. Ennek megállapításai, valamint *a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018 (IV.9.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) 43. § (3) bekezdése értelmében **„a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.”** A Kötv. 23/E. § (5) bekezdés alapján nagyberuházás megvalósítása esetén **a régészeti földmunka, valamint a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek.**

A Kötv. 19. § (2) bekezdése alapján:

„Régészeti emlékek és leletek eredeti helyzetükből csak régészeti terepmunka keretében mozdíthatók el. A régészeti emlékek és régészeti leletek eredeti helyzetükből való elmozdítása az örökségvédelmi hatóság engedélye vagy tudomásulvétele nélkül a 4. § szerinti rongálásnak minősül.”

A Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pontja szerint **„a nyilvántartási adatok és – ha rendelkezésre áll – az előzetes régészeti dokumentáció adatai, valamint a beruházás régészeti örökségre gyakorolt hatása alapján a védettségi fokozat figyelembevételével a hatóság – jogszabályban meghatározottak szerint – a megelőző feltérás keretében**

a) régészeti megfigyelést ír elő, ha

aa) a tervezett tevékenység nem, vagy csak csekély mértékben érinti a nyilvántartott régészeti lelőhelyet és a régészeti emlékeket és leleteket,

ab) a régészeti emlékek és leletek előfordulása szórványos,

ac) a beruházással kapcsolatos földmunka mélysége nem éri el a régészeti emlékek és leletek jelentkezői szintjét,

ad) a nyilvántartott régészeti lelőhely beruházással érintett területét korábban földmunkával bolygatták, vagy

ae) a beruházás műszaki jellege miatt a régészeti feladatellátás más módon nem végezhető el, kivéve, ha a beruházás műszaki jellege miatt a beruházáshoz kapcsolódó földmunka olyan kis területre terjed ki, ahol nem lehetséges a régészeti rétegsor megfigyelése és dokumentálása,”

Az előírt módszer a régészeti megfigyelés.

A régészeti megfigyelés a Kötv. 7. § 37. pontja szerint a beruházás földmunkájának régész által a helyszínen történő folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása, szükség esetén a régészeti bontómunka elvégzése.

A Korm. r. 35. § (1) bekezdése szerint: *„Ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé – a beruházási földmunkával érintett mélységig – az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a **régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.**”*

A régészeti szakfeladatok elvégzésére a Kötv. 22. § (5) bekezdése b) pontja alapján a gyűjtőterületen érintett vármegyei hatókörű városi múzeum (Jósa András Múzeum 4400 Nyíregyháza, Benczúr tér 21. Tel.: 06-42/315-722) jogosult.

A szakkérdés vizsgálata a Korm. r. 87. § és 88. §-án alapszik.

Az Örökségvédelmi hatóság hatáskörét a Korm. r. 3. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XI.30.) Korm. rendelet 3. melléklet 4. pontja, valamint a *fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról* szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás 24. § és 61. §-a, illetékességét a *fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról* 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Indokolás a rendelkező rész Területrendezési tervekkel való összhang című fejezetéhez

A **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda** jelen környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz adott HB/14-ÁF/00085-4/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály hivatkozott számú megkeresésében a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda (a továbbiakban: Iroda) szakkérdésben történő szakvéleményét kérte az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. kérelmére indult eljárás során a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása tárgyában, az előzetes vizsgálati eljáráshoz kapcsolódóan a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály HB/17-IKV/00291-29/2026 iktatószámú levele mellékleteként, hiánypótlás keretében megküldött, a területrendezési tervekkel való összhangot igazoló alátámasztó munkarész alapján az Iroda az következőket állapítja meg.

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. melléklet II. A)

1.2.1.22. pontja értelmében az országos csatornák **területrendezési szempontból országos jelentőségű elemnek minősülnek**, melynek az országos területrendezési tervben szerepelnie kell.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 4/10. mellékletében nevesített országos vízi létesítmények között a 4.1 pont 85. alpontjában a Keleti-főcsatorna, mint meglévő országos csatorna szerepel.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Hajdú-Bihar Megye Területrendezési Tervéről szóló 3/2020. (VI.29.) önkormányzati rendelet 1/14. mellékletének 2.22. pontjában „Keleti-főcsatorna, (Tiszalök)-Bakonszeg” megnevezéssel szerepel, mint meglévő országos jelentőségű csatornák.

A területrendezési tervekkel való összhangra irányuló szakkérdés vizsgálata a R. 8. §-ban felsorolt szempontok, továbbá a 7. melléklet valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 9. pontja szerint történt.

A szakkérdés vizsgálatában az Iroda a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás alapján működött közre.

A **Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda** jelen környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz adott SZ/4-ÁF/00054-3/2026 számú feljegyzés indokolása a szakkérdés vizsgálatáról az alábbi.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztálya (a továbbiakban: Eljáró hatóság) 2026. február 18-án érkezett megkeresése és mellékletei alapján előzetes vizsgálati eljárás van folyamatban a **Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái megnevezésű beruházás megvalósítása kapcsán**. Az Eljáró hatóság megkeresésében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda közreműködését kérte a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. számú melléklet 9. pontjában meghatározott szakkérdés vizsgálatában.

A megkeresésükben hivatkozott és mellékelte, „Keleti-főcsatorna I. böge (4+677 – 44+565) és környezetének vízgazdálkodási- és ökológiai fejlesztési munkáinak előzetes vizsgálati dokumentációja” megnevezésű dokumentációban szereplő beruházás rövid leírása:

„A Keleti-főcsatorna 98,156 km hosszú magasvezetésű csatorna, amely a Tisza folyóból a bal part 520±150 fkm szelvényéből ágazik ki a Tiszalöki duzzasztó fölött.

A Keleti-főcsatorna felülről vezérelt, felvízszinttartással üzemelő öntöző-és vízellátó főcsatornaként épült ki. Jelenleg az üzemrend a víztakarékossági szempontokat figyelembe véve alvízszinttartásos, alulról vezérelt.

A főcsatorna torkolati kapacitása engedély szerint 60 m³/s. A fővízkivétel (Tiszalöki zsilip) kapacitása 45,0 m³/s. A közvetlenül kapcsolódó tározók az 1.197 ha nagyságú K-V-1, K-V-3 és a K-XI tározók, amelyek fő funkciója a vízkészlettározás. A tározók kapacitása összesen 17,4 millió m³. A Keleti-főcsatornából közvetlenül és közvetetten van vízhasználat. A Körös-völgy fontos vízleadó útvonala.

A Keleti-főcsatorna I. bögeje ivóvízbázisként van figyelembe véve Debrecen és térségi települések ivóvízellátása érdekében (II. bögei vízkivétellel), valamint az első 45 km-es szakasz II. kategóriás belvízi hajóútként is funkcionál. A főcsatorna jobb partján lévő vízkivételi zsilipeken és a hozzá csatlakozó csatornahálózaton keresztül a térség elsődleges vízpótlásában tölt be fontos szerepet. A Keleti-főcsatorna jóléti és üdülési lehetőséget is biztosít a térségben élők számára (mintegy 386 db stég).

Jelen projekt a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz keretében támogatásra számot tartó, KEHOP-Plusz 1.2.21 Pályázati Felhívás keretében megvalósítani tervezett, „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4±678–44±565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” című projekt Támogatási Kérelmének részét képezi.

A fenti projekt az egyes vízügyi tárgyú fejlesztések indításáról szóló 1041/2024. (III. 4.) Korm. határozat 1. mellékletében került nevesítésre, mely prioritási sorrendben sorolja fel a Kormány által megvalósítani kívánt fejlesztéseket.

Jelen projekt keretében tervezett vízgazdálkodási fejlesztés két műszaki részből áll.

I. Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4±678-44±565) mederszelvény fejlesztési munkái

II. Keleti-főcsatorna I. böge (4±678-44±565) és környezetének vízgazdálkodási-és ökológiai fejlesztési munkái.”

A Korm. rendelet 3. számú melléklet 9. pontja alapján a környezeti hatásvizsgálati engedélyezési eljárásokban szakkérdésként vizsgálni kell – *ha a kérelem a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul-* a területrendezési tervekkel való összhangot.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 27.§ (3) bekezdés c) pontja alapján megállapítható, hogy az állami főépítész a tárgyi ügyben hatáskörrel rendelkezik.

A vizsgálat során kialakított vélemény:

A Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái *megfelelnek* a területrendezési előírásoknak.

A kialakított vélemény indokolása:

Érintett létesítmény megnevezése: Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény

A területrendezési előírásoknak való megfelelés:

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik a vizsgálandó összhang. A területrendezési tervek részletes tartalmi követelményei között 1.2.1.22. pontban szerepel megállapított országos jelentőségű elemként az *országos csatorna*.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezéséről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény II. fejezetének 5. § 1. pontja alapján *mezőgazdasági térség*: az országos és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyepek – ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek –, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt.

Az e-építés.hu oldalon megtalálhatóak az Országos Területrendezési Terv térképi mellékletei (hatályos:2019.03.15-től), melyek alapján megállapítható, hogy az Ország Szerkezeti Tervén az érintett Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény *országos jelentőségű csatornaként (meglévő) szerepel*.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és térségi övezeteiről szóló 9/2023. (II. 24.) számú Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés önkormányzati rendeletével elfogadott Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Területrendezési tervében (a továbbiakban: Vármegyei Terv) is *országos jelentőségű csatornaként (meglévő)* szerepel az érintett Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678–44+565) mederszelvény.

Érintett ingatlanok:

Tiszavasvári 0350, 0351, 0372, 0443/1 hrsz.-ú ingatlanok országos jelentőségű csatornaként szerepelnek a Vármegyei tervben.

Tiszavasvári 0996/13, 0996/15, 0996/17, 0373/7, 0421/4 mezőgazdasági térségként szerepelnek a Vármegyei tervben.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal állami főépítési hatáskörében eljáró Állami Főépítési Iroda hatáskörét az Korm. rendelet. 3 melléklet 9. pontja és a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 27.§ (3) bekezdés c) pontja, illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

Szakhatósági állásfoglalás indokolása

A településrendezési tervekkel és helyi építési szabályzattal kapcsolatos szakkérdések vizsgálata az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 20. alpontja alapján történt.

Az előzetes vizsgálati eljárás során a környezetvédelmi hatóság szakhatóságként megkereste az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont, 20. alpontja alapján a településrendezési tervekkel és helyi építési szabályzattal kapcsolatos szakkérdésben bevonandó települési önkormányzatok jegyzőit.

Az Ákr. 23. § (4) bekezdése alapján a jegyző kizárt annak az ügynek az elintézéséből, amelyben illetékességi területének önkormányzata, annak szerve vagy a polgármester ügyfél.

A kizárási okra tekintettel a települési jegyző az önkormányzat területét érintő előzetes vizsgálati eljárásban szakhatóságként nem vehet részt – mivel az eljárásban a Khvr. 1. § (6b) pontja alapján ügyfélnek minősül –, ezért szakhatóságként az Ákr. 24. § (4) bekezdése alapján a jegyző felügyeleti szerve által kijelölt másik, azonos hatáskörű hatóság jár el. A települési jegyző felügyeleti szerve ezekben az esetekben a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 44. §-a alapján az állami főépítési hatáskörben eljáró Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal és Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal.

Tiszavasvári Város Önkormányzat Jegyzője, Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Jegyzője, Hajdúnánás Város Önkormányzat Jegyzője, Balmazújváros Város Önkormányzat Jegyzője és Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzője az eljáró hatóság kijelölése iránti kérelem előterjesztéséről döntött.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal a SZ/152/01153-4/2026 ügyiratszámú végzésében Tiszavasvári Város Önkormányzat Jegyzőjét kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására **Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Címzetes Főjegyzőjét**, mint elsőfokú hatóságot jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalásban megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„A **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály** (4024 Debrecen, Piac u. 42-48.), a HB/17-IKV/00291-13/2026 számon megkereséssel fordult Tiszavasvári Város Önkormányzat Jegyzőjéhez, mint települési önkormányzat jegyzőjéhez, hogy az **Országos Vízügyi Főigazgatóság Kft** (1012 Budapest, Márvány u. 1.) megbízásából eljáró **VIZITERV Environ Nonprofit Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) által indított – a Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái megnevezésű beruházás, előzetes vizsgálat lefolytatása ügyében, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban. Ákr.) 55. § rendelkezései, valamint az *egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján szakhatóságként működjön közre.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal, Hatósági Főosztály, Oktatási és Hatósági Osztály az SZ/152/01153-4/2026. számú végzésével Tiszavasvári Város Polgármesteri Hivatal Jegyzője kérelmére - kizárási ok fennállása miatt – az eljárás lefolytatására Nyíregyháza Megyei Jogú Város Címzetes Főjegyzőjét jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalás megadásához megvizsgáltam Tiszavasvári Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2020. (IV.7.) önkormányzati rendeletével módosított Tiszavasvári Város Helyi Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét, és megállapítottam, hogy a beruházás a hivatkozott Helyi Építési Szabályzat előírásaival nem ellentétes.

Továbbá megállapítottam, hogy a kérelem a 2012.08.06-án hatályos az *Országos Településrendezési és Építési követelményekről* szóló 253/1997.(XII.20.) Kormány rendelet (OTÉK), illetve részben már alkalmazandó a *Településrendezési és Építési Követelmények Alapszabályzatáról* szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉKA) előírásaival is összhangban van.

A fentiekre való tekintettel, a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően, szakhatósági hozzájárulásomat megadom.

Az eljárási cselekmény kapcsán hatóságunknál eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztem.

Szakhatósági állásfoglalásomat a fent hivatkozott jogszabályok alapján a 2016. évi CL. törvény az *általános közigazgatás rendtartásról* szóló 55. § (Ákr.) előírásainak megfelelően hoztam meg, tekintettel a *magyar építészetéről* szóló 2013. évi C. törvény (Méptv.) és a 2012.08.06-ai az *országos településrendezési és építési követelményekről* szóló 253/1997. (XII.20.) Kormány rendelet (OTÉK), illetve a *Településrendezési és Építési Követelmények Alapszabályzatáról* szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉKA) rendelkezéseire.

Hatáskörömet, illetékességemet az egyes közérdekeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján állapítottam meg.

Az önálló jogorvoslatot Ákr. 55.§ (4) bekezdése alapján zártam ki.

A kiadmányozás a *Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata megállapításáról* szóló 23/2020.(II.27.) számú Önkormányzati közgyűlési határozat X. szakasz 5. pontja és 3. számú függeléke alapján történt, **Dr. Szemán Sándor címzetes főjegyző megbízásából.**”

A Hajdú- Bihar Vármegyei Kormányhivatal a HB/14-ÁF/00119-2/2026 ügyiratszámú végzésében Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Jegyzőjét kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására **Hajdúsámson Város Önkormányzatának Jegyzőjét**, mint elsőfokú hatóságot jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalásban megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15. - kérelmére Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda kijelölése alapján eljárás indult, a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” előzetes vizsgálati eljárás ügyében.

A vélemény indokolása: A rendelkezésemre álló, Hajdúböszörmény Város közigazgatási területére érvényes Hajdúböszörmény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2008. (III. 18.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) és annak mellékletét képező Szabályozási Tervében (továbbiakban: SZT) foglaltak figyelembevételével az alábbiakat állapítottam meg:

1. A „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” a HÉSZ és annak mellékletét képező SZT előírásaival nem ellentétes.

A fentiekre tekintettel adtam ki állásfoglalásomat

Az ügyintézési határidő leteltének napja: 2026. március 26.

Döntésemet a hivatkozott jogszabályhely alapján hoztam.

Az önálló jogorvoslatot az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alapján zártam ki, s e jogszabályi helyre hivatkozással adtam tájékoztatást a jogorvoslat lehetőségéről.”

A Hajdú- Bihar Vármegyei Kormányhivatal a HB/14-ÁF/00095-2/2026 ügyiratszámú végzésében Hajdúnánás Város Önkormányzat Jegyzőjét kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására **Polgár Város Önkormányzatának Jegyzőjét**, mint elsőfokú hatóságot jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalásban megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„Hajdúnánás közigazgatási területét is érintő tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban szakhatóságként a települési önkormányzat jegyzője jár el, azonban a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdése alapján, az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati, az egységes környezethasználati, valamint az összevont eljárásban a tevékenység telepítési helye szerinti település önkormányzata ügyfélnek minősül, amit jelen eljárásra irányulóan Hajdúnánás Város Jegyzője hivatalosan meg is erősített.

A jegyzői szakhatósági közreműködés közigazgatási hatósági eljárásnak minősül, melynek alapelveit és alapvető szabályait az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: *Ákr.*) állapítja meg. A fenti jegyzői nyilatkozat alapján az Állami Főépítészeti Iroda megállapította, hogy az Ákr. 23. § (4) bekezdése Hajdúnánás Város Jegyzőjét jelen eljárásból kizárja, ezért mint felügyeleti szerv az Ákr. 24. § (4) bekezdése alapján Polgár Város Jegyzőjét jelölte ki a felmerült szakhatósági megítélés lefolytatására.

A fenti jogkörömben eljárva a rendelkezésemre bocsájtott dokumentációt megvizsgálva megállapítottam, hogy a beruházással szemben - *Hajdúnánás város hatályos településrendezési*

szempontjait megvizsgálva - kifogás nem merül fel, így a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, s a hozzájárulásomat kikötések nélkül megadtam.

Jelen végzés - *a hivatkozott jogszabályhelyeken túl* - az Ákr. 80. § (1) és a 81. § (1) bekezdésein alapul, s mivel döntésem az ügy érdemét nem érintő, így azt végzés formájában tettem. Végzésem tartalmazza az eljáró hatóság, s az ügy azonosításához szükséges minden adatot, a rendelkező részt, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. melléklete szerinti Közteherfizetési kötelezettség alá nem eső eljárások és igazgatási jellegű szolgáltatások XI. fejezetének

„Az építésügyi eljárások közül”

az e) pont szerint

- az eljárásban közreműködő szakhatóságok eljárása (*azaz jelen eljárás*)

illetékmentes, illetve jegyzői szakhatósági eljárás igazgatási szolgáltatási díjmegállapítására hatályos rendelkezés nincsen, így illeték- és díjfizetési kötelezettséget nem állapítottam meg.”

A Hajdú- Bihar Vármegyei Kormányhivatal a HB/14-ÁF/00120-2/2026 ügyiratszámú végzésében Balmazújváros Város Önkormányzat Jegyzőjét kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására **Nagyhegyes Község Önkormányzatának Jegyzőjét**, mint elsőfokú hatóságot jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalásban megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. bőge (4+678–44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” tárgyában indult előzetes vizsgálati eljárás során, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 23. § (4) bekezdésére hivatkozással indult kérelemre, a kizárt Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője helyett, a szakhatósági eljárás lefolytatására Nagyhegyes Község Önkormányzatának Jegyzőjét jelölte ki.

A dokumentáció és Balmazújváros Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 12/2021. (VII.1.) önkormányzati rendelete összevetése alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység a településrendezési eszközökkel nem ellentétes.

A szakhatósági állásfoglalást az Ákr. rendelkezései szerint adtam ki. A jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján adtam tájékoztatást. A szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 25. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben megadott határidő alatt, az Ákr. 81. §-ának megfelelő tartalommal az engedélyező hatóság részére megküldtem.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem. Döntésemet a hivatkozott jogszabályhely alapján hoztam.

Az eljárási cselekmény kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztem.

Hatóságom hatáskörét az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázatának 20. pontja, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdése, illetékességét Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja állapítja meg.

Jelen irat a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 75. § (3) bekezdése, valamint az Ákr. 4. §-a és 26. § (1) bekezdése alapján kizárólag elektronikus úton kerül továbbításra.”

A Hajdú- Bihar Vármegyei Kormányhivatal a HB/14-ÁF/00121-2/2026 ügyiratszámú végzésében Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzőjét kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására **Nádudvar Város Önkormányzatának Jegyzőjét**, mint elsőfokú hatóságot jelölte ki.

A szakhatósági állásfoglalásban megadott feltételek jelen határozat rendelkező részében rögzítésre kerültek, indokolásaik pedig az alábbiakban kerülnek ismertetésre.

„A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Integrált Környezetvédelmi Osztály HB/17-IKV/00291-13/2026. számú végzésében megkereste Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzőjét, hogy a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása érdekében indult előzetes vizsgálati eljáráshoz –tervező: VIZITERV Environ Nonprofit Kft. 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15. felelős tervező: Koleszár János terve alapján-, a szakhatósági állásfoglalást megküldeni szíveskedjen.

Hortobágy Község Önkormányzat jegyzője a 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban Ákr.) 23. § (4) bekezdésére hivatkozva kérte az ügy elintézéséből történő kizárását a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész Irodájától.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész HB/14-ÁF/00121-2/2026. számú kijelölő végzése alapján eljáró hatóság, a „Keleti-főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678-44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái” megnevezésű beruházás megvalósítása érdekében indult előzetes vizsgálati eljárásból Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzőjét, mint elsőfokú szakhatóságot kizárta és a szakhatósági eljárás lefolytatására Nádudvar Város Jegyzőjét jelölte ki.

A területet szabályozó, Hortobágy Község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 26/2021. (XII.17.) önkormányzati rendelet „Külterületi szabályozási terv” szerint a Hortobágy külterület 022/1; 022/2; 071/1 hrsz.-ú földrészletek vízgazdálkodási területen V övezetben helyezkednek el.

A magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény 3. §, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Kormányrendelet (TÉKA) 37. § alapján a Hortobágy külterület 022/1; 022/2 és 071/1 hrsz.-ú földrészleten a tervezett beruházás elvégezhető.

Az építéssel érintett ingatlanra az ingatlan-nyilvántartásban – jogi jellegként – helyi jelentőségű védett természeti terület, természetvédelmi terület, természeti emlék jogi jelleg ténye nincs bejegyezve.

Jelen szakhatósági állásfoglalás önállóan nem fellebbezhető, az abban foglaltak az eljáró hatóság által kiadott határozat vagy az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezésben támadható meg. A jogorvoslati lehetőséget az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény 55. §. (4) bekezdése biztosítja.

Szakhatósági állásfoglalásomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55.§ foglaltak, valamint az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1.§ 1. melléklet 9. táblázat 20. pontja alapján biztosított jogkörömben eljárva adtam ki.”

A környezetvédelmi hatóság az alábbiak szerint biztosította az eljárás nyilvánosságát:

A közvetlen hatásterület vélelmezett legnagyobb határa a beavatkozás tengelyétől számítva 62,8 méter, az érintett települések Tiszavasvári, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Balmazújváros, Hortobágy. A tevékenységnek nincs országhatáron átterjedő környezeti hatása, nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás nem kerül lefolytatásra.

A környezetvédelmi hatóság a Khvr. 3. § (4) bekezdése szerint közzétételi felhívással megkereste Tiszavasvári Város Önkormányzat Jegyzőjét, Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Jegyzőjét, Hajdúnánás Város Önkormányzat Jegyzőjét, Balmazújváros Város Önkormányzat Jegyzőjét és Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzőjét, mint a tevékenység telepítési helye szerinti települések jegyzőit.

Tiszavasvári Város Önkormányzat Jegyzője a közzététel megtörténtéről TPH/3544-3/2026 ügyiratszámú iratban tájékoztatta a környezetvédelmi hatóságot.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Jegyzője a közzététel megtörténtéről K/1391-2/2026 ügyiratszámú iratban tájékoztatta a környezetvédelmi hatóságot.

Hajdúnánás Város Önkormányzat Jegyzője a közzététel megtörténtéről HAJ/2624-4/2026 ügyiratszámú iratban tájékoztatta a környezetvédelmi hatóságot.

Balmazújváros Város Önkormányzat Jegyzője a közzététel megtörténtéről BAL/4805-3/2026 ügyiratszámú iratban tájékoztatta a környezetvédelmi hatóságot.

Hortobágy Község Önkormányzat Jegyzője a közzététel megtörténtéről HOR/1116-5/2026 ügyiratszámú iratban tájékoztatta a környezetvédelmi hatóságot.

A környezetvédelmi hatóság 2026. február 19-én a közleményt a hirdető tábláján kifüggesztette és a Kormányhivatal honlapján is közzétette a Khvr. 3. § (3) bekezdése alapján, majd a Khvr. 4. § (4) bekezdésének megfelelően a szakhatósági állásfoglalásokba és a szakértői véleményekbe való betekintést is lehetővé tette azok rendelkezésre állását követően.

A közleményben a környezetvédelmi hatóság arra is felhívta a nyilvánosság figyelmét, hogy a telepítés helyével kapcsolatos kizáró okokra, a környezeti hatásvizsgálat szükségességére, illetve a környezeti hatástanulmány tartalmára vonatkozóan a környezetvédelmi hatóság közleményének megjelenését követő huszonegy napon belül közvetlenül a környezetvédelmi hatósághoz észrevételt lehet tenni.

A közlemény kifüggesztésének ideje alatt a tervezett beruházással kapcsolatos észrevétel nem érkezett.

A környezetvédelmi érdekek képviselőit alakult egyesületek, és más társadalmi szervezetek értesítése is megtörtént a közlemény útján, azonban ilyen egyesület vagy szervezet nem jelezte az eljárásban való részvételi szándékát.

A Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján az előzetes vizsgálati eljárásban a tevékenység telepítési helye szerinti település önkormányzata ügyfélnek minősül. Az önkormányzatok a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében ügyfélként nem nyilatkoztak.

A környezetvédelmi hatóság HB/17-IKV/00291-16/2026 ügyiratszámú iratával értesítette a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy előzetes vizsgálati eljárás indult. A Tvt. 75/A. §-a alapján a természetvédelmi hatósági eljárásokban a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv e törvény erejénél fogva ügyfélnek minősül, ha az eljárás a feladatkörét és a működési

területét érinti. A Hortobágyi Nemzeti Park HNPI-00996-2/2026 számon megküldte nyilatkozatát.

A szakkérdés vizsgálatában adott állásfoglalások és a környezetvédelmi hatóság megállapítása szerint a tevékenység végzése a rendelkező részben rögzített előírások betartása esetén nem gyakorol jelentős hatást környezetére, így a környezeti hatásvizsgálat elvégzése nem indokolt.

Mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás és a tervezett tevékenység nem tartozik a Khvr. 2. számú mellékletének hatálya alá, ezért jelen határozatban a Khvr. 5. § (2) bekezdés a) pont ac) alpontja szerint a környezetvédelmi hatóság tájékoztatta az ügyfelet, hogy a vízáteresztőművek építése csak az illetékes vízügyi hatóság által kiadott végleges vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető el, illetve folytatható, továbbá a termőföld igénybevétele előtt a termőföld más célú hasznosítás iránti engedélyt is meg kell kérni az illetékes ingatlanügyi hatóságtól a Khvr. 5. § (3) bekezdése alapján adott feltételek figyelembevételével.

A környezetvédelmi hatóság által adott feltételek, illetve az előzetes vizsgálati dokumentációban bemutatott jellemző adatok és tervezett intézkedések biztosítják, hogy a tervezett tevékenységek környezetvédelmi szempontból ne legyenek jelentős kedvezőtlen hatásai.

A kérelmező a 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet 1. sz. mellékletének 8. pontjában meghatározott 337.500 forint eljárási díjfizetési kötelezettségének eleget tett.

A környezetvédelmi hatóság az eljárás során 2026. március 23-án értesítette az eljárásban részt vevő ügyfeleket, hogy az eljárás során keletkezett bizonyítékokat az iratokba való betekintés szabályai figyelembevételével megismerhetik és további bizonyítási indítványt terjeszthetnek elő.

Az ügyfelek közül a kérelmező ügyfél élt az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési jogával a környezetvédelmi hatóságnál. A VIZITERV Environ Nonprofit Kft. 2026. március 13-án iratbetekintésre irányuló kérelmet nyújtott be EPAPIR-20260313-3458 azonosító számon. A környezetvédelmi hatóság a kérelem részbeni elutasítására irányuló végzést az iratanyaggal együtt 2026. március 19-én HB/17-IKV/00291-58/2026 ügyiratszámú iratában elektronikusan megküldte.

A Kvt. 67. § (2) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálat alapján hozott határozatát negyvenöt napon belül hozza meg, ha az ügyben közmeghallgatás tartása szükséges, az ügyintézési határidő hatvan nap. Jelen eljárás során közmeghallgatásra nem került sor, a nyilvánosság bevonása a Khvr. 4. § (4) bekezdése alapján történt.

Az ügyintézési határidőbe nem számítanak bele az Ákr. 50. § (5) bekezdésében meghatározott időtartamok – ami jelen eljárás során a hiánypótlás teljesítéséhez szükséges időre tekintettel 17 nap – , így az ügyintézési határidő vége 2026. március 30.

A környezetvédelmi hatóság a határozatát az ügyintézési határidőn belül, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendeletben, a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendeletben és a 124/2021. (III. 12.) Korm. rendeletben biztosított jogkörében eljárva, a Favir. 10. § (1) bekezdés a)-c) pontjai, az Lvr. 4. §-a, 26. § (1) és (2) bekezdése és 28. § (2) bekezdése, a Kvt. 6. § és 31. §-ai, a ZajR. 3. § (1) és (3) bekezdései, 4. § (3) bekezdése, 5. §-a, 6. §-a, 7. § (1) bekezdés, 9. § (1) és (5) bekezdései, 10. § (1) és (3) bekezdései, 12. §-a, és a 13. §-a, a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet, a 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (3) bekezdése, továbbá az Ákr. 80. § (1) bekezdése, a 81. § (1) bekezdése, valamint a 112. §-a alapján hozta meg a Kvt. és a Khvr. további rendelkezéseinek figyelembevételével. Az Ákr. 62. § (3) és (4) bekezdése alapján a hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani. A hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

A környezetvédelmi hatóság illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

A döntés közhírré tételéről a Khvr. 5. § (6) bekezdése alapján rendelkezett a környezetvédelmi hatóság.

A környezetvédelmi hatóság a döntését a Khvr. 1. § (11) bekezdése alapján az ismert ügyfelek részére is megküldi. A közlés jogkövetkezményei ebben az esetben is a közhírré tétellel történő közléshez kapcsolódóan állnak be.

A környezetvédelmi hatóság a Kvt. 71. § (3) bekezdése alapján határozatát annak véglegessé válására tekintet nélkül közhírré teszi.

A jogorvoslat lehetőségét az Khvr. 26/A. §, Ákr. 112. § (1) bekezdés, 113. § (1) bekezdés b) pont, 116. § (4) bekezdés e) pont, 117. § (1) bekezdés, 118. §, 119. §, a környezetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2025. (VI. 19.) EM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdés biztosítja.

Jelen döntés kiadmányozására a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal hatályos kiadmányozási szabályzata alapján a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály vezetője jogosult.

Debrecen, időbélyegző szerint.

**Rácz Róbert főispán
nevében és megbízásából**

**Dr. Hajduné dr. Kovács Mária Mónika
főosztályvezető**

Kapják:

Ügyintézői utasítás szerint